

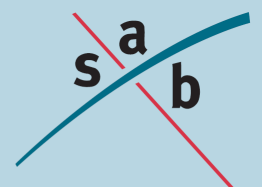
Bestemmingsplan

Buitengebied, De Park 10

Gemeente Overbetuwe

vastgesteld

Datum: 29 april 2011
Projectnummer: 100718
ID: NL.IMRO.1734.0101BUITdepark10-VST1

INHOUD

1	Inleiding	3
1.1	Aanleiding	3
1.2	Ligging plangebied	4
1.3	Geldende bestemmingsplannen	4
1.4	Een nieuw bestemmingsplan	4
1.5	Milieueffectrapport	5
1.6	Leeswijzer	5
2	Te beschermen waarden	6
2.1	Landschap	6
2.2	Natuur	9
2.3	Cultuurhistorie en archeologie	9
3	Het plan op hoofdlijnen	14
3.1	Inleiding	14
3.2	Strategisch project	14
3.3	Masterplan	14
3.4	Plan-MER	15
3.5	Intergemeentelijke structuurvisie	20
4	Gedetailleerde planbeschrijving	27
4.1	Inleiding	27
4.2	Ontstaansgeschiedenis	27
4.3	Deelgebied De Park	29
4.4	Recreatieve routes	31
4.5	Ecologische verbindingzones	32
5	Algemene toelichting op de regels	33
5.1	Sturingsfilosofie	33
5.2	Juridische opzet van het plan	34
6	Toelichting per bestemming	37
6.1	Inleiding	37
6.2	Agrarisch - De Park	37
6.3	Bos	37
6.4	Groen - Laanbeplanting	38
6.5	Maatschappelijk	38
6.6	Natuur	38
6.7	Recreatie	38
6.8	Verkeersbestemmingen	39

6.9	Water	39
6.10	Leiding - Hoogspanningsverbinding	39
6.11	Leiding - Riool	39
6.12	Waarde - Archeologie 2	39
6.13	Waarde - Archeologische verwachting 1 tot en met 4	40
6.14	Waarde - Ecologische verbindingzone	41
7	Toets haalbaarheid	42
7.1	Algemeen	42
7.2	Beleid	42
7.3	Milieu Effect Rapportage (MER)	42
7.4	Toets milieuaspecten	43
7.5	Externe veiligheid	49
7.6	Gasleidingen	49
7.7	Explosieven	50
7.8	Watertoets	51
7.9	Toets Natuurbeschermingswet en Flora- en faunawet	53
7.10	Verkeer en parkeren	56
7.11	Economische uitvoerbaarheid	56
7.12	Handhaafbaarheid	57
8	Procedure	58
8.1	Inspraak	58
8.2	Vooroverleg	58
8.3	Reactie commissie m.e.r.	61
8.4	Ambtelijke wijzigingen	61
8.5	Aanpassingen ten opzichte van het ontwerpbestemmingsplan	62

Bijlagen

- Bijlage 1: Beleidskader
- Bijlage 2: Erratum Milieu Effect Rapportage
- Bijlage 3: Milieu Effect Rapportage MER
- Bijlage 4: Archeologische verwachtingskaart
- Bijlage 5: Archeologisch vooronderzoek: bureau- en inventariserend veldonderzoek
- Bijlage 6: Activiteitenplan Flora en fauna
- Bijlage 7: Zienswijzennota

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Tussen Arnhem en Nijmegen wordt een landschapspark gerealiseerd, Park Lingezegen. Het betreft met 1.500 hectare het grootste park van Nederland. In het kader van de ontwikkeling van het Park Lingezegen is een milieueffectrapportage uitgevoerd en een intergemeentelijke structuurvisie (ISV) opgesteld. Het park is voor het grootste deel gelegen op het grondgebied van de gemeenten Overbetuwe en de gemeente Lingewaard. Om het park juridisch-planologisch mogelijk te maken zijn door deze gemeenten bestemmingsplannen opgesteld.

Een onderdeel van Park Lingezegen is deelgebied “De Park” waarin, naast landschaps- en natuurontwikkeling, ook wordt voorzien in een evenemententerrein met bijbehorende voorzieningen. Binnen deelgebied De Park is onlangs overeenstemming bereikt met de Dullertsstichting als eigenaar en met de pachter over aankoop van ruim 60 hectare. Voor de pachter is in onderling overleg een passende locatie gevonden in Herveld. De transactie is complex en urgent in verband met de beoogde bedrijfsverplaatsing voor de pachter.

Met het oog op een zorgvuldige procedure is het van belang dat de gemeenteraad de beoogde ontwikkeling voor Park Lingezegen voor deze 60 hectare zo spoedig mogelijk vastlegt in een bestemmingsplan. Op deze 60 hectare zijn grote delen van het Romeins lint en het evenemententerrein voorzien. De gronden betreffen zeer belangrijke onderdelen van de basisuitrusting van Park Lingezegen, die vóór 2014 gerealiseerd moeten zijn.

De procedure voor het moederplan zal naar verwachting geruime tijd in beslag nemen. Gelet daarop wordt voor deze gronden vooruitlopend op het integrale plan een postzegelplan in procedure gebracht.

1.2 Ligging plangebied

Het plangebied ligt tussen Elst en Arnhem, ten westen van de spoorlijn Arnhem – Nijmegen. Het gebied omvat de kadastrale percelen van de Dullertstichting. In figuur 1 is de globale ligging van het plangebied weergegeven. Voor de begrenzing van het plangebied wordt verwezen naar de verbeelding van voorliggend bestemmingsplan.

Figuur 1: Globale ligging plangebied

Bron: Google maps

1.3 Geldende bestemmingsplannen

Middels deze herziening wordt een deel van het bestemmingsplan Buitengebied dorp Elst herzien. Dit bestemmingsplan is vastgesteld op 20 augustus 1979 en goedgekeurd door Gedeputeerde Staten op 9 oktober 1980.

1.4 Een nieuw bestemmingsplan

Het bestemmingsplan “Buitengebied, De Park 10” dient verschillende doelen. Ten eerste maakt het plan de gewenste ontwikkelingen uit de basisuitrusting van het Investeringsbudget Stedelijke Vernieuwing (ISV) mogelijk, daarbij biedt het bestemmingsplan rechtszekerheid. Eigenaren, gebruikers en belanghebbenden van gronden of gebouwen in het landelijk gebied krijgen zekerheid door de regels die in het bestemmingsplan staan. Deze zekerheid houdt verband met de geboden functies die op hun eigen terrein of in de omgeving van hun terreinen mogen worden gerealiseerd en de bebouwing die daar mag worden opgericht.

Het bestemmingsplan biedt inzicht in ontwikkelingsmogelijkheden die per functie worden geboden. Het gaat om uitbreiding van bebouwing, maar ook om het starten van nevenfuncties of het volledig veranderen van een functie. Ten derde biedt het bestemmingsplan een bescherming van natuur- en landschapswaarden, archeologische en cultuurhistorische waarden, het woon- en leefmilieu, enzovoorts.

Deze verschillende functies van dit bestemmingsplan komen aan de orde in de navolgende hoofdstukken.

1.5 Milieueffectrapport

Ten behoeve van deze ontwikkeling is een gecombineerde plan- en besluit-MER uitgevoerd. Het doel van de milieueffectrapportage is de milieuaspecten een volwaardige plaats te geven in de besluitvorming. De m.e.r.-procedure is gekoppeld aan de procedure van het integrale bestemmingsplan en wordt als bijlage bij dit bestemmingsplan gelegd. In paragraaf 7.3 wordt nader ingegaan op het milieueffectrapport.

Bij het opstellen van het MER werd er nog van uitgegaan dat Park Lingezen zou worden aangewezen als Rijksbufferzone. Als gevolg van het feit dat Park Lingezen door het toenmalige Ministerie van VROM formeel niet is aangewezen als Rijksbufferzone en dat het nieuwe Ministerie van I&M dit mogelijk ook niet zal doen zijn de passages in het MER die betrekking hebben op het Rijksbufferzonebeleid niet langer actueel. Om die reden is bij het MER een erratum gevoegd waarin helderheid wordt gegeven over de gevolgen hiervan voor het MER. Hiertoe is het betreffende stuk nagelopen en zijn onderstaand waar nodig aangepaste teksten opgenomen voor tekstpassages die niet langer actueel zijn gebleken.

1.6 Leeswijzer

In de toelichting wordt het plangebied nader beschreven en worden de doelstellingen en regels nader toegelicht. In hoofdstuk 2 wordt duidelijk gemaakt wat de te beschermen waarden in het plangebied zijn. Hoofdstuk 3 geeft op grond van enkele kaderstellende beleidsstukken inzicht in de doelen en uitgangspunten die met dit plan worden nagestreefd. Daarnaast is in dit hoofdstuk op grond van de intergemeentelijke structuurvisie het plan op hoofdlijnen beschreven. In hoofdstuk 4 is een gedetailleerde beschrijving van het plan opgenomen waarbij tevens is doorgekeken naar de juridische vertaling in dit bestemmingsplan. Hoofdstuk 5 geeft een algemene toelichting op de juridische regeling. In hoofdstuk 6 is aangegeven wat het beleid is met betrekking tot de verschillende functies die voorkomen in het plangebied. Dit is per voorkomende bestemming beschreven. Hoofdstuk 7 behandelt de haalbaarheid (en daarmee uitvoerbaarheid) van het plan. Hoofdstuk 8 ten slotte geeft aan welke procedure is doorlopen en wat de resultaten daarvan zijn.

2 Te beschermen waarden

In dit hoofdstuk komen de feiten en de visie op de laagdynamische functies/ gebiedsdragers en daarmee de voorkomende waarden aan bod. Deze laagdynamische functies vormen het kader voor de ontwikkelingsmogelijkheden voor de overige functies die hierbinnen voorkomen (agrarische bedrijven, recreatie, e.d.) en nader aan bod komen in hoofdstuk 6. Omdat het plangebied slechts een onderdeel vormt van het Park Lingezegen en de te beschermen waarden zich niet alleen beperken tot het plangebied wordt per paragraaf eerst aandacht besteed aan de betreffende waarden van het park Lingezegen als geheel en vervolgens ingezoomd op de waarden van het plangebied zelf.

2.1 Landschap

2.1.1 *Ontstaansgeschiedenis*

Het landschap in het rivierengebied is ontstaan door de invloed en dynamiek van de rivieren de Rijn, Maas, Waal en Linge. Deze rivieren, en andere kleinere (nu verdwenen) rivieren stroomden vrijelijk door de Betuwe. De manier waarop zand en klei door het rivierwater werd afgezet was bepalend voor de structuur van het gebied. In en nabij de rivierbeddingen bezonk het zwaardere, zandige materiaal, waardoor parallel aan de rivierlopen langgestrekte, hogere, zandige oeverwallen ontstonden. Verder van de rivieren, in lager gelegen afvoerloze gebieden, waar het water na overstroming maanden kon blijven staan, bezonken de lichtere kleideeltjes. Hier ontstonden de zogenaamde komgronden (lager gelegen gebieden met zware, kleiige bodems).

In het onbedijkt landschap was menselijke bewoning en het landbouwkundig gebruik van de grond slechts in beperkte mate mogelijk. Alleen de hoger gelegen delen van de oeverwallen, een enkel rivierduin (donk) en afzonderlijke verhogingen (woerden) waren vrij van overstroming en geschikt voor bewoning en akkerbouw. De gronden direct langs de rivieren werden, zodra de situatie het toeliet, in gebruik genomen als weidegronden. De komgronden werden nauwelijks gebruikt en waren vrijwel ontoegankelijk. Er lagen dan ook geen wegen doorheen. In de winter stond het gebied onder water en in de zomer was het te drassig om te kunnen bewerken.

Reeds in de vroege Middeleeuwen (500-1000) zijn in de Betuwe de eerste, lage kaden opgeworpen om de verspreid liggende nederzettingen en het hierbij behorende akkerland te beschermen tegen wateroverlast van de rivieren. Met de grote ontginningen in de 11^e, 12^e en 13^e eeuw, toen ook de lagere komgronden werden ontgonnen, werd het belang van een goede waterkering steeds groter.

Omstreeks 1200 kende vrijwel elke grote nederzetting zijn eigen kaden, wat heeft geleid tot de latere dorpspolders. De doorgaande bedijking werd aangelegd over de hoger gelegen delen van de oeverwallen. Door de aanleg van de dijken kwamen overstromingen weliswaar minder voor, maar nam door toenemende dijkdoorbraken de veiligheid niet toe. Het rivierwater kon, als gevolg van de bedijking, niet meer de breedte in, maar werd tussen de dijken, binnen de uiterwaarden, opgestuwd tot grotere hoogten dan voorheen.

Daarnaast werden in de uiterwaarden voortaan al het zand en klei afgezet, waardoor deze gebieden snel hoger kwamen te liggen dan het binnendijkse land. IJsgang op de rivieren zorgde regelmatig voor het ontstaan van ijsdammen, waarbij het water stroomopwaarts van deze dammen werd opgestuwd. Op de plekken waar dijkdoorbraken plaatsvonden, ontstonden in veel gevallen ronde en ovaalvormige waterplas-sen: kolken, wielen of waaïen genoemd. Deze wielen werden gevormd doordat het water over of door de dijk stroomde en een diep gat uitkolkte.

De gevolgen van de dijkdoorbraken waren vaak rampzalig. Grote delen van de Betuwe stonden dan lange tijd onder water. Het water overstroomde nu ook de hoger ge-legen delen van de oeverwallen waar het voor de bedijking nooit of zelden kwam. Veel boerderijen werden vervolgens op huisterpen (woerden) geplaatst. Daarnaast werden boerderijen verplaatst naar de dijken of nieuwgebouwd op de dijken. Hierdoor ont-stonden de dijkdorpen.

Binnen de dijken bleven de rivieren meanderen. De rivierstroom kwam soms dicht-er bij de dijk te liggen, waardoor de dijk werd ondermijnd en het dijkdorp werd bedreigd. Op zo'n moment werden de dijk en het dijkdorp meer naar binnen verplaatst.

2.1.2 Landschapsstructuur algemeen

Het huidige landschap van Park Lingezegen is in de loop van voorgaande eeuwen gevormd. Door verschillen in de ondergrond en de menselijke aanwezigheid zijn in het rivierengebied drie hoofdlandschapstypen ontstaan: de oeverwallen, de komgronden en de uiterwaarden. In Park Lingezegen komen alleen oeverwallen en komgronden voor. Daarnaast is het landschap beïnvloed door ruimtelijke ontwikkelingen. In de structuurvisie Park Lingezegen wordt het park verdeeld in vijf deelgebieden, met elk eigen landschappelijke kenmerken. Onderhavig bestemmingsplan richt zich op het deelgebied De Park.

***Figuur 2:** Deelgebieden Park Lingezegen binnen de gemeente Overbetuwe*
Bron: Structuurvisie Park Lingezegen

De natuurlijke ondergrond van Park Lingezen is naar geologische begrippen zeer jong. Het overgrote deel is omstreeks 10.000 jaar geleden gevormd in het Holoceen. In het Holoceen is de zogenaamde Betuwe Formatie gevormd. Het plangebied is een typisch rivierenlandschap en bestaat voornamelijk uit twee landschapstypen, namelijk de oeverwallen en komgebieden. De oeverwallen zijn natuurlijke landschapsvormen die ontstaan langs meanderende rivieren. De oeverwallen vormen de hooggelegen delen in het gebied. Het landschap van de oeverwallen is verdicht en kleinschalig. Het landgebruik is afwisselend in een onregelmatige blokverkaveling. Kenmerkend voor het plangebied is dat de dorpskernen zich op hoogste delen van de stroomruggen (oeverwallen van verdwenen rivierlopen) bevinden en dat oude verbindingswegen over de oeverwallen lopen.

De komgronden zijn de laaggelegen gebieden in het rivierenlandschap. De komgronden liggen gemiddeld 1 à 2 meter lager dan de oeverwallen. De komgronden in het gebied zijn grootschalig en open. Na de 2e Wereldoorlog werden de kommen intensiever gebruikt door extensieve landbouw, veroorzaakt door de invoering van ruilverkavelingsplannen. Nieuwe, veelal rechte, wegen zijn aangelegd waarlangs de boerderijen zijn gebouwd. Hieronder worden de landschappelijke kernmerken van het plangebied kort beschreven.

2.1.3 Landschapsstructuur plangebied

Het plangebied ligt voor een belangrijk deel op oude stroomruggen met een overgang naar de komgronden in oostelijke richting. De ondergrond van dit deelgebied bestaat uit een stelsel van oude stroomgordels. Deze stroomgordels markeren de oude lopen van de Rijn. De verkavelingstructuur varieert van regelmatig blokvormig, langgerekt tot onregelmatig. Hierin zijn grofweg drie deelgebieden te onderscheiden: in het noordoosten een regelmatig blokvormig patroon dat de overgang vormt naar de lagere komgronden, in het zuidwesten een langgerekt patroon van parallelle lijnen en daar tussenin een meer onregelmatig patroon dat samenvalt met de kern van de stroomrug. In de huidige tijd is de verkavelingstructuur grotendeels in tact gebleven. Veel beplantingselementen zijn echter verdwenen, vooral langs de kavelranden. Een deel van het gebied is ingericht als golfterrein met een golvend maaiveld en verspreide beplanting. Het kleinschalige karakter van De Park geeft een aantal (korte) zichtlijnen. De kerktoeren van Elst vormt hierbij een belangrijke landmark in het gebied.

2.1.4 Uitgangspunten voor beleid

De landschappelijke kwaliteiten die in het Park Lingezen als geheel aanwezig zijn, worden als volgt samengevat:

- kleinschaligheid op de oeverwallen waarbij landschapselementen en hoogteverschillen op een aantal plaatsen nog herkenbaar zijn;
- grootschalige openheid (open komgronden);
- oude ontwateringssysteem van Linge en zegen in open komgronden.

Het beleid dat geldt voor deze landschappelijke kwaliteiten is behouden, beschermen en ontwikkelen. Bij de komgronden gaat het gericht om het behouden en beschermen van de grootschalige openheid. Bij de oeverwallen gaat het gericht om het versterken van de kleinschaligheid door behoud, herstel en ontwikkeling van landschapselementen.

2.2 Natuur

2.2.1 *Natuur Algemeen*

Het gebied van Park Lingezegen is op dit moment een agrarische zone tussen de stedelijke gebieden van Arnhem en Nijmegen, gelegen tussen de Rijn en de Waal. Van oorsprong betreft het een kommengebied tussen deze twee rivieren. Om deze reden is een groot deel van het gebied begrensd als Ecologische Hoofdstructuur. Het gebied rondom de Rijkerswoerdse Plassen is benoemd als EHS-natuur, wat betekent dat hier op den duur natuur ontwikkeld moet worden.

De uiterwaarden van de Waal en Rijn zijn aangewezen als Natura 2000-gebied. Dit zijn beschermde gebieden om de biodiversiteit binnen Europa te behouden en uit te breiden. De uiterwaarden zijn voornamelijk van belang voor overwinterende watervogels. De Gelderse Poort is een Natura 2000-gebied dat in het zuidoosten aan het plangebied grenst. De uiterwaarden van de Waal grenzen aan het plangebied. Momenteel is het gebied van geringe betekenis voor bijzondere natuurwaarden. Het gebied heeft een overwegend agrarisch karakter. Er zijn weinig botanische waarden in het gebied, vanwege het intensieve agrarische gebruik. Mogelijk zijn er wel oevervegetaties en bermen die van belang zijn. Verder is het gebied op enkele plaatsen van betekenis voor weidevogels en doortrekkende en pleisterende vogels zoals ganzen. Verder zijn in de sloten en in de Linge beschermde vissen en amfibieën aangetroffen als Grote en Kleine Modderkruiper, Bermpje, Bittervoorn, Rugstreeppad en Kamsalamander.

2.2.2 *Natuur in het plangebied*

Het plangebied vormt een agrarisch gebied ten oosten van golfterrein Welderen. In 2009 is geconstateerd dat de Steenuil een territorium heeft in het gebied. Dit betekent dat dit deelgebied zowel broedlocatie en foerageergebied voor deze uilensoort is.

2.2.3 *Uitgangspunten voor beleid*

Uitgangspunt is het handhaven, beschermen, herstellen en ontwikkelen van de aanwezige natuurwaarden in de EHS, de gebieden die vallen onder de Natuurbeschermingswet en bestaande natuur buiten deze regelingen of andere aangewezen gebieden. De Ecologische Hoofdstructuur binnen Park Lingezegen is ruim begrensd. Een deel van het plangebied is als EHS verbindingzone (evz) aangewezen.

2.3 Cultuurhistorie en archeologie

2.3.1 *Algemeen*

Park Lingezegen beschikt over tal van cultuurhistorische waarden van hoge kwaliteit. De cultuurhistorische waarden omvatten de ruimtelijke kwaliteit van het rivierenlandschap met de oeverwallen en komgronden, de monumenten, waaronder boerderijen, landhuizen, en het rijke bodemarchief. Wat vandaag nog herinnert aan vroeger, zijn de overgebleven structuren en gebouwen in het landschap. Dit landschap heeft de afgelopen tienduizenden jaren voornamelijk zijn vorm gekregen door de natuurlijke invloeden van wind, water, flora en fauna.

In het rivierengebied brachten de rivieren een enorme dynamiek. Natte perioden wisselden droge perioden af. In de natte perioden overstroomden grote delen van het rivierengebied en werd het land voor langere tijd onbewoonbaar. De bewoners trokken weg op zoek naar een betere plek om te wonen.

In het oostelijk deel van het rivierengebied stammen de oudste vondsten uit het Laat Paleolithicum. Hoewel deze vondsten aantonen dat het gebied al in de Steentijd werd gebruikt, zijn er maar weinig duidelijke nederzettingsresten gevonden die duiden op permanente bewoning in deze periode. De vroegste vindplaatsen die wijzen op nederzettingen worden gevonden op de stroomgordels en stammen uit de IJzertijd.

In de Romeinse tijd breidt de Romeinse occupatie uit tot over de Betuwe en vormt oost Betuwe de noordgrens van het Romeinse rijk. Het gebied rond Elst wordt sterk geromaniseerd. De Romeinen hebben intensief gebruik gemaakt van de bijzondere ligging van de rivierstromen en de oeverwallen. In die periode liepen de stroomgeulen nog langs de oeverwallen. Deze stroomgeulen vormden in de Romeinse tijd belangrijke verbindingen over het water van Nijmegen naar de noordelijke verdedigingslinie. Waarschijnlijk liepen er ook (onverharde) wegen over de oeverwallen langs deze stroomgeulen. Ten noorden van Elst is een dergelijke weg aangetoond bij archeologisch onderzoek in het tracé van de Grote Molenstraat.

In de Middeleeuwen vormden de oeverwallen het hart van de menselijke bewoning. De oude bewoningskernen in oost Betuwe zijn naar huidige inzichten in ieder geval vanaf de Vroege Middeleeuwen permanent bewoond, maar kunnen al eerder bewoond zijn geweest. De overige gebieden (komgronden) werden hoofdzakelijk gebruikt voor het weiden van vee.

De laatste tweeduizend jaar is het vooral de mens die het landschap naar haar hand heeft gezet en haar uiteindelijke vorm heeft gegeven. In de periode na WOII, van de wederopbouw tot nu, zijn de ontwikkelingen in een stroomversnelling gegaan. De sterke toename in de bevolkingsomvang, toegenomen mobiliteit, technische ontwikkelingen, etc. hebben het landschap in enkele generaties een heel ander aanzien gegeven.

2.3.2 Aanwezige waarden in het plangebied

Historisch-geografische elementen

De eerste ontginningen van de komgebieden dateren uit de middeleeuwen. Vanaf ongeveer de 11de eeuw ontstond een net van sloten in de komgronden. Kleine sloten noemde men 'pijpen' en grotere sloten 'zege'.

Cultuurhistorische bebouwing

De voormalige buitenplaats De Parck, van oorsprong al een oude bewoningsplaats, is het belangrijke karakteristieke element binnen het plangebied.

Archeologie

In de bodem zijn nog veel aanwijzingen uit het verleden aanwezig. Ook in beleidsmatige zin hebben de archeologische waarden de afgelopen jaren meer aandacht gekregen. Dit heeft onder andere geresulteerd in internationale verdragen over het behoud van bodemschatten, zoals het Verdrag van Valletta.

De gemeentelijke archeologische beleidsadvieskaart van Overbetuwe geeft inzicht in de bekende en te verwachten archeologische waarden binnen het plangebied. Aan deze waarden is een advies gekoppeld voor het te voeren beleid.

2.3.3 *Uitgangspunten voor beleid*

Cultuurhistorie

Als uitgangspunt geldt dat het cultuurhistorisch erfgoed in de eerste plaats behouden moet blijven maar tevens ook gezien en beleefd kan worden. Cultuurhistorie vertegenwoordigt namelijk ook een educatieve en recreatieve waarde. De gebouwde cultuurhistorische waarden (monumenten) worden reeds beschermd via de Monumentenwet of de gemeentelijke Monumentenverordeningen. Daarom wordt er in dit bestemmingsplan geen aparte regeling voor deze bouwwerken opgenomen.

Archeologie

Sinds 1 september 2007 is de Wet op de Archeologische Monumentenzorg (Wamz) van kracht in de vorm van een wijziging van de Monumentenwet. Gemeenten hebben nadrukkelijk verantwoordelijkheden en bevoegdheden gekregen op het gebied van archeologie. Dat komt in essentie tot uitdrukking in drie hoofdlijnen:

- Archeologische waarden dienen zo veel mogelijk in de bodem (in situ) te worden bewaard.
- Archeologie moet tijdig worden meegewogen in de procedures van ruimtelijke planvorming en worden verankerd in ruimtelijke plannen.
- Verstoorders van het bodemarchief betalen archeologisch vooronderzoek en noodzakelijke noodopgravingen voor zover deze kosten redelijkerwijs kunnen worden toegerekend.

De nieuwe verantwoordelijkheid voor de archeologie komt vooral tot uitdrukking in het bestemmingsplan: hierin zijn zones aangeduid met een archeologische verwachtingswaarde en terreinen met een bekende archeologische waarde. Voor deze zones en terreinen gelden regels die het behoud van het bodemarchief tot doelstelling hebben. Bij nieuwe ontwikkelingen zal op basis van verplicht gesteld archeologisch onderzoek een afweging plaatsvinden.

De bekende waarden voor archeologie en de gebieden met een middelmatige en hoge archeologische verwachtingswaarde worden in het bestemmingsplan op een passende manier beschermd door om een onderzoek te vragen alvorens bodemingrepen worden gepleegd. Bij de bekende waarden gaat het om bescherming hiervan en om aantasting te voorkomen. Bij de te verwachten waarden gaat het erom om de eventuele waarden te beschermen en vooraf na te gaan of eventuele waarden door bepaalde ontwikkelingen worden verstoord.

Het plangebied wordt in het vigerend gemeentelijk beleid reeds ingedeeld in zones met een lage, middelmatige of hoge archeologische verwachtingswaarde. Deze zones geven daarmee aan voor welk gebied welke waarde geldt en waar een strenger beschermingsregiem geldt. Daarmee is reeds inzichtelijk waar de waarden zich bevinden.

Op basis van de archeologische beleidskaarten van de gemeente is het volgende beleid voor gebieden met een archeologische verwachting als ook voor terreinen met bekende waarden vastgesteld.

Gebieden met een (zeer) hoge archeologische verwachting

In gebieden met een (zeer) hoge archeologische verwachting wordt de hoogste dichtheid aan archeologische vindplaatsen verwacht. In deze zone dienen bij voorkeur geen werkzaamheden te worden uitgevoerd die tot fysieke aantasting van de (verwachte) archeologische waarden leiden. Het beleid is dus gericht op behoud van de bestaande situatie. Bodemingrepen dieper dan de bouwvoor dienen te worden voorkomen. Gestreefd moet worden naar extensieve vormen van grondgebruik. In geval van planvorming en voorafgaand aan vergunningverlening voor bodemingrepen dient vroegtijdig archeologisch onderzoek in de vorm van een *inventariserend veldonderzoek* (kartering) te worden uitgevoerd. Bij vaststelling van archeologische waarden zal hiervan de omvang en gaafheid moeten worden vastgesteld aan de hand van een inventariserend veldonderzoek (waardering). De resultaten van inventariserend veldonderzoek (waardering) kunnen leiden tot inpassing van vastgestelde archeologische waarden in een inrichtingsplan van een ruimtelijke ontwikkeling of tot het aanhouden of niet verlenen van een vergunning.

Indien behoud niet mogelijk is, kunnen de resultaten van een inventariserend archeologisch onderzoek (waardering) aanleiding geven tot een opgraving. Hierbij wordt informatie over archeologische resten opgetekend en gedocumenteerd, waarna de geplande maatregelen zonder verdere restricties kunnen worden uitgevoerd.

De resultaten van een inventariserend archeologisch onderzoek (waardering) kunnen ook zodanig zijn dat verder onderzoek en/of behoud niet noodzakelijk wordt geacht. Een dergelijke keuze en de besluitvorming in het algemeen ten aanzien van de te nemen stappen dient in alle gevallen te geschieden door en in overleg met het bevoegd gezag.

Gebieden met een middelmatige archeologische verwachting

In gebieden met een middelmatige archeologische verwachting wordt een lagere dichtheid aan archeologische vindplaatsen verwacht dan in gebieden met een hoge archeologische verwachting. Voor gebieden met een middelmatige archeologische verwachting geldt wat betreft het beleidsadvies hetzelfde als voor gebieden met een hoge archeologische verwachting. Dit betekent dat ook voor deze gebieden het behoud van de bestaande situatie wenselijk is en dat hetzelfde onderzoekstraject doorlopen dient te worden als voor gebieden met een hoge archeologische verwachting. In geval er sprake is van selectie van gebieden voor planvorming, wordt de voorkeur gegeven aan het verstoren gebieden met een middelmatige archeologische verwachting boven gebieden met een hoge archeologische verwachting.

Gebieden met een lage archeologische verwachting

In gebieden met een lage archeologische verwachting geldt dat behoud in huidige staat niet vereist is. Het verdient aanbeveling om tijdens de uitvoering van grondwerkzaamheden die dieper reiken dan de dikte van de bouwvoor (30 à 40 cm) archeologisch onderzoek uit te laten voeren in de vorm van een inventariserend veldonderzoek (verkenning).

Gebieden zonder archeologische verwachting

In gebieden waar de bodem diep verstoord is, zijn geen archeologische waarden (meer) aanwezig. Het is niet uitgesloten dat er losse archeologische vondsten aanwezig zijn, maar door de mate van bodemverstoring is de kwaliteit slecht en zijn de archeologische resten meestal niet behoudenswaardig.

Voor deze gebieden geldt geen archeologische verwachting meer en gelden evenmin restricties ten aanzien van ruimtelijke ontwikkelingen of bodemingrepen.

Terreinen met bekende archeologische vindplaatsen

Voor terreinen met een bekende archeologische waarde geldt dat gestreefd wordt naar behoud in de huidige staat en dat bij planvorming wordt gestreefd naar inpassing.

Bodemingrepen dieper dan de bouwvoor dienen vermeden te worden. In geval van planvorming en voorafgaand aan vergunningverlening voor bodemingrepen, ongeacht de oppervlakte van de ingreep, dient wanneer inpassing niet mogelijk is vroegtijdig archeologisch onderzoek in de vorm van een inventariserend veldonderzoek (waardering) te worden uitgevoerd.

De resultaten van het inventariserend veldonderzoek (waardering) kunnen aanleiding geven tot het niet verlenen van een vergunning of het verplichten tot een opgraving. Hierbij wordt informatie over de archeologische resten opgetekend en gedocumenteerd, waarna de geplande maatregelen alsnog en zonder verdere restricties kunnen worden uitgevoerd.

3 Het plan op hoofdlijnen

3.1 Inleiding

Het plangebied vormt een onderdeel van Park Lingezegen. De ontwikkeling van dit park geeft invulling aan de opgaven uit het provinciaal en regionale ruimtelijke beleid maar ook ander sectoraal beleid zoals de inrichting van ecologische verbindingzones en wateropgaven.

3.2 Strategisch project

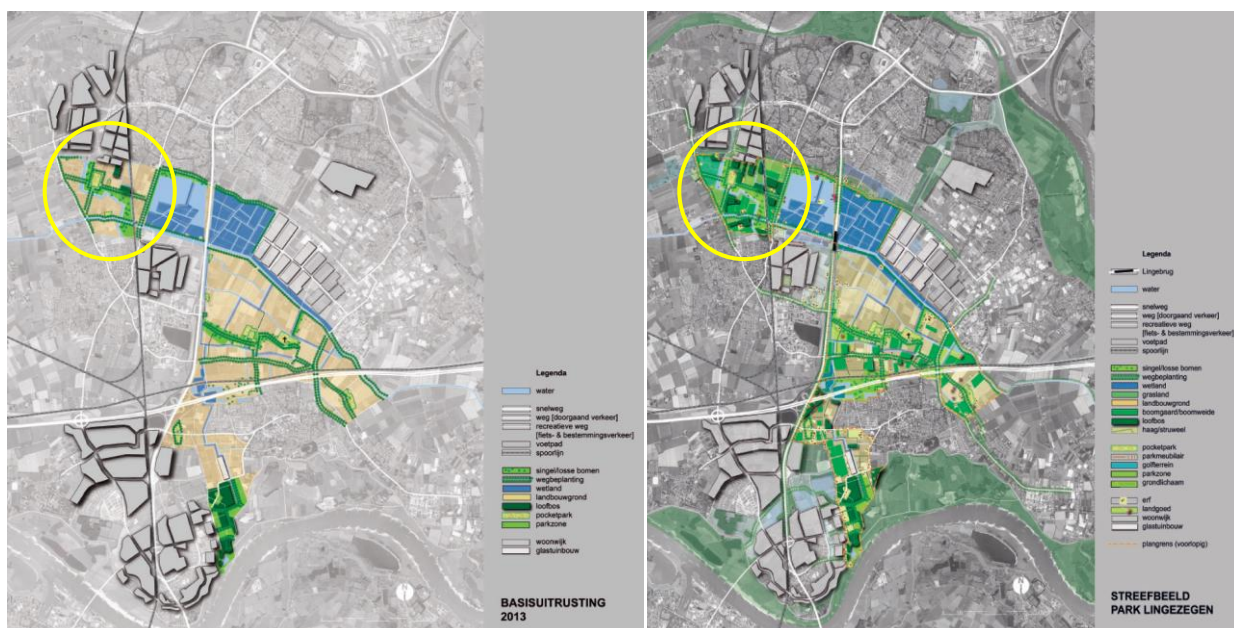
In het Regionaal Plan 2005-2020 van de stadsregio Arnhem – Nijmegen is Park Lingezegen aangewezen als strategisch project dat als doel heeft om de toegankelijkheid en aantrekkelijkheid van het gebied voor de natuur en voor de recreatie te vergroten. Tegelijkertijd wordt met de realisatie van het park de verstedelijking in het gebied begrensd. Het Regionaal Plan is richtinggevend voor het handelen van de vaststellende overheden en bevat essentiële beleidsuitspraken die door de KAN-gemeenten bij de uitwerking van gemeentelijke plannen moeten worden toegepast. Het Regionaal Plan wordt door de provincie Gelderland als uitwerking van het Streekplan Gelderland (voor de periode) 2005-2015 beschouwd en vormt daarmee het toetsingskader voor lokale plannen.

3.3 Masterplan

In het Masterplan Park Lingezegen zijn de ambities en opgaven voor het Park op hoofdlijnen beschreven en op hoofdlijnen vertaald naar twee ruimtelijke kaartbeelden. Het Masterplan is in juli 2008 vastgesteld door de Stuurgroep Park Lingezegen.

In figuur 3 zijn twee kaartbeelden uit het Masterplan weergegeven. Het eerste kaartbeeld schetst de gewenste Basisuitrusting van Park Lingezegen. De Basisuitrusting betreft de openbare basisstructuur dat met publiek geld gerealiseerd zal worden. Het streven is om de basisuitrusting in 2013 gerealiseerd te hebben. In het tweede kaartbeeld wordt het Streefbeeld 2025 geschetst. Het Streefbeeld geeft naast de tot 2025 publiek te realiseren onderdelen ook een aantal gewenste private investeringen in het gebied aan (zoals de ontwikkelingen van landgoederen).

Het plangebied omvat de gronden van het deelgebied De Park (geel omcirkeld). De naam van dit deelgebied is afgeleid van het voormalige kasteel De Park dat midden in het gebied lag. In het veld zijn de contouren van het kasteel en de oprijlaan nog herkenbaar. De park is het deelgebied dat nog het meest op een echt stadspark lijkt. Het bestaat uit een mozaïek van lanen, stukken bos en open gedeelten. Er ligt een netwerk van paden met langs die paden rijkbloeiende hagen en houtwallen, passend bij het landschap van de oeverwallen. De park is toegankelijk vanuit Elst en de Schuytgraaf.

Figuur 3: Basisuitrusting en Streefbeeld Masterplan Park Lingezegen

3.4 Plan-MER

In de Wet milieubeheer en het bijbehorend Besluit milieueffectrapportage 1994 zijn de activiteiten, plannen en besluiten opgenomen waarvoor een milieueffectrapportage verplicht is. De Wet milieubeheer maakt onderscheid tussen milieu-effectrapportage op twee niveaus. Bij plannen die kaderstellend zijn voor één of meerdere later te nemen besluiten over m.e.r-(beoordelings)plichtige activiteiten dient een zogenaamd plan-MER gemaakt te worden. Voor het besluit zelf over die activiteit moet een besluit-MER opgesteld worden. In het MER worden op een samenhangende, objectieve en systematische wijze de milieugevolgen van de voorgenomen activiteit beschreven. In dit geval de aanleg en de inrichting van Park Lingezegen.

Er is een plan-MER gemaakt voor de structuurvisie. Deze heeft ten aanzien van de ontwikkelingen die in dit bestemmingsplan mogelijk worden gemaakt het detailniveau van een besluit-MER.

Alternatieven

In het MER worden verschillende alternatieven voor het plangebied verkend. In alternatief 1 wordt voorgesteld om het groene raamwerk, wat als basis in alle alternatieven zit, te optimaliseren. Alternatief 2 is voor een groot deel conform de basisuitrusting uit het Masterplan en de doorontwerpen. Het alternatief houdt dus vooral rekening met de publieke basisvoorzieningen die in 2013 gerealiseerd moeten zijn. In alternatief 3a wordt een inrichting voorgesteld die voor een groot deel overeenkomt met de kaart van het Streefbeeld 2025 uit het Masterplan. Hierbij wordt rekening gehouden met een maximalisatie van het recreatieve programma. Bij de inpassing van het programma wordt wel rekening gehouden met het groene raamwerk en andere relevante omgevingsaspecten die de draagkracht van het gebied bepalen. Ook worden in dit alternatief een aantal infrastructurele ingrepen voorgesteld. Planalternatief 3b is als scenario opgesteld en verschilt ten opzichte van alternatief 3a enkel op infrastructureel en verkeerstechnisch vlak.

Meest milieuvriendelijk alternatief

Het meest milieuvriendelijk alternatief (MMA) is het alternatief waarin negatieve effecten op het milieu zoveel mogelijk worden voorkomen dan wel beperkt. Het MMA is ontwikkeld op basis van de analyse van de effecten van de beoordeelde planalternatieven. Daarbij is als uitgangspunt genomen dat het MMA realistisch moet zijn, met andere woorden aan de doelen van het park voldoet en uitvoerbaar is.

Voorkeursalternatief

Het voorkeursalternatief (VKA) vormt de uitkomst van een proces van onderzoek naar effecten en alternatieven en discussie binnen de projectorganisatie en met de bewoners en gebruikers van het park. Voor de keuzes die gemaakt moeten worden ten behoeve van het VKA zijn de volgende inzichten relevant en meegenomen in het besluitvormingsproces:

- Milieueffecten van de voorgestelde ingrepen en activiteiten (in verschillende alternatieven);
- Maatschappelijk draagvlak voor de voorstellen;
- Financieel-economische effecten;
- Mate van doelbereik van alternatieven.

Op basis van de inzichten en discussie over de integrale alternatieven zijn een aantal algemene keuzes ten behoeve van het VKA gemaakt:

- a Een deel van de basisuitrusting (het groen-blauwe casco), welke een vast onderdeel van alle alternatieven vormt, is ook de basis voor het VKA. Het gaat onder meer om de volgende onderdelen:
 - Aanleg van bos;
 - Aanleg van pocketparks;
 - Aanleg van bomenrijen langs belangrijke recreatieve aders/lanen;
 - Aanleg/inrichting natte/droge ecologische verbindingzones;
 - Aanleg van wetlands en voorzien in waterberging;
 - Nadere uitwerking van het Romeinse Lint.
- b De voorstellen die in alternatief 1 zijn gedaan ten aanzien van het landschappelijk/ecologische raamwerk zijn grotendeels in het VKA opgenomen. De ambitie om tot optimalisering van de werking van de ecologische zuid-noord verbinding (doelbereik natuur) te komen is hierin doorslaggevend geweest. Het gaat onder meer om de volgende onderdelen:
 - Ecologisch optimaliseren Bemmelse Zeeg, inclusief stapstenen Rietzanger/IJsvogelvinder;
 - Versterking van de zuid-noord ecologische verbinding door middel van de inrichting van een landschappelijke en ecologische strook langs de A325 (met deels natuurvriendelijke oevers en deels stapstenen voor rietzanger en ijsvogelvinder);
 - Een robuuste eenheid natuur en zonering van recreatie in deelgebied Het Waterrijk;
 - Een extensief recreatieve invulling van het middengebied van het Romeinse Lint afgestemd op een passende ecologische inrichting.

- c De voorstellen in alternatief 3 ten aanzien van de invulling van het regio+ programma zijn grotendeels in het VKA opgenomen. De wijze waarop met alternatief 3 de doelen op recreatief gebied worden behaald, zonder dat dit significant negatieve verkeerseffecten tot gevolg heeft, is hierin doorslaggevend geweest. Het gaat om de volgende onderdelen:
- De Park: uitbreiding van de golfbaan, recreatieve invulling van het kasteelterrein, locatie Santacker ten behoeve van kleinschalige recreatieve activiteiten;
 - Het Waterrijk: recreatiestrip aan de oostzijde van de Rijkerswoerdse Plassen, ten behoeve van regio+ activiteiten;
 - Het Landbouwwand/De Buitens: locatie Karstraat ten behoeve van regio+ activiteiten, locatie nabij afslag Elst/A325 ten behoeve van een kleinschalige recreatieve activiteit.

Voor alle deelgebieden, behalve voor Het Waterrijk, zijn de keuzes voor het VKA gebaseerd en samengesteld vanuit de drie alternatieven. Voor deelgebied Het Waterrijk kan de invulling van het VKA niet gebaseerd worden op één of een samenstelling van de drie alternatieven. Enerzijds omdat de effectbeoordelingen van de drie alternatieven een groot aantal negatieve scores opleveren. Anderzijds omdat het samenspel tussen natuurontwikkeling, watersysteem en recreatie hier nauw luistert en het samenstellen van onderdelen uit de drie alternatieven niet tot een gedegen integrale oplossing leidt. Voor Het Waterrijk is om die redenen in samenspraak met relevante partijen een nieuwe alternatieve inrichting ontwikkeld die uit gaat van een ruimtelijke zonering waarbij in Het Waterrijk-Oost in het noorden een droog en meer intensief recreatief ingericht gebied en in het zuiden een natter en meer robuust natuurlijk gebied ontstaat. In Het Waterrijk-West wordt een intensief recreatief gebruik voorgesteld in een afgewisseld landschap met rietmoeras, grasland en nat bos.

Dat wat voor het deelgebied Het Waterrijk geldt, geldt ook voor het keuzeaspect verkeersveiligheid in relatie tot het autoluw maken van het Landbouwwand/De Buitens. In de discussie over de drie alternatieven is gebleken dat geen van de alternatieven voorkeur heeft voor wat betreft dit aspect. De uiteindelijke voorkeur om de Kattelager vooral voor doorgaand verkeer en de Breedlersestraat vooral voor bestemmings- en langzaam verkeer in te richten is in geen van de alternatieven voorgesteld en onderzocht. Voor dit aspect is om die reden een nieuw voorstel in samenspraak met relevante partijen ontwikkeld.

ONDERDELEN	CONCRETE INGREPEN
Aanleg basisuitrusting of het 'groen-blauwe casco'	- aanleg bos - aanleg pocketparks - aanleg bomenrijen - aanleg boomgaarden - aanleg ecologische verbindingzones - aanleg Romeins Lint
Optimaliseren landschappelijk/ecologisch raamwerk	- ecologische optimalisatie Bemmelse Zeeg (<i>De Woerdt</i>) - aanleg stapstenen en landschappelijke inpassing langs de A325 - aanleg grote robuuste eenheid natuur (<i>Het Waterrijk</i>) - ecologische zonering in Romeins Lint (<i>De Park</i>)
Ruimte bieden voor recreatief programma	- zoekgebied voor a) uitbreiding golfbaan, b) recreatief medegebruik en c) ecologische inrichting (<i>De Park</i>) - ruimte voor recreatieve invulling Kasteelterrein (<i>De Park</i>) - kleinschalige recreatieve activiteit locatie Santacker (<i>De Park</i>) - ontwikkeling recreatiestrip oostzijde Rijkerswoerse plassen (<i>Het Waterrijk</i>) - ruimte voor recreatieve invulling locatie Karstraat (<i>Het Landbouwland</i>) - kleinschalige recreatieve activiteit nabij afslag Elst/A325 (<i>Het Landbouwland</i>) - kleinschalige recreatieve activiteit nabij Wijnfort Lent (<i>De Woerdt</i>) - ruimte voor ontwikkeling landgoederen en nieuwe erven (<i>De Buitens</i>)
Intensiveren recreatief routenetwerk	- aanleg fietspaden - aanleg wandelpaden - aanleg ruiterpaden - aanleg kanoroutes (in watergangen <i>Het Waterrijk</i>) - aanleg snelfietsroute Rijnwaalpad (initiatief stadsregio Arnhem-Nijmegen) - aanleg aansluitingen recreatieve routes op omliggende woongebieden
Verkeersveilig/verkeersluw maken delen Park	- afsluiten Kerkstraat voor gemotoriseerd doorgaand verkeer (<i>Het Waterrijk</i>) - nieuwe aansluiting A325 op Rijkerswoerdestraat (<i>Het Waterrijk</i>) - afsluiten Kampsestraat voor gemotoriseerd doorgaand verkeer (<i>Het Waterrijk</i>) - aanbrengen belemmering doorgaand verkeer Breedlersestraat én - aanleg vrijliggend fietspad langs de Katteleger (<i>Het Landbouwland</i>) - aansluiting Ovatonde op Zandsestraat (<i>De Woerdt</i>)
Water	- aanleg waterbergingsgebied (<i>Het Waterrijk</i>) - aanleg wetlands (<i>Het Waterrijk</i>) - aanleg in- en uitlaten voor watersysteem Het Waterrijk aan de Linge

Figuur 4: Samenvatting onderdelen en concrete ingrepen VKA,

Bron: MER Park Lingezen

3.5 Intergemeentelijke structuurvisie

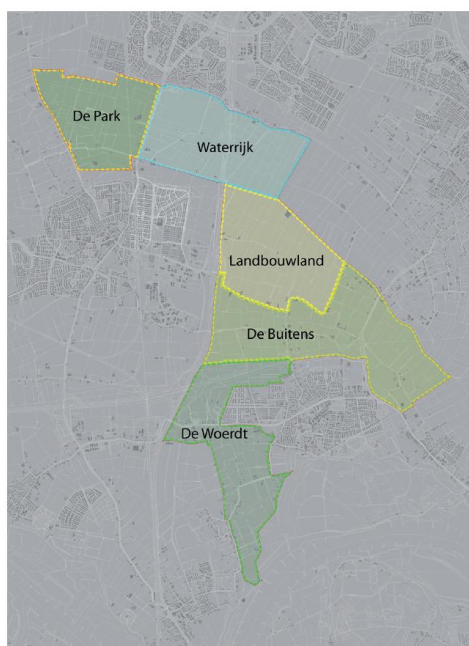
3.5.1 Inleiding

In het Masterplan wordt een aantal verschillende deelgebieden onderscheiden. Per deelgebied is een verdiepende studie gedaan naar de inrichtingsmogelijkheden (functioneel, landschappelijk e.d.) van het gebied in enkele doorontwerpen. Deze doorontwerpen vormen samen met het Masterplan en de plan-MER de basis voor een intergemeentelijke structuurvisie. Ook de Toekomstvisie + die door de gemeente Overbetuwe is opgesteld heeft als basis gediend voor de intergemeentelijke structuurvisie. De Basisuitrusting uit het Masterplan, als opgenomen in de intergemeentelijke structuurvisie, vormt de basis voor dit bestemmingsplan. In de volgende paragrafen wordt de ontwikkeling van park Lingezegen verder uitgewerkt. In deze paragraaf wordt het plan op hoofdlijnen beschreven waarbij naast het deelgebied wat met dit bestemmingsplan mogelijk wordt gemaakt tevens aandacht wordt besteed aan de overige deelgebieden.

3.5.2 Visie op hoofdlijnen

Landschap

Het landschap vormt een belangrijke drager van de ontwikkeling van het Park Lingezegen. Het huidige homogene landschap wordt omgevormd tot een gevarieerd en afwisselend landschap waarin het karakter van het rivierengebied en de Betuwe tot uitdrukking wordt gebracht. Er worden vijf landschappelijke deelgebieden onderscheiden welke worden verbonden door een hoogwaardig recreatief routenetwerk. Elk deelgebied onderscheidt zich met een eigen karakteristieke landschappelijke opbouw, functie en sfeer. In de structuurvisie worden vijf deelgebieden onderscheiden die op de onderstaande kaart zijn weergegeven.

Figuur 6: De deelgebieden

De Park

Op de overgangsrug van de kom naar de stroomrug, in het meest westelijke deel van het plangebied, wordt gestreefd naar het ontwikkelen van een kleinschalig en afwisselend mozaïeklandschap van lanen, bospercelen en weides. Landschappelijke verdichting van dit nu vrij open landschap zorgt voor een aantrekkelijk uitloopgebied.

Waterrijk

De Rijkerswoerdse Plassen en de aangrenzende komgronden zowel ten westen als ten oosten van de A325 maken deel uit van het Waterrijk. Deze lagere en nattere gebieden zijn aangewezen als EHS natuur, met uitzondering van de Rijkerswoerdse Plassen. De landschapszone van 250 m breed langs de A325 maakt deel uit van een ecologische verbindingszone. De sfeer en het beeld van het landschap zal hier totaal veranderen. De ruimtelijke structuur wordt bepaald door water, rietlanden, moeras en bos, refererend aan een landschap voordat de komgronden werden ontgonnen. Deze elementen wisselen elkaar in robuustere grote eenheden af waardoor een aantrekkelijk en afwisselend gebied ontstaat voor flora, fauna en mens.

Landbouwland

De grootschalige open- en weidsheid van de komgebieden en de agrarische activiteit blijven het karakter van dit gebied bepalen. De Linge en het groene lint van de Breedlersestraat begrenzen en omlijsten dit open gebied. Het gebied vormt een contrast met de omringende meer besloten deelgebieden.

De Buitens

Op de stroomrug tussen de kern Bemmelen en het Landbouwland wordt een kleinschaliger mozaïeklandschap ontwikkeld. De openheid tussen de linten verdwijnt en de ruimtelijke structuur en sfeer wordt bepaald door boerenerven (oud en nieuw), nieuwe landgoederen, boomgaarden, weilanden en akkers. De oude lintstructuren, versterkt door nieuwe laanbeplantingen langs de Breedlersestraat, Katteler en de Baal vormen de groene dragers van dit deelgebied.

De Woerd

Het landschap op de stroomrug ten zuiden van de Betuweroute wordt ontwikkeld tot stadslandgoed. Een stevige structuur van bos, boomgaarden en lanen moet zorgen voor het groene karakter en de samenhang binnen dit langgerekte deelgebied.

De deelgebieden De Park en Waterrijk zijn geheel gelegen in de gemeente Overbetuwe. Het Landbouwland en De Buitens zijn gedeeltelijk gelegen in de gemeente Overbetuwe en gedeeltelijk in de gemeente Lingewaard. Deelgebied De Woerd ligt geheel op het grondgebied van de gemeente Lingewaard.

Ecologie

Een belangrijke opgave voor de ontwikkeling van het Park Lingezegen is de realisatie van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) die is opgenomen in het streekplan. Onderdeel hiervan is de realisatie van ecologische verbindingszones (EVZ). In het plangebied dienen twee ecologische verbindingszones te worden gerealiseerd. Een noord-zuid georiënteerde verbinding die de waardevolle natuur van de uiterwaarden langs de Waal en de Rijn met elkaar verbindt en een oost-west verbinding langs de Linge. De modellen IJsvogelvlied en Rietzanger zijn hierin leidend.

Dit betekent dat er een aaneenschakeling van kleinere en grotere, smallere en bredere natuurelementen moet worden ontwikkeld om een goed functionerende ecologische verbindingzone te realiseren. Model IJsvogelvlinder bestaat uit grote en kleinere natuurgebiedjes (stapstenen) gelegen in een landschapszone. De afzonderlijke stapstenen bestaan uit vochtig loofbos met veel variatie in de structuur. Het is met name bedoeld voor organismen die niet zozeer uitgestrekte bossen nodig hebben, als wel bos met een hoge kwaliteit: vochtig, met gevarieerde samenstelling en structuurrijke randen en open plekken zoals de kleine ijsvogelvlinder en de grote weerschijnvlinder. Tevens dient het model om kleine, geïsoleerde maar waardevolle bosjes uit hun isolement te halen.

Model Rietzanger bestaat uit grote en kleine stapstenen. Het is bedoeld om de populaties van rietvogels te versterken door de afstand tussen de verschillende broedgebieden te verkleinen, zodat samenhangende populaties kunnen ontstaan. De kwaliteit van veel rietland is sterk achteruitgegaan door verdroging. De waterhuishouding van de stapstenen vraagt dan ook de nodige aandacht. Overigens zijn aan rietland ook andere dieren gebonden, zoals enkele bedreigde libellensoorten. Daarnaast zal er vochtig structuurrijk loofbos moeten worden ontwikkeld. Aanleidingen in de ondergrond, watergangen en aanwezige natuurwaarden vormen de basis voor de locatie en uitwerking van de verbindingzones. Omdat de ecologische functie op gespannen voet kan staan met andere gebruiksvormen wordt waar nodig een zonering van (mede)gebruik toegepast. Medegebruik voor recreatie, wonen en landbouw is dus niet overal mogelijk of slechts in een extensieve vorm. Het goed ecologisch functioneren van de verbinding is belangrijk en gebaat bij een minimale verstoring door andere functies voor een goede natuurontwikkeling. De resultaten uit het MER zijn medebepalend voor de keuzes hierin.

Recreatie

Recreatief routenetwerk

Hoofddoel van het realiseren van Park Lingezegen is het inrichten van een recreatief aantrekkelijk en goed ontsloten uitloop- en recreatiegebied voor de Stadsregio Arnhem-Nijmegen. Het landschap van Park Lingezegen zal geschikt moeten worden gemaakt voor het opvangen van grote hoeveelheden mensen. Voorzieningen en routes moeten herkenbaar zijn, logisch op elkaar aansluiten en gemakkelijk vanuit de stedelijke gebieden te bereiken zijn. Ten behoeve van de recreatie wordt de realisatie van een recreatief aantrekkelijk en veilig routenetwerk met doorgaande verbindingen van noord naar zuid en van oost naar west. Daarbij wordt aansluiting gezocht op de bestaande doorgaande routes in de aangrenzende gebieden. Om de rust en veiligheid in het plangebied te waarborgen wordt het autoverkeer zo ver mogelijk naar de randen van het Park verplaatst. Concrete maatregelen ter versterking van het recreatieve routenetwerk zijn onder meer de aanleg van:

- een samenhangend netwerk van recreatieve fiets- en wandelpaden met voorzieningen zoals informatiepanelen,
- picknickplekken etc.;
- doorgaande noord-zuid en oost west verbindingen voor langzaam verkeer;
- ‘ommetjes’ vanuit de direct aangrenzende stedelijke gebieden;
- kano- en ruiterroutes in de daarvoor geschikte deelgebieden;

Recreatieve trekkers

Door het realiseren van recreatieve trekkers wordt de recreatieve waarde van het Park vergroot. In het plangebied zijn de volgende locaties aangewezen als ontwikkellocatie voor een grotere publiekstrekker met een intensiever recreatief karakter:

- De Park: het Kasteelterrein;
- Landbouwwand: westzijde Karstraat.

Deze locaties zijn gelegen in de nabijheid van de doorgaande verkeersstructuren aan de randen van het Park. Voor het Kasteelterrein wordt door middel van een wijzigingsbevoegdheid een nieuwe ontsluitingsmogelijkheid op de Grote Molenstraat mogelijk gemaakt.

Op deze wijze is er nagenoeg geen effect op de verkeersintensiteit van de bestaande wegen. Er is nog niet heel exact vastgelegd welke functies passend zijn op de betreffende locaties. Elke locatie heeft zijn eigen specifieke mogelijkheden en beperkingen. Vanuit het functioneren van de ecologische verbindingzone vormen dit locaties die niet of slechts beperkt verstorend werken. Wel is een zorgvuldige landschappelijke en stedenbouwkundige inpassing vereist bij het ontwikkelen van deze locaties. Afhankelijk van de concrete initiatieven, ideeën en wensen van ondernemers zal de gemeente afwegen of de ontwikkeling voldoende bijdraagt aan de doelstellingen van de structuurvisie en of deze voldoet aan de in het MER en de structuurvisie opgenomen randvoorwaarden en eventuele wettelijke bepalingen.

Het ontwikkelen van extensieve vormen van dagrecreatie en kleinschalige verblijfsrecreatie, al dan niet als nevenfunctie bij agrarische bedrijven, dragen doorgaans bij aan de recreatieve doelstelling van het Park. Voornamelijk nieuwe en onderscheidende vormen van recreatie worden daarbij gestimuleerd mits aan de randvoorwaarden kan worden voldaan.

Wonen en werken

De structuurvisie Park Lingezegen legt vast in welke deelgebieden en onder welke voorwaarden de rood voor rood en de VAB-regelingen kunnen worden toegepast. Daarnaast kan het toestaan van nieuwe landgoederen (rood voor groen) in bepaalde gebieden bijdragen aan de gewenste landschappelijke ontwikkeling. Bij het beëindigen van bedrijfsactiviteiten kunnen eigenaren gebruik maken van één van de regelingen voor functieverandering; VAB-regeling of rood voor rood.

Hergebruik vrijkomende (agrarische) bedrijfsgebouwen

Herbruik van (agrarische) bedrijfsgebouwen: vrijstaande (waardevolle) bedrijfsgebouwen mogen onder voorwaarden worden hergebruikt voor een nieuwe, binnen de plandoelstellingen passende, functie. Primaire vereiste is sloop van onbenutte, niet waardevolle, gebouwen. Primaire doel van de VAB-regeling is het behoud van waardevolle grote bedrijfsgebouwen en de versterking van de omgevingskwaliteit door ontsteking. Monumenten hoeven niet te worden gesloopt, maar komen sowieso in aanmerking voor passend hergebruik in de vorm van recreatie, wonen of passende niet-agrarische bedrijfsactiviteiten. Niet monumentale gebouwen kunnen alleen onder voorwaarden voor een deel worden hergebruikt. In beide gevallen dienen niet gebruikte gebouwen te worden gesloopt.

Hergebruik voor wonen

Na (agrarische)bedrijfsbeëindiging mag, onder voorwaarde van een substantiële sloop, ter compensatie een beperkte hoeveelheid burgerwoningen worden gerealiseerd.

Met de rood voor rood regeling kan een initiatiefnemer na beëindiging van de (agrarische) bedrijfsvoering in ruil voor het slopen van overtollige opstallen een beperkte hoeveelheid woningen (2 à 3) terugbouwen. Dit levert per saldo een forse afname van de verstening op. Dit wil echter niet zeggen dat in het gehele Park Lingezegen eenzelfde beleid ten aanzien van het toepassen van de rood voor rood regeling geldt. Per deelgebied vindt een afweging plaats waar wel en waar niet bebouwing vanuit de rood voor rood regeling mag worden gerealiseerd. Daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen terugbouwen van burgerwoningen op het bestaande perceel, wat uitsluitend in De Park is toegestaan, of in het in de gemeente Lingewaard gelegen deelgebied De Buitens, wat vanuit alle deelgebieden is toegestaan, maar vanwege de grensoverschrijdende werking niet in dit bestemmingsplan is geregeld. In beide gevallen zijn strikte inpassingseisen van kracht.

Landgoederen

Als tegenprestatie voor de realisatie van minimaal 5 hectare kwalitatief hoogwaardig landschap en gedeeltelijke openstelling daarvan mogen onder voorwaarden een landhuis met bijbehorende bijgebouwen worden gerealiseerd. Nieuwe landgoederen mogen ontwikkeld worden wanneer deze bijdragen aan het versterken van de gewenste groene en landschappelijke structuur van een deelgebied. Nieuwe bebouwing is dan op beperkte schaal toegestaan binnen de aangewezen deelgebieden. Realisering van nieuwe landgoederen en erven zijn particuliere initiatieven die door de overheid worden gestimuleerd en vallen dus niet onder de publieke uitrusting. Bij het indienen van initiatieven zal getoetst worden aan landschappelijke en stedenbouwkundige randvoorwaarden, evenals de eisen en randvoorwaarden vanuit verschillende milieuaspecten en financiële haalbaarheid.

Agrarisch

Het realiseren van een recreatief en ecologisch goed functionerend gebied brengt in enkele deelgebieden een grote verandering in het landschap en gebruik met zich mee. De huidige agrarische functie en inrichting zal in bepaalde deelgebieden zelfs deels of geheel verdwijnen. In andere delen vormt de landbouw een blijvend belangrijke productiefunctie en drager van het gewenste landschap. Daarbij gaat het dan met name om grondgebonden landbouw en in het gebied passende agrarische activiteiten zoals de fruitteelt. Deels zal de vrijkomende (agrarische) bebouwing gebruikt kunnen worden voor nieuwe functies die bijdragen aan de recreatieve doelstelling van het Park. Voor het gehele Park Lingezegen geldt dat er geen uitbreiding en nieuwvesting mag plaats vinden van intensieve veehouderij en glastuinbouw omdat dit niet bijdraagt aan de gewenste landschappelijke kwaliteit van het Park. De daarbij behorende bebouwing en erven passen niet in het recreatieve 'Betuwse' landschap en worden vanuit het aspect milieu tevens als onwenselijk gezien.

Water

De Linge zorgt in belangrijke mate voor de aan- en afvoer van het water in Park Lingezegen. De afwatering van het plangebied verloopt voornamelijk in westelijke richting via de Linge. Het overtollige water wordt vanuit de omgeving onder vrij verval naar de Linge afgevoerd. Samen met de Linge vormen de sloten en singels een netwerk van waterlopen waar door middel van stuwen streefpeilen worden gehandhaafd.

Aan de gronden in Park Lingezegen is een aantal waterfuncties toegekend. Per functie gelden bepaalde waterhuishoudkundige randvoorwaarden die gerealiseerd of in stand gehouden dienen te worden. De inrichting en het beheer zijn hier in de eerste plaats gericht op een aanvaardbare grondwaterstand in verband met ontwatering en beregening. Het doel is om de waterkwaliteit van de natte natuur te verbeteren. Ook in andere watergangen en waterlichamen met een recreatieve of ecologische functie dient de waterkwaliteit te verbeteren. Het streven is om in alle grotere watergangen natuurvriendelijke oevers aan te leggen ten behoeve van de realisatie van ecologische verbindingen als onderdeel van de ecologische hoofdstructuur.

Het MER geeft aan welke maatregelen nodig zijn om de taakstelling van de benodigde waterbergingsopgave van ca. 22 hectare te halen. De Linge en de Huissense Zeeg moeten worden verruimd om de bergingscapaciteit van het watersysteem te vergroten.

Cultuurhistorie en archeologie

Ten aanzien van cultuurhistorie is het behoud van monumentale gebouwen en het behoud, herstel en versterking van cultuurhistorische structuren van belang. Monumenten worden beschermd vanuit de Monumentenwet. Ten aanzien van de landschappelijke waarden is het uitgangspunt om cultuurhistorisch waardevolle elementen en structuren te combineren met nieuwe functies om deze zo te kunnen behouden en tegelijk bij te dragen aan de identiteit van het Park Lingezegen. Zo wordt de herkenbaarheid verhoogd en de recreatieve en educatieve waarden van het culturele erfgoed versterkt. In het Masterplan Park Lingezegen is hier uitwerking aan gegeven door cultuurhistorisch en archeologisch waardevolle interessante locaties aan te wijzen als een te ontwikkelen zogenaamd 'pocketpark'. De pocketparks vormen idyllische en rustige kleine parkachtige gebieden in Park Lingezegen die de historische betekenis van de plek versterken en de recreant informeren over de betekenis van de plek. De pocketparks zijn met name gelegen op de stroomruggen die van oudsher al bewoond en ontgonnen waren.

In de uitwerking van de ruimtelijke structuren van de verschillende deelgebieden vormen de kenmerken van het karakteristieke en cultuurhistorische waardevolle rivierenlandschap (kommen en oeverwallen) de leidraad. Elementen worden behouden, versterkt of juist ontwikkeld om de betekenis ervan te vergroten en zo een bijdrage te leveren aan de beleving van het landschap.

Verkeer

De bestaande en nieuwe infrastructuur in Park Lingezegen wordt zodanig ingericht dat de recreant wordt voorzien in een veilig en goed onderhouden netwerk van wandel- en fietspaden. Deels is de bestaande infrastructuur al voorzien van vrijliggende fietspaden, in ieder geval langs de hoofdinfrastructuur zoals de Rijksweg Noord, Grote Molenstraat, Ressensestraat en de Karstraat. In het Park dient voorzien te worden in voldoende parkeervoorzieningen aan de randen van het park en goed ontsluiting vanaf de hoofdinfrastructuur. De recreatieve trekkers zullen moeten voorzien in een eigen verkeersveilige ontsluiting en parkeervoorziening.

Het Kasteelterrein zal een eigen ontsluitingsweg krijgen voor het autoverkeer aan de westzijde, aansluitend op de Grote Molenstraat. De recreatiestrip wordt direct ontsloten op de A325. Tijdelijk zal deze locatie echter ontsloten worden via een nieuwe ontsluiting over de Lingestraat. Door op deze wijze de recreatieve trekkers te ontsluiten is er sprake van een beperkte toename van het verkeer op de huidige wegenstructuur. Om de rust in het Park te bewaren en de beleving en veiligheid voor langzaam verkeer te verbeteren worden delen van Park Lingezegen autoluw gemaakt. Dat betekent dat wegen worden aangewezen die alleen bestemd zijn voor langzaam en bestemmingsverkeer. In het MER is onderzocht wat de effecten zijn van het weren van doorgaand autoverkeer in autoluw te maken zones.

Daarbij is rekening gehouden met de te verwachten effecten van de te ontwikkelen publiekstrekkingen. Geconcludeerd wordt dat de volgende wegen kunnen worden afgesloten voor doorgaand verkeer:

- Kerkstraat
- Kampsestraat
- Breedlersestraat

Bij de afsluiting van de Breedlersestraat wordt verwacht dat de druk op de Katteleger en Ressenestraat toe zal nemen als doorgaande route richting Elst. Het Katteleger vormt voor het doorgaande autoverkeer en het fietsverkeer een belangrijke route tussen Bommel en Elst, onder andere voor de schooljeugd tussen beiden kernen. Vanuit de gewenste verkeersveiligheid zullen hier vrijliggende fietspaden moeten worden aangelegd. Tussen Nijmegen en Arnhem wordt in de toekomst een snelfietspad aangelegd. Dit is een autonome ontwikkeling waarvoor een apart bestemmingsplan in procedure wordt gebracht. De ontwikkeling maakt dan ook geen deel uit van Park Lingezegen. Het snelfietspad zal een snelle en zo recht mogelijk verbinding vormen tussen Nijmegen en Arnhem en wordt zorgvuldig ingepast in de gewenste landschappelijke, ecologische en recreatieve structuur van het Park.

4 Gedetailleerde planbeschrijving

4.1 Inleiding

Dit bestemmingplan heeft als doel om in ieder geval de realisatie basisuitrusting van de structuurvisie voor het deelgebied De Park op korte termijn mogelijk te maken. Om die reden is er voor gekozen om de basisuitrusting in principe bij recht mogelijk te maken. In de volgende paragrafen wordt een beschrijving van het plan gegeven. Daarbij is ook aangegeven op welke wijze het plan is vertaald in de regels en op de verbeelding.

In dit hoofdstuk worden tevens de deelgebiedoverstijgend thema's, de recreatieve routes en ecologische verbindingzones behandeld.

4.2 Ontstaansgeschiedenis

4.2.1 *Ontstaansgeschiedenis*

In het plangebied heeft vanaf de 15e eeuw tot 1819 het kasteel De Park (ook wel Perk) gestaan (Stichting Tabula Batavorum, 2003). Deze naam lijkt te verwijzen naar een omheinde/afgeperkte ruimte, hetgeen een verwijzing kan zijn naar de rechthoekige omgrachting van het terrein. Op historische kaarten (figuur 7), is, behalve de resten van de gracht die direct rond het kasteel lag te zien dat het gehele perceel waarop het kasteel is gebouwd omgracht is. Het kasteel wordt voor het eerst genoemd in 1437. Het is dan in bezit van een adellijk heer Hendrik Schoenswaans. Nadien is het kasteel zonder onderbrekingen in het bezit geweest van het geslacht Van Lynden (kasteel te Hemmen). Er zijn afbeeldingen bekend van het kasteel vanaf de 18e eeuw (figuur 8), waarop een brede omgrachting is te zien. Het kasteel heeft in deze periode voornamelijk het karakter van een mooi buitenhuis zonder militaire of verdedigende functie. Of dat in vroegere perioden wel het geval is geweest, is niet bekend. Wel lijkt de afgelegen ligging in een laaggelegen en moerassige omgeving op de oever van een restgeul hierop te wijzen. Vanaf 1810 wordt het huis niet meer bewoond en uiteindelijk wordt het kasteel in 1819 tot de grond toe afgebroken. Tegenwoordig staat op het kasteelterrein een modern woonhuis en herinneren alleen de hogere ligging en een lichte depressie ter hoogte van de voormalige gracht aan het kasteelterrein. Wel is de percelering van het omliggende land inclusief de oprijlanen nog goeddeels overeenkomstig de oorspronkelijke situatie.

Op het kasteelterrein is overigens in de jaren vijftig van de 20e eeuw een bronzen munt gevonden uit de Romeinse tijd (ARCHIS-waarnemingsnummer 40440). Waarschijnlijk is deze hier terechtgekomen als bijzondere vondst tijdens de periode van bewoning van het kasteel.

Figuur 7: Gedeelte van plangebied op de veldminuutplan van 1819 met onder andere kasteel De Park en de Linge (hier nog als twee door een wal gescheiden weteringen weergegeven).

Figuur 8: Ets van kasteel De Park; door J. de Beijer, anno 1744.

4.3 Deelgebied De Park

In het deelgebied de Park wordt onderscheid gemaakt in:

- Het kasteel(terrein)
- Het (Romeinse) lint
- Het (landschaps)mozaïek

Het kasteel(terrein)

Het kasteelterrein wordt omzoomd met meerdere rijen bomen. Er zijn op termijn verschillende invullingen van het terrein denkbaar. Gedacht kan worden aan een evenemententerrein (tijdelijk karakter) of een museum (permanente publiekstrekker). In dit bestemmingsplan is alleen de mogelijkheid voor het evenemententerrein opgenomen. Een stelsel van lanen met stevige laanbeplanting voorziet in de ontsluiting. De lanen in zuidelijke en westelijke richting zijn geschikt voor autoverkeer, met parkeermogelijkheid tussen de bomen. Een beperkt deel van de parkeerplaatsen wordt beschikbaar gesteld voor het dagelijks gebruik. Parkeren tussen de laanboombeplanting is mogelijk gemaakt in de regels. Het parkeren wordt verder gereguleerd door inrichtingsmaatregelen. De laan in oostelijke richting is uitsluitend voor langzaam verkeer bestemd. Een beperkt deel van de parkeerplaatsen wordt beschikbaar gesteld voor het dagelijks gebruik. Door middel van inrichtingsmaatregelen wordt dit gereguleerd. Voor het kasteelterrein wordt door middel van een wijzigingsbevoegdheid een nieuwe ontsluitingsmogelijkheid op de Grote Molenstraat mogelijk gemaakt.

Ten zuiden van het kasteelterrein is een maatschappelijke bestemming opgenomen, binnen deze bestemming zijn verschillende maatschappelijke functies mogelijk waaronder een natuur- en zorgcentrum dat zich richt op zorg, educatie en dagbesteding voor kinderen, ouderen en mensen met een lichamelijk en / of geestelijke beperking. Binnen de bestemming is een bouwvlak opgenomen waarbinnen gebouwen ten behoeve van deze functies kunnen worden opgericht. Het bouwvlak betreft een voortzetting van het vigerende agrarische bouwperceel op grond van het bestemmingsplan “Buitengebied 1979”, er worden dan ook geen nieuwe bouwmogelijkheden geboden.

Het Romeinse lint

Voor de invulling van het Romeinse lint is aansluiting gezocht bij de groenstructuur van Schuytgraaf. Het lint bestaat uit een route rondom een open ruimte. De open ruimte volgt het patroon van oude stroomgordels uit de Romeinse tijd. Het gebied is vrij toegankelijk. Het kan het decor vormen voor bijvoorbeeld landschapskunst. Het lint wordt geflankeerd door stroken met fruitbomen en bossages van beperkte omvang. De route rondom het lint bestaat uit een asfaltweg. Het is hierdoor geschikt voor skeeleren, skaten en fietsen. De weg is gelegen op een dijklichaam. Aan de westzijde wordt deze route begrensd door een natte ecologische zone. Het middendeel van het Romeinse lint kan worden gezien als een droge ecologische zone. Het Romeinse Lint heeft een omvang van ruim 60 hectare.

De kwaliteiten van het lint als bijzondere structuur zitten met name in de volgende aspecten:

- 1 *Zicht*. Een continue open ruimte te midden van een verder tamelijk kleinschalig landschap. Het lint vormt daarmee ook in ruimtelijke zin een verbinding tussen Elst en Arnhem. Zichtlijnen vanuit het gebied bieden daarbij oriëntatiemogelijkheden en verankeren De Park in zijn omgeving. Belangrijke zichtlijnen zijn die in

noordelijke richting door Schuytgraaf richting stuwwal, in westelijke richting naar het open komgebied van de Betuwe en in zuidelijke richting naar de kerktoren van Elst.

- 2 *Route*. Een doorgaande aantrekkelijke recreatieve route tussen Elst en Arnhem (Schuytgraaf); gezien de afstanden en mogelijke 'rondjes', met name ook voor actieve/sportieve vormen van gebruik (fietsen, skaten, hardlopen etc.)
- 3 *Ecologie*. Het lint valt voor een belangrijk deel samen met de ecologische verbindingszone die door het gebied loopt. Deze verbinding bestaat uit een droge component (bloemrijk gras, bossen, boomgaarden) een natte component (watergangen met brede rietzones).

Bovenstaande elementen zijn uitgewerkt in het VKA voor het lint. Het lint is daarbij beperkter van omvang geworden dan destijds in het Masterplan is geschetst. Dit is het gevolg van voortschrijdend inzicht waarbij is gekeken naar de ruimtelijke betekenis en functionaliteit van deze structuur in zijn omgeving. Daarbij is het accent verlegd van een parkachtige structuur naar een meer landschappelijke structuur die zich nadrukkelijk onderscheidt van zijn omgeving en waarbij zicht en vooral ook de functionele verbinding als route belangrijk zijn.

Het lint ontleent zijn bijzondere karakter mede aan het feit dat het 'los' ligt in het landschap, een open ruimte met bijzondere randen, geflankeerd door bossen en boomgaarden. Het lint is vormgegeven als een doorgaande structuur, met een 'schichtig' karakter waarbij wordt aangesloten bij het patroon in de ondergrond voor wat betreft de grote lijn en bij het verkavelingspatroon voor wat betreft de vormgeving van de randen. Het lint is gepositioneerd op de overgang van verschillende deelgebieden; daar waar het lint raakt aan gebieden met een meer blokvormige of opstreckende verkaveling (komontginningen) wordt het geflankeerd door bos; daar waar het raakt aan gebieden met een meer onregelmatige structuur (stroomruggen) worden boomgaarden toegepast. Ter hoogte van de Linge klapt deze structuur 'om'; ten zuiden van de Linge liggen de boomgaarden aan de oostzijde en de bosblokken aan de westzijde. De bestaande watergang richting Elst wordt opgepakt als oostelijke begrenzing van het lint. Samenvattend is het lint zoals dat is opgenomen een zorgvuldige en bewuste compositie, waarbij het niet alleen om de open ruimte zelf gaat maar waarvan de randen (watergangen, bossen en boomgaarden) een integraal en functioneel onderdeel uitmaken.

De randen van het lint vormen een aantrekkelijke, gevarieerde en bijzondere route tussen Elst en Arnhem. De randen vormen een circuit dat aansluit bij structuren in de omgeving. Voor Arnhem is dat m.n. de aansluiting bij de 'track' (een recreatief circuit) in Schuytgraaf. De aansluiting op Elst is gelegd op het verlengde van de Mozartstraat. Dit is een logische route die ook richting het centrum van Elst leidt. Daarbij valt deze aansluiting tevens samen met een zichtlijn op de kerktoren van Elst; daardoor loopt de route ook visueel gezien 'naar Elst'. Een tweede structuur die vanuit het lint doorloopt in het bebouwd gebied van Elst is de eerder genoemde watergang die als oostelijke begrenzing is genomen. Deze watergang loopt door in het stedelijk gebied om bij de Vivaldistraat uit te monden in een waterpartij. De lijn maakt daarmee deel uit van de groenstructuur van Elst en vormt tevens een zichtlijn vanuit het bebouwd gebied richting het lint en de Park. Het lint sluit dus als route op een unieke manier aan op structuren binnen Elst, zodat er sprake is van een goede koppeling tussen de kern en het Park. Deze koppeling is essentieel voor de nagestreefde kwaliteit van het lint.

Het Romeins Lint wordt bestemd tot Natuur. Binnen deze bestemming is de aanleg van het Lint bij recht mogelijk. Tevens is in deze bestemming een beschermende regeling opgenomen om de gerealiseerde natuurwaarden te beschermen. In het ontwerp wordt het lint geflankeerd door stroken met fruitbomen en bos van beperkte omvang. Deze behoren tot het Romeins lint en zijn binnen de bestemming Natuur opgenomen.

Recreatieve routes door het Romeins Lint zijn wel mogelijk mits de ecologische zone voldoende breed en robuust is. Ecologisch gezien is het wenselijk om uitsluitend aan de randen extensieve recreatie toe te passen.

Het bestemmingsplan voorziet in 2 doorsnijdingen van het Romeins Lint met de bestemming Verkeer. Een derde doorsnijding wordt mogelijk gemaakt middels een wijzigingsbevoegdheid voor een nieuwe ontsluitingsmogelijkheid op de Grote Molenstraat. Om het ecologisch functioneren van het Romeins Lint niet te verstoren is terughoudendheid bij het opnemen van extra doorsnijdingen bij de verdere uitwerking gewenst. Verharde paden (fiets- en skeelerpaden) zijn voorzien langs de randen van het lint. Onverharde paden door het lint zijn beperkt mogelijk. Dit is in het bestemmingsplan gewaarborgd doordat de aanleg van paden is gekoppeld aan een omgevingsvergunning. Deze waarborgt dat de aanleg van paden niet ten koste gaat van natuur en landschap.

Het (landschaps)mozaïek

Het landschapsmozaïek wordt verder versterkt door de aanleg van nieuwe bospercelen en singels in De Park. In feite wordt de bestaande structuur verder versterkt en uitgebreid. De nieuwe bospercelen krijgen vanwege het nagestreefde grid een omvang van minimaal 1 hectare en maximaal 3,5 hectare. Tevens is er ruimte voor nieuwe hoogstamboomgaarden met een omvang van minimaal 0,5 en maximaal 2,5 hectare. De fietspaden die het gebied verbinden met de omgeving zijn voornamelijk gekoppeld aan de lanenstructuur. Daarnaast is er een informeel netwerk van paden voorzien. Deze gaan langs houtwallen, bosranden en watergangen. De zuidoever van de Linge wordt een brede natuurvriendelijke oever.

De proefboerderij de Santakker is geschikt voor educatieve doeleinden en verhuur van accommodatie. Tot slot biedt het gebied mogelijkheden op het gebied van paardensport.

4.4 Recreatieve routes

Entreezuilen

Bij de verschillende entrees van het gebied worden zuilen geplaatst die de ingang van het Park markeren. Deze zijn binnen de bestemming Verkeer bij recht mogelijk.

Fietsroutes

De basisstructuur is in dit bestemmingsplan bij recht vastgelegd. Deze basisstructuur is bepaald aan de hand van de voorkeursalternatieven en de doorontwerpen. Ontbrekende verbindende delen in de basisstructuur van de fietspaden zijn in dit bestemmingsplan voorzien van de bestemming Verkeer.

Wandelroutes

Wandelpaden zijn bij recht mogelijk gemaakt door opname van wandelpaden in de bestemmingsomschrijvingen van de verschillende bestemmingen. Er zijn geen concrete routes op de plankaart opgenomen.

Ruiterpaden

Er bestaat behoefte aan ruiter- en menpaden. Op dit moment is nog niet/onvoldoende duidelijk waar deze moeten komen. Er zijn initiatieven om te komen tot een goede structuur van ruiterpaden. Dit initiatief wordt door de parkorganisatie gestimuleerd.

4.5 Ecologische verbindingszones

In Park Lingezegen wordt uitwerking gegeven aan ecologische verbindingszones welke van belang zijn voor de ecologische hoofdstructuur. De zones maken een verbinding tussen de Rijn en de Waal. Hiervoor worden verschillende percelen omgevormd tot natuur. De te realiseren ecologische verbindingszones zijn in dit bestemmingsplan specifiek vastgelegd door middel van een dubbelbestemming (Waarde EVZ). De te realiseren natuurwaarden zijn in de regels vastgelegd. In de ecologische verbindingszone binnen het plangebied wordt uitgegaan van het model IJsvogelvlinder. Dit model is leidend voor de wijze waarop de stapsteen moet worden ingericht en aan welke voorwaarden moet worden voldaan voor een voldoende ecologisch functioneren van de verbinding.

5 Algemene toelichting op de regels

In dit hoofdstuk wordt aangegeven hoe het bestemmingsplan is opgebouwd en werkt. In hoofdstuk 6 wordt vervolgens per bestemming een toelichting gegeven.

5.1 Sturingsfilosofie

Omdat het plangebied gekenmerkt wordt door bijzondere kwaliteit op het gebied van landschap, natuur, milieu en rust is het beleid dat in dit bestemmingsplan is opgenomen gebaseerd op het zorgvuldigheidsprincipe. Dit houdt in dat gekozen is voor het bieden van ruime mogelijkheden zonder overbodige procedures voor activiteiten waarvan op voorhand duidelijk is dat zij geen schade kunnen berokkenen aan het woon- of leefmilieu, natuur of landschap e.d. Voor nieuwe activiteiten die een zeker risico vormen voor de in het gebied aanwezige waarden of voor belangen van derden is of wordt echter een grote mate van zorgvuldigheid in acht genomen.

Een aantal ontwikkelingen die deel uitmaken van het voorkeursalternatief van het MER worden bij recht mogelijk gemaakt. Voor deze ontwikkelingen geldt dat de haalbaarheid in voldoende mate moet zijn aangetoond (zie hoofdstuk 7). Daarnaast moeten de ontwikkelingen concreet zijn uitgewerkt en moet realisering beoogd zijn binnen de planperiode van dit bestemmingsplan (maximaal 10 jaar).

Voor enkele nieuwe ontwikkelingen is in de regels de mogelijkheid opgenomen om bij omgevingsvergunning af te wijken van de bepalingen uit het bestemmingsplan, waarbij per ontwikkeling is aangegeven welke voorwaarden gelden. De bevoegdheid hiervoor ligt bij het bevoegd gezag. Dit zal in veruit de meeste gevallen het college van burgemeester en wethouders zijn. Het maximum dat in de afwijkingsregels is opgenomen vormt een begrenzing van de bevoegdheid van het college. Bij beoordeling van een aanvraag om af te mogen wijken wordt onderzoek verricht naar de waarden die op het betreffende perceel en haar omgeving voorkomen. Afhankelijk van deze waarden wordt bepaald in hoeverre de nieuwe ontwikkelingen worden toegestaan. Dit vormt maatwerk per locatie. Het college van burgemeester en wethouders hoeft daarom niet per definitie het maximale waartoe zij bevoegd is ook daadwerkelijk toe te staan.

Voor nieuwe activiteiten die een wezenlijke verandering vormen voor de situatie ter plekke is het college van burgemeester en wethouders bevoegd een wijzigingsplan op te stellen. Ook deze bevoegdheid is begrensd. Ook bij de toepassing van deze wijzigingsbevoegdheid zal het college maatwerk leveren dat is toegesneden op de aard van de betreffende locatie.

5.2 Juridische opzet van het plan

5.2.1 Opbouw van het plan

Het bestemmingsplan omvat een verbeelding, regels en een toelichting. Verbeelding en regels vormen het juridisch bindende deel van het bestemmingsplan. Beide planonderdelen kunnen niet los van elkaar worden gezien en dienen te allen tijde in onderlinge samenhang te worden toegepast. De toelichting heeft geen rechtskracht, maar vormt wel een belangrijk onderdeel van het plan.

5.2.2 De verbeelding

De analoge verbeelding bestaat uit één kaartblad met een bijbehorende legenda. Op de verbeelding hebben alle binnen het plangebied gelegen gronden een bestemming gekregen. Als uitgangspunt geldt daarbij dat de bestemming overeenstemt met het bestaande gebruik van de betreffende gronden. Wanneer aannemelijk is dat het bestaande gebruik binnen afzienbare termijn en in elk geval binnen de planperiode wordt beëindigd, kan van dat uitgangspunt zijn afgeweken. Dit is in ieder geval aan de orde voor een aantal ontwikkelingen uit de basisvariant.

Binnen de bestemmingen zijn op de verbeelding diverse aanduidingen aangegeven. De juridische betekenis die aan de aanduidingen is toegekend, is in de regels weergegeven. Een aantal verklaringen heeft geen enkele juridische betekenis en is uitsluitend op de verbeelding aangegeven ten behoeve van de leesbaarheid van die kaart (bijvoorbeeld topografische gegevens).

Op de verbeelding zijn ook zogenaamde dubbelbestemmingen weergegeven. Dubbelbestemmingen zijn gebieden waarbinnen bijzondere beperkende en/of aanvullende regels gelden ten behoeve van de bescherming van een specifiek belang of een specifieke waarde (bijvoorbeeld een dubbelbestemming ter bescherming van een aardgasleiding of ter bescherming van archeologische waarden). Dubbelbestemmingen liggen over (een gedeelte van) één of meer bestemmingen heen.

5.2.3 De regels

5.2.3.1 Algemeen

De regels van het plan zijn ondergebracht in vier hoofdstukken.

- Hoofdstuk 1 (artikelen 1 en 2) bevat inleidende regels. Deze regels zijn opgenomen om te zorgen voor een eenduidige interpretatie en toepassing van de overige, meer inhoudelijke regels en de verbeelding.
- Hoofdstuk 2 (artikelen 3 tot en met 17) bevat de regels in verband met de bestemmingen. Per op de verbeelding aangegeven bestemming bevat dit hoofdstuk inhoudelijke regels, welke specifiek voor die bestemming gelden.
- Hoofdstuk 3 (artikelen 18 tot en met 23) bevat de algemene regels van het plan waaronder een aantal algemene ontwikkelingsbepalingen die zijn opgenomen in de vorm van wijzigingsbevoegdheden voor het college van burgemeester en wethouders.
- Hoofdstuk 4 (artikelen 24 en 25) bevatten overgangs- en slotregels.

5.2.3.2 Wet algemene bepalingen omgevingsrecht

Op 1 oktober 2010 is de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) in werking getreden. Het doel van deze wet is om te komen tot een samenhangende beoordeling in één procedure van verschillende activiteiten die invloed hebben op de fysieke leefomgeving.

De Wabo heeft tot gevolg dat verschillende vergunningen worden verleend in één besluit, de omgevingsvergunning. Ook vergunningen en ontheffingen op grond van de Wet ruimtelijke ordening (Wro) vallen onder de Wabo.

Voor het bestemmingsplan heeft dit gevolgen voor de gebruikte terminologie. Termen als 'aanlegvergunning', 'sloopvergunning', 'ontheffing' en 'bouwvergunning' zijn vervangen door 'omgevingsvergunning ten behoeve van...'.

5.2.3.3 Bestemmingen

Het uitgangspunt is dat het plan niet meer regelt dan noodzakelijk is. De bij de bestemmingen horende bouw- en gebruiksregels zijn daarom waar mogelijk beperkt in aantal en in mate van gedetailleerdheid. De regels hebben voor elke bestemming dezelfde opbouw met achtereenvolgens, voor zover aanwezig, de volgende leden:

- bestemmingsomschrijving;
- bouwregels;
- afwijking van de bouwregels (*indien aanwezig*);
- specifieke gebruiksregels (*indien aanwezig*);
- afwijking van de gebruiksregels (*indien aanwezig*);
- omgevingsvergunning ten behoeve van het uitvoeren van werken, geen bouwwerken zijnde, en werkzaamheden (*indien aanwezig*);
- wijzigingsbevoegdheid (*indien aanwezig*).

Centraal staat de bestemmingsomschrijving. Daarin worden limitatief de functies en waarden genoemd, die binnen de bestemming zijn toegestaan respectievelijk worden beschermd. In een aantal gevallen geeft de bestemmingsomschrijving daarbij nog een nadere beperking in de vorm van een bestemmingscategorie of bijvoorbeeld een gebiedsbegrenzing, een maximale oppervlakte- of inhoudsmaat dan wel een beperking tot de bestaande bebouwing.

De bouwregels zijn direct aan de bestemmingsomschrijving gerelateerd. Ook de gebruiksregels zijn gerelateerd aan de bestemmingsomschrijving, zij het dat deze regels zijn opgenomen in de algemene gebruiksregels in hoofdstuk 3. Hierin is bepaald dat het verboden is de onbebouwde grond en/of de daarop aanwezige bouwwerken te gebruiken op een wijze of tot een doel in strijd met het in het plan bepaalde. Bedoeld wordt een gebruik in strijd met de bestemmingsomschrijving.

De afwijkings- en wijzigingsregels geven het bevoegd gezag bevoegdheden om onder voorwaarden omgevingsvergunning te verlenen van een regel dan wel onder voorwaarden het plan te wijzigen.

5.2.3.4 Flexibiliteitsbepalingen

Zoals uit het voorgaande al bleek, zijn in de regels verschillende afwijkings- en wijzigingsbevoegdheden opgenomen voor burgemeester en wethouders. In alle gevallen gaat het om afwijkmogelijkheden van in de bestemmingsbepalingen opgenomen regels. Indien één van deze bevoegdheden wordt gebruikt, zal een (belangen)afweging moeten plaatsvinden.

Het gaat immers om de toepassing van bevoegdheden voor het gemeentebestuur. Dat wil zeggen, dat de geboden afwijkingsmogelijkheden *mogen* worden gebruikt, maar dat er ook voor kan worden gekozen *geen* gebruik te maken van de bevoegdheid. Dit laatste houdt in dat een eventueel verzoek om toepassing te geven aan een bevoegdheid wordt afgewezen. Teneinde richting te geven aan de (belangen)afweging, zijn bij elke afwijkings- of wijzigingsbevoegdheid één of meerdere afwegingscriteria/voorwaarden opgenomen.

De individuele belangen van de betrokkenen, de betrokken waarden en het algemene belang zullen tegen elkaar moeten worden afgewogen. Een enkele keer is bepaald dat door de verzoeker of door burgemeester en wethouders het een en ander moet worden aangetoond. Wanneer iets voldoende is aangetoond is het aan burgemeester en wethouders om een verzoek te beoordelen. In enkele gevallen wordt het advies van een onafhankelijk deskundige verlangd.

De bevoegdheden zijn concreet begrensd, om duidelijk te maken waar de scheiding ligt tussen de bevoegdheid van burgemeester en wethouders en de gemeenteraad. Deze begrenzing is uitgedrukt in bijvoorbeeld een maximale oppervlakte, inhoud enz. Bij de toepassing van de bevoegdheid wordt niet standaard de maximale ruimte geboden, maar vindt maatwerk plaats waarbij de concrete situatie ter plekke, in relatie tot het verzoek, bepalend is.

6 Toelichting per bestemming

6.1 Inleiding

In onderstaande subparagrafen staat de regeling/het beleid zoals dat per bestemming geldt. Dit is voor een belangrijk deel een doorvertaling van de ontwikkelingen en het beleid dat is beschreven in de structuurvisie. Hierbij is rekening gehouden met het verwoorde provinciale, regionale en gemeentelijke beleid (zie bijlage Beleidskader).

6.2 Agrarisch - De Park

Binnen het plangebied is de agrarische bestemming Agrarisch - De Park opgenomen. De toekenning van deze gebiedsbestemming heeft plaatsgevonden aan de hand van de gebiedsindeling die is opgenomen in de structuurvisie en voortvloeit uit het Masterplan Lingezen. Middels deze indeling worden de verschillende ontwikkelingsmogelijkheden die gelden binnen de deelgebieden in de regels tot uitdrukking gebracht.

Kenmerkend voor het gebied is de mogelijkheden om met een wijzigingsbevoegdheid in De Park nieuwe bospercelen en boomgaarden aan te planten.

Regeling voor werken, geen bouwwerken zijnde, en werkzaamheden

Behoud en bescherming van de karakteristieke landschappelijke, natuurlijke en cultuurhistorische waarden is belangrijk om in het plangebied te regelen. Zo blijft het landschap herkenbaar en behoudt het zijn eigen karakteristiek.

De waarden die voorkomen in de gebiedsbestemmingen worden in dit bestemmingsplan beschermd middels een omgevingsvergunning ten behoeve van het uitvoeren van werken, geen bouwwerken zijnde, en werkzaamheden (hierna: omgevingsvergunning ex art. 3.3 onder a Wro). Hierbij wordt het uitvoeren van de werken, geen bouwwerken zijnde, en werkzaamheden gekoppeld aan een omgevingsvergunning ex art. 3.3 onder a Wro. Dit houdt in dat ingrepen die kunnen leiden tot aantasting van de gebiedskwaliteiten vooraf worden getoetst. Hiermee wordt vooraf een afweging gemaakt of de ingreep kan worden uitgevoerd met behoud van de aanwezige waarden.

Normaal onderhoud en beheer van gronden binnen een bepaalde gebiedsbestemming zijn uitgesloten van de verplichting om deze met een omgevingsvergunning ex art. 3.3 onder a Wro uit te voeren.

6.3 Bos

De bestaande bosgebieden met een oppervlakte van 5 are of groter en gebieden die binnen de planperiode worden ingericht als bos zijn bestemd als Bos. Deze hebben een passende, beschermende regeling gekregen. Binnen de bestemming Bos is extensief recreatief en educatief medegebruik mogelijk. Binnen de bestemming Agrarisch – De Park is een wijzigingsbevoegdheid opgenomen om de ter plaatse geldende bestemming te wijzigen in de bestemming Bos.

6.4 Groen - Laanbeplanting

Laanbeplanting is specifiek bestemd. Op grond van deze bestemming zijn verschillende werken die kunnen leiden tot verwijdering of aantasting van de laanbeplanting gekoppeld aan een omgevingsvergunning ten behoeve van het uitvoeren van werken, geen bouwwerken zijnde, en werkzaamheden.

6.5 Maatschappelijk

Op de gronden met de bestemming maatschappelijk zijn verschillende maatschappelijke functies mogelijk voor zover deze niet als geluidgevoelig aangemerkt kunnen worden. Het bevoegd gezag kan met een omgevingsvergunning toch besluiten om geluidgevoelige functies toe te staan onder de voorwaarde dat een akoestisch onderzoek uitwijst dat voldaan kan worden aan de bepalingen uit de Wet geluidhinder. Onder maatschappelijke functies worden verstaan: voorzieningen ten behoeve van openbaar bestuur, openbare dienstverlening, religie, verenigingsleven, onderwijs, natuureducatie, sport- en spelvoorzieningen, (kinder)dagopvang, buitenschoolse opvang, opvoeding, dagbesteding, cultuur, lichamelijke en/of geestelijke volksgezondheid. Daarnaast is binnen deze bestemming ondersteunende horeca toegestaan.

6.6 Natuur

De bestaande natuurgebieden, welke ook onderdeel uit kunnen maken van de Ecologische Hoofdstructuur en/of gebieden die zijn aangewezen in het kader van de Natuurschoonwet, hebben een passende, beschermende regeling gekregen. Binnen de bestemming Natuur is extensief recreatief en educatief medegebruik mogelijk. De ecologische verbindingzones zijn specifiek aangeduid. Binnen de bestemming Natuur is een verbodsbepaling opgenomen voor werken die samenhangen met aantasting van aanwezige elementen en waarden. Het is mogelijk een deel van de bestemming Natuur ten westen van het kasteelterrein te wijzigen in de bestemmingen Groen - Laanbeplanting en Verkeer om zodoende een Laan met beplanting mogelijk te maken.

6.7 Recreatie

Het kasteelterrein in De Park heeft de bestemming Recreatie gekregen. Binnen de bestemming kan een evenemententerrein gerealiseerd worden. Het aantal evenementen bedraagt maximaal 15 per jaar, het maximale aantal bezoekers van een evenement bedraagt: 1 x per jaar maximaal 50.000; 3 x per jaar maximaal 10.000 en 11 x per jaar maximaal 2.000. Op termijn krijgt het terrein mogelijk een invulling waarbij ook nieuwe bebouwing wordt gerealiseerd. Hiervoor is een wijzigingsbevoegdheid in de regels opgenomen.

Naast dit bestemde dagrecreatieve terrein worden fiets- en wandelpaden, watersport, e.d. ook gebruikt voor dagrecreatie. Deze hebben echter, zo nodig, een verkeersbestemming gekregen óf zijn mogelijk binnen de toegekende gebiedsbestemmingen. Dit geldt ook voor de nieuw aan te leggen fiets-, ruiter- en wandelpaden.

6.8 Verkeersbestemmingen

De wegen binnen het plangebied zijn bestemd als verkeer. Ook de wegbermen en naastgelegen waterlopen (geen A-watergangen zijnde) zijn hierin opgenomen.

Parkeervoorzieningen hebben de bestemming Verkeer - Verblijf gekregen.

6.9 Water

De hoofdwatergangen in Park Lingezen vallen onder het beheer van Waterschap Rivierenland. In de keur van het Waterschap zijn reeds vele regels over de omgang met water en waterlopen opgenomen. De keur blijft onverkort van kracht naast hetgeen in dit bestemmingsplan met betrekking tot water wordt vermeld.

Het watersysteem van het gebied is veiliggesteld door de A-watergangen te bestemmen als Water. Binnen de bestemming Water is ook de ontwikkeling, herstel en het behoud van natuurwaarden opgenomen.

Naast de keur van het waterschap is de notitie 'Recreatief medegebruik van waterschapseigendommen' d.d. 29-10-2007 hier van belang. In deze notitie is specifiek beleid ten aanzien van het recreatief medegebruik van schouwpaden opgenomen. Hierin is vastgelegd dat schouwpaden, die door aankoop of kavelruil in bezit zijn gekomen van het Waterschap, alleen mogen worden opengesteld voor wandelaars indien de aangrenzende landeigenaren/grondgebruikers hiervoor uitdrukkelijk toestemming verlenen.

6.10 Leiding - Hoogspanningsverbinding

Binnen het plangebied is de hoogspanningsleiding Nijmegen - Elst gelegen met een voltage van 150 kV. Aan weerszijden van de leiding is een leidingstrook gelegen waarbinnen beperkingen gelden ten aanzien van het bouwen en het gebruik. De aan te houden afstand vanaf het hart van deze leiding is aangegeven in de regels en bedraagt 45 meter. Deze afstand betreft een zakelijk rechtstrook waarbinnen geen hoge andere bouwwerken (geen gebouwen) mogen worden opgericht. Bij deze zakelijke rechtstrook geldt dat voor werkzaamheden die het normale grondgebruik te boven gaan schriftelijke toestemming noodzakelijk is van de netbeheerder.

6.11 Leiding - Riool

Ten oosten van het plangebied, onder of direct naast de spoorweg Arnhem – Nijmegen loopt een rioolpersleiding. Deze rioolpersleiding heeft een beschermingsstrook van 8 meter. Waarvan een deel in het plangebied is gelegen.

6.12 Waarde - Archeologie 2

Deze dubbelbestemming is voor gronden met een *hoge* archeologische waarde. Het beleid richt zich op het streven naar behoud in de huidige staat. Bij bodemingrepen dieper dan 30 cm onder maaiveld is ongeacht de oppervlakte van de ingreep, archeo-

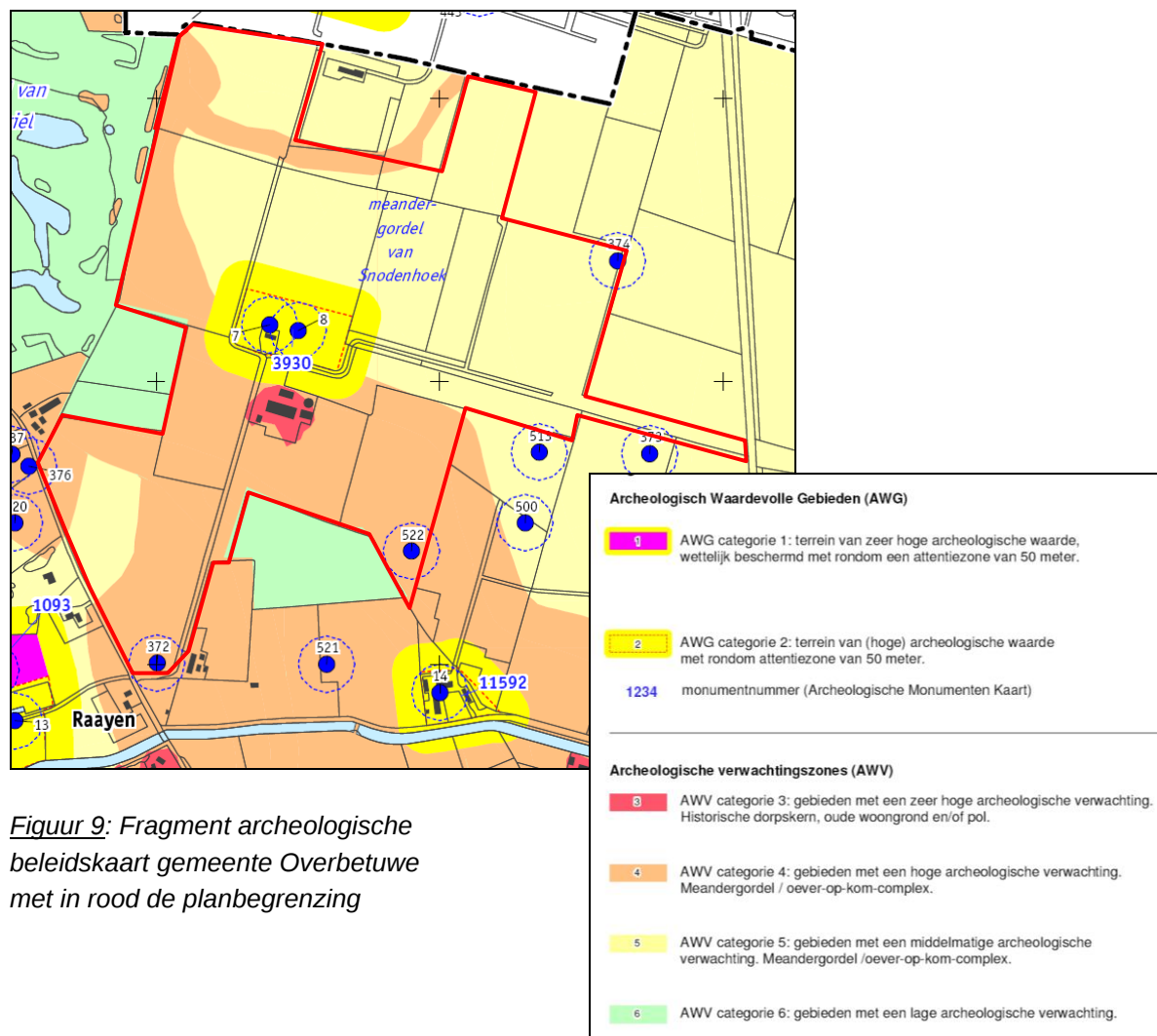
logisch onderzoek verplicht. Binnen de bestemming is een wijzigingsbevoegdheid opgenomen waarbij deze bestemming eenmalig kan worden toegevoegd of verwijderd. Dit kan blijken uit archeologisch onderzoek ter plaatse op basis waarvan inzichten gewijzigd kunnen zijn en een aanpassing van deze bestemming noodzakelijk kan zijn.

6.13 Waarde - Archeologische verwachting 1 tot en met 4

De gebieden met een (zeer) hoge, middelmatige en lage archeologische verwachtingswaarde zijn bestemd als Waarde - Archeologische verwachting 1 tot en met 4. Deze gebieden worden eveneens beschermd door middel van een verplichting tot het overleggen van een archeologisch onderzoek bij aanvragen om een omgevingsvergunning voor het bouwen in verband met het oprichten van een bouwwerk. Het onderscheid tussen de gebieden wordt gemaakt in oppervlakten waar onderzoek noodzakelijk is. Het volgende geldt in de bestemming:

- Waarde - Archeologische verwachting 1 wat gebieden met een hoge verwachtingswaarde betreft: onderzoeksplicht als het bruto oppervlak van de ingreep groter is dan 50m² én de diepte van de ingreep dieper reikt dan 30 cm onder maaiveld.
- Waarde - Archeologische verwachting 2 wat gebieden met een hoge verwachtingswaarde betreft: onderzoeksplicht als het bruto oppervlak van de ingreep groter is dan 100m² én de diepte van de ingreep dieper reikt dan 30 cm onder maaiveld.
- Waarde - Archeologische verwachting 3 wat gebieden met een middelmatige verwachtingswaarde betreft: onderzoeksplicht als het bruto oppervlak van de ingreep groter is dan 500m² én de diepte van de ingreep dieper reikt dan 30 cm onder maaiveld.
- Waarde - Archeologische verwachting 4 wat gebieden met een lage verwachtingswaarde betreft: onderzoeksplicht als het bruto oppervlak van de ingreep groter is dan 2.500m² én de diepte van de ingreep dieper reikt dan 30 cm onder maaiveld.

Binnen de bestemmingen is een wijzigingsbevoegdheid opgenomen waarbij deze bestemming kan worden toegevoegd of verwijderd. Dit kan blijken uit archeologisch onderzoek ter plaatse op basis waarvan inzichten gewijzigd kunnen zijn en een aanpassing van deze bestemming noodzakelijk kan zijn.

Figuur 9: Fragment archeologische beleidskaart gemeente Overbetuwe met in rood de planbegrenzing

6.14 Waarde - Ecologische verbindingszone

Deze bestemming is gelegen op gronden die deel uit maken van een ecologische verbindingszone. Dit betekent dat de gronden ter plaatse mede bestemd zijn voor het behoud en beheer van deze zone. De ecologische waarden van deze zone worden beschermd middels bepalingen met betrekking tot het uitvoeren van werken, geen bouwwerken zijnde, en werkzaamheden.

7 Toets haalbaarheid

7.1 Algemeen

In dit bestemmingsplan kan onderscheid gemaakt worden in ontwikkelingen die bij recht mogelijk worden gemaakt en ontwikkelingen die pas mogelijk zijn nadat het bevoegd gezag bij omgevingsvergunning afwijkt of gebruik is gemaakt van een wijzigingsbevoegdheid. Voor de ontwikkelingen die niet bij recht mogelijk gemaakt worden is het noodzakelijk dat deze ontwikkeling nader onderzocht en onderbouwd wordt.

Voor de onderdelen die bij recht mogelijk worden gemaakt wordt in dit hoofdstuk de haalbaarheid aangetoond. Onderstaande beschreven thema's als geluid, lucht en bodem kunnen hierbij dienen als eerste aanzet. Hierbij wordt opgemerkt dat dit bestemmingsplan slechts toeziet op de ontwikkeling en het beheer van een deelgebied van het park Lingezen. Voor de aankoop van de gronden heeft GS geld beschikbaar gesteld. De inrichting van het deelgebied wordt gefinancierd door het openbaar lichaam 'De parkorganisatie'. Bij het aantonen van de haalbaarheid kan echter niet alleen naar dit deelgebied gekeken worden, maar moet de ontwikkeling van het park Lingezen in zijn geheel beoordeeld worden. Om die reden richten de verschillende onderstaande thema's zich niet alleen op het plangebied zelf maar ook op de ontwikkeling als geheel.

7.2 Beleid

Een groot aantal beleidskaders op verschillende niveaus hebben in meer of mindere mate relevantie voor het plangebied en ontwikkelingen binnen Park Lingezen. Het betreft de kaderstelling die uitgaat van de aanwijzing van het gebied als strategisch project in het Regionaal Plan Arnhem – Nijmegen 2005 – 2020, het Streekplan Gelderland voor wat betreft de opgaven voor ecologie en water en het Masterplan Park Lingezen voor het tegengaan van verdere verstedelijking en de verbetering van de omgevingskwaliteit en recreatieve doelstellingen.

Het plan dat voor het opstellen van voorliggend bestemmingsplan van belang is, is natuurlijk het Masterplan Lingezen. Tevens is rekening gehouden met het gemeentelijke beleidsdocumenten van de gemeente Overbetuwe. Het relevante beleid is samengevat in het beleidskader dat is opgenomen in de bijlage van dit bestemmingsplan.

7.3 Milieu Effect Rapportage (MER)

Ten behoeve van de besluitvorming van de intergemeentelijke structuurvisie en dit bestemmingsplan is een gecombineerde plan- en besluit-MER uitgevoerd. Hierin zijn de milieueffecten die als gevolg van de voorgenomen activiteiten worden verwacht in drie planalternatieven in beeld gebracht. Eén van deze alternatieven is vervolgens uitgewerkt in een meest milieuvriendelijk alternatief (MMA). Dit laatste alternatief heeft aan de basis gestaan van de intergemeentelijke structuurvisie en komt overeen met de planbeschrijving die in dit bestemmingsplan is opgenomen.

De resultaten uit de MER zijn gebruikt ter onderbouwing van de haalbaarheid van het bestemmingsplan. In de volgende paragrafen zijn een aantal aspecten verder uitgewerkt dan wel nader toegelicht.

7.4 Toets milieuaspecten

Archeologie

In verband met de planontwikkeling voor het inrichten van Park Over-Betuwe, is door RAAP Archeologisch Adviesbureau in opdracht van de provincie Gelderland een archeologische verwachtingskaart voor het plangebied opgesteld en is archeologisch vooronderzoek verricht in het noordwestelijke gedeelte van het toekomstige Park Over-Betuwe (het Noordwestelijke Landschapsmozaïek) waar het plangebied deel van uit maakt. Het onderzoek is opgenomen als bijlage bij dit bestemmingsplan. Behalve bescherming van archeologische en in bredere zin cultuurhistorische waarden, is het bij de inrichting van dit toekomstige park nadrukkelijk de bedoeling dat cultuurhistorische relictten tevens in hun landschappelijke context tot hun recht komen en een meerwaarde voor het gebied gaan vormen. Het archeologisch inventariserend bureau- en veldonderzoek heeft binnen het plangebied verschillende vindplaatsen opgeleverd.

De vastgestelde archeologische waarden dienen bij toekomstige ontwikkelingen waar mogelijk te worden ontzien. Behalve om vindplaatsen gaat het hierbij tevens om de omliggende perifere zones. Gestreefd moet worden naar bescherming en conservering van grotere landschappelijke zones die zowel een hoge archeologische als landschappelijke waarde hebben (beschermde landschapsgezichten). Indien bescherming niet mogelijk is, dient tijdig aanvullend archeologisch onderzoek te worden uitgevoerd. Bij de daadwerkelijke uitvoering en daarmee de realisatie van het bestemmingsplan zal een proefsleuvenonderzoek worden uitgevoerd. Dit is geborgd in de regels door de dubbelbestemming 'Waarde – Archeologische verwachting' op te nemen voor het hele plangebied. Binnen deze bestemming is geregeld dat een omgevingsvergunning nodig is ten behoeve van het uitvoeren van werken, geen bouwwerken zijnde en werkzaamheden. Het nog uit te voeren proefsleuvenonderzoek is een van de voorwaarden om de omgevingsvergunning te kunnen verlenen.

Bodem

In principe dient bij elke nieuwe ruimtelijke ontwikkeling te worden nagegaan of de bodem en het grondwater vrij zijn van verontreiniging en daarmee geschikt is voor de nieuwe functie.

Binnen het plangebied vinden geen ontwikkelingen bij recht plaats op basis waarvan op voorhand een bodemonderzoek noodzakelijk is. De ontwikkelingen die bij recht mogelijk gemaakt worden zijn hoofdzakelijk gericht op de verbetering van (recreatieve) infrastructuur, landschapsversterking en natuurontwikkeling.

Zodra een ontwikkeling zich voordoet, welke met een afwijking van de bouw- en/of de gebruiksregels of wijziging mogelijk kan worden gemaakt, wordt op dat moment het aspect bodem onderzocht aan de op dat moment geldende wet- en regelgeving en normen.

Luchtkwaliteit

Op 15 november 2007 is de Wet milieubeheer (Wm) op het gebied van luchtkwaliteitseisen (hoofdstuk 5, titel 2 Wm, Stb. 2007, 414) gewijzigd. Deze wijziging wordt ook wel de 'Wet luchtkwaliteit' genoemd. De 'Wet luchtkwaliteit' met onderliggende AmvB's en ministeriele regelingen vervangt het Besluit luchtkwaliteit 2005 en is een implementatie van de Europese kaderrichtlijn luchtkwaliteit en de dochterrichtlijnen, waarin onder andere grenswaarden voor de luchtkwaliteit ter bescherming van mens en milieu zijn vastgesteld. Met de nieuwe 'Wet luchtkwaliteit' en bijbehorende bepalingen en hulpmiddelen wil de overheid een zodanige verbetering van de luchtkwaliteit bewerkstelligen dat aan de grenswaarden wordt voldaan, als ook de gewenste ontwikkelingen in ruimtelijke ordening doorgang laten vinden. De kern van de Wet is het 'Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit' (NSL). Dit instrument wordt door de rijksoverheid gecoördineerd en bevat de ruimtelijke ontwikkelingen die de luchtkwaliteit 'in betekenende mate' verslechteren en maatregelen die de luchtkwaliteit verbeteren. Het doel van het NSL is om in 2015 overal aan de grenswaarden te voldoen. Uiterlijk begin 2009, op basis van de doelstellingen en resultaten van het NSL, besluit de Europese Commissie of Nederland daadwerkelijk uitstel (derogatie) krijgt voor de normen zoals in de Europese Richtlijn voor luchtkwaliteit in december 2007 is vastgesteld. Het NSL kan daarom pas in het voorjaar van 2009 definitief in werking treden. Toch is de nieuwe wet al per direct rechtsgeldig om te stimuleren dat zo snel mogelijk maatregelen worden getroffen om in 2015 aan de grenswaarden te kunnen voldoen.

De wet maakt onderscheid tussen kleine en grote ruimtelijke projecten. Een project is klein als het slechts in geringe mate (ofwel niet in betekenende mate) leidt tot een verslechtering van de luchtkwaliteit. Kleine projecten hoeven niet langer afzonderlijk te worden getoetst aan de grenswaarden, tenzij een dreigende overschrijding van één of meerdere grenswaarden te verwachten is. Grotere projecten kunnen worden opgenomen in het NSL-programma mits overtuigend wordt aangetoond dat de effecten van dat project worden weggenomen door de maatregelen van het NSL; anders moet met projectsaldering worden aangetoond dat de luchtkwaliteit per saldo verbetert of tenminste gelijk blijft. Het begrip 'niet in betekenende mate' is verder uitgewerkt in een gelijknamig AMvB. Deze is op 16 januari 2009 in werking getreden. De grens van 'niet in betekenende mate' wordt gelegd bij 3% van de grenswaarde van een stof. Voor fijn stof en stikstofdioxide betekent dit een maximale toename van $1,2 \mu\text{g}/\text{m}^3$. In de gelijknamige ministeriële regeling wordt de 3% norm gekwantificeerd voor veel voorkomende ruimtelijke functies als:

- woningen: 1.500 woningen met 1 ontsluitingsweg;
- kantoren: 10 hectare bruto vloeroppervlak (bvo) met 1 ontsluitingsweg;
- landbouwinrichtingen: akkerbouw of tuinbouw met open teelt, teelt van eetbare gewassen in een gebouw of onverwarmde glastuinbouw ongeacht de omvang en verwarmde opstanden van glas of kunststof van maximaal 2 hectare;
- kinderboerderijen.

Tijdens de interim-periode (tot de derogatie door de EU mogelijk is), wordt een grens van 1% gehanteerd (een maximale toename van $0,4 \mu\text{g}/\text{m}^3$).

De AMvB "Gevoelige bestemmingen luchtkwaliteitseisen" vormt een uitwerking van het artikel 5.16a in de Wet milieubeheer. Dit artikel is erop gericht te voorkomen dat door de bouw van een gevoelige bestemming op een plek met een (dreigende) grenswaardenoverschrijding voor luchtkwaliteit (fijn stof of stikstofdioxiden), het aantal ter plaatse verblijvende personen die gevoelig zijn voor de stof waar die grenswaarde betrekking op heeft, gaat toenemen. In het concept zijn de volgende categorieën van gevoelige bestemmingen gedefinieerd:

- gebouwen ten behoeve van basisonderwijs;
- voortgezet onderwijs of overig onderwijs aan minderjarigen;
- gebouwen ten behoeve van kinderopvang;
- bejaarden-, verzorgings- en verpleegtehuizen;
- een combinatie van genoemde functies.

De AMvB kent vaste zones langs drukke infrastructuur. Langs rijkswegen is deze zone 300 meter vanaf de rand van de weg. Langs provinciale wegen wordt een zone van 50 meter genoemd. Binnen de genoemde zones mag een gevoelige bestemming niet gerealiseerd worden als er sprake is van een (dreigende) grenswaardenoverschrijding voor luchtkwaliteit én dit kan leiden tot een toename van het aantal ter plaatse verblijvende personen. Uitbreiding van bestaande gevoelige bestemmingen wordt in beperkte mate wel toegestaan. In een (dreigende) overschrijdingssituatie is dit toelaatbaar indien de toename van het aantal ter plaatse verblijvende personen niet groter dan 10% is. Het besluit creëert een onderzoeksverplichting binnen deze zones, in aanvulling op het onverkort geldende principe van een goede ruimtelijke ordening.

Het is nodig bij elke ruimtelijke ontwikkeling die 'in betekenende mate' leidt tot een verslechtering van de luchtkwaliteit of waarbij sprake is van een gevoelige bestemming, binnen respectievelijk 300 meter en 50 meter van een rijks- en provinciale weg aan de normen voor luchtkwaliteit te toetsen. Hierbij dient ook de toename van uitstoot door dieren meegenomen te worden.

Voor luchtkwaliteit zijn in de plan-MER berekeningen uitgevoerd voor stikstofdioxide (NO_2) en fijn stof (PM_{10}). De overige stoffen uit de Wet luchtkwaliteit zijn in Nederland niet kritisch ten aanzien van de volksgezondheid. Deze stoffen zijn in dit onderzoek kwalitatief beschouwd, evenals de concentraties $\text{PM}_{2,5}$. Met het CARII model (v8.0) is een screening uitgevoerd op een aantal relevante wegvakken waar de grootste toename is te verwachten. De gevolgen van het plan voor de luchtkwaliteit binnen het invloedsgebied zijn bepaald voor het jaar 2015 en 2020. Hierbij is gerekend met verkeersgegevens van het jaar 2020 en de emissiefactoren en achtergrondconcentraties van het jaar 2015 (worst-case situatie) waarmee een overschatting van de concentraties wordt gegeven vanwege de autonome verkeersgroei en de afnemende prognose van de achtergrondconcentraties en emissiefactoren. Uit de berekening blijkt dat er door de ontwikkelingen die in dit plan mogelijk worden gemaakt geen overschrijdingen van de grenswaarden op grond van de Wet luchtkwaliteit plaatsvinden.

Voor de stoffen zwaveldioxide, koolmonoxide, lood en benzeen is met behulp van CAR II een screening uitgevoerd. Voor deze stoffen, voor zo ver relevant voor wegverkeer, is het verschil tussen de grenswaarde en de som van de bijdrage van het wegverkeer en de achtergrondconcentratie dermate groot dat overschrijding van de grenswaarden in 2010 en 2015 redelijkerwijs kan worden uitgesloten.

Voor de stoffen arseen, cadmium, nikkel en benzo(a)pyreen is door ECN een screening uitgevoerd met het VLW model. Op basis van de meest ongunstige uitgangspunten is voor deze stoffen vastgesteld dat het verschil tussen de richtwaarde en de som van de bijdrage van het wegverkeer en de achtergrondconcentratie dermate groot is, dat overschrijding van de richtwaarde in 2010 en 2015 redelijkerwijs kan worden uitgesloten.

Vanaf 2015 geldt er voor PM_{2,5} een grenswaarde voor de jaargemiddelde concentratie van 25 µg/m³. Het Milieu en Natuurplan Bureau (MNP) stelt dat “als vanaf 2011 aan de grenswaarden voor PM₁₀ wordt voldaan, dan wordt naar verwachting ook aan de grenswaarde voor PM_{2,5} voldaan” (MNP, 2008). Aangezien er in dit onderzoek in alle alternatieven 2015 en 2020 geen overschrijdingen van de jaar- en etmaalgemiddelde grenswaarden voor PM₁₀ zijn vastgesteld, is overschrijding van de jaargemiddelde grenswaarde voor PM_{2,5} in 2015 op basis van de huidige wetenschappelijke inzichten redelijkerwijs uitgesloten.

Conclusie

Vanuit het oogpunt van de grenswaarden uit de Wet luchtkwaliteit zal voor luchtkwaliteit de verkeersaantrekkende werking van de alternatieven niet leiden tot een overschrijding.

Geluid

Het aspect geluid vloeit voort uit de Wet geluidhinder en kan worden onderverdeeld in geluid afkomstig van wegverkeer, railverkeer en industrie. De Wet geluidhinder (Wgh) vormt het kader voor toetsing van initiatieven.

Wegverkeerslawaaï

Binnen de 48 dB contour langs wegen zijn geen nieuwe geluidsgevoelige objecten (waaronder woningen) toegestaan binnen dit bestemmingsplan. Aangezien in dit bestemmingsplan geen nieuwe geluidsgevoelige functies worden toegestaan is ten behoeve van dit plan ten aanzien van dit aspect geen akoestisch onderzoek uitgevoerd. De exacte locatie van de 48 dB contour is dan ook niet bepaald.

In die situatie dat nieuwe woningen of andere geluidgevoelige objecten (via een afwijking of een wijzigingsplan) planologisch mogelijk worden gemaakt zal moeten worden voldaan aan de Wet geluidhinder. Als men nieuwe geluidgevoelige bebouwing wil realiseren dan kan dat wanneer er wordt voldaan aan de voorkeursgrenswaarde van 48 dB of voor een bestemming met een hogere gevelbelasting waarbij een hogere grenswaarde wordt vastgesteld. Voor geluidsgevoelige vervangende nieuwbouw met eenzelfde bestemming als de oude bestemming geldt dat deze gerealiseerd mag worden op ‘dezelfde’ plek als waar de oude geluidsgevoelige bebouwing staat. Belangrijk hierbij is dat het aantal geluidsgehinderden niet wezenlijk toeneemt.

Railverkeerslawaaï

Ten oosten van het plangebied loopt een spoorlijn. Deze is voorzien van een beschermingszone. Binnen deze zone is het realiseren van geluidsgevoelige bebouwing zowel bij recht als met een afwijking niet mogelijk. Aangezien in dit bestemmingsplan geen nieuwe geluidsgevoelige functies worden toegestaan is ten behoeve van dit plan ten aanzien van dit aspect geen akoestisch onderzoek uitgevoerd.

Industrielawaai

In de Wgh is bepaald dat rond industrieterreinen waarop bepaalde, krachtens de Wet milieubeheer, aangewezen inrichtingen zijn gevestigd of zich mogen vestigen (grote lawaaimakers), een geluidszone moet zijn vastgesteld. In artikel 2.4 van het Inrichtingen en vergunningenbesluit is vastgelegd welke inrichtingen als grote lawaaimaker moeten worden beschouwd. Buiten de geluidszone rondom een industrieterrein mag de gezamenlijke geluidbelasting van de op het industrieterrein gevestigde inrichtingen niet hoger zijn dan 50 dB(A) etmaalwaarde. In of nabij het plangebied zijn geen gezoneerde bedrijventerreinen gelegen.

Geur

De Wet geurhinder en veehouderij gaat in op de toegestane geurbelasting van veehouderijen op geurgevoelige objecten. Geurgevoelige objecten zijn objecten welke worden gebruikt voor menselijk wonen of menselijk verblijf en die daarvoor permanent of daarmee vergelijkbare wijze juridisch/planologisch zijn bestemd.

Buiten de bebouwde kom geldt dat een veehouderij geen grotere geurbelasting op geurgevoelige objecten mag hebben van 8 odour units/m³ lucht. Daarnaast wordt aangegeven dat in bestaande situaties de afstand van de buitenzijde van een dierverblijf tot de buitenzijde van een geurgevoelig object buiten de bebouwde kom minimaal 25 m moet bedragen.

In dit bestemmingsplan wordt afgezien van de maatschappelijke bestemming bij recht geen nieuwe geurgevoelige objecten mogelijk gemaakt. De maatschappelijke voorziening valt echter buiten de ontwikkelingsmogelijkheden van intensieve veehouderijen. Het is dan ook niet te verwachten dat het aspect geur een belemmering zal opleveren voor de uitvoering van dit bestemmingsplan.

In nieuwe situaties welke door het toepassen van een afwijking of wijzigingsbevoegdheid ontstaan, wordt getoetst op het aspect geur en dient de afstand van de veehouderij tot nieuwe geurgevoelige objecten tenminste 50 m te bedragen.

Bedrijven en milieuzonering

Voorliggend plan biedt bij recht (met uitzondering van de bestemming maatschappelijk) geen mogelijkheden om milieubelastende functies te realiseren welke van invloed kunnen zijn op gevoelige functies. Nieuwe ontwikkelingen welke met een afwijking of wijzigingsbevoegdheid mogelijk worden gemaakt worden veelal getoetst aan de brochure Bedrijven en Milieuzonering van de VNG. Daarin zijn richtafstanden van milieubelastende functies ten opzichte van milieugevoelige functies opgenomen. Indien voldaan kan worden aan de gestelde richtafstanden, mag verondersteld worden dat de op te richten (hinderveroorzakende) functie geen belemmeringen en/of hinder geeft voor omliggende gevoelige functies als wonen.

Evenemententerrein

De geprojecteerde regio+ voorziening in De Park (het Kasteelterrein) in de vorm van een evenemententerrein ligt op ruime afstand (ca. 270 meter) van woonomgevingen (nieuwe woonvelden Schuytgraaf). Verwacht wordt dat hier geen sprake zal zijn van geluidsoverlast op woonomgevingen.

Voor alle ter plaatse te houden evenementen is tevens een evenementenvergunning benodigd. Op deze manier wordt gewaarborgd dat er geen onevenredige overlast ontstaat voor omwonenden door evenementen.

Maatschappelijke functies

Binnen de bestemming Maatschappelijk worden verschillende functies toegestaan die mogelijk hinder kunnen veroorzaken, de dichtstbijgelegen (geluid)gevoelige functie ligt echter op een afstand van 350 meter waardoor geen problemen op dit vlak te verwachten zijn.

Spuitzone boomkwekerijen en boomgaarden

Een specifieke soort van bedrijvigheid waarbij milieuzonering aandacht verdient, en wat zeker onderwerp is in de gemeente Overbetuwe, zijn de spuitzones rond boomkwekerijen, boomgaarden, fruittelers en glastuinders (hobbymatig en professioneel).

Ten aanzien van spuitzones dient uitgegaan te worden van een minimale afstand tussen boomgaarden en tuinen van 50 m. In het algemeen adviseert de provincie Gelderland het gebruik van aangrenzende agrarische gronden en woningbouw ruimtelijk te regelen waarbij men dus uitgaat van minimaal 50 m tussen tuinen en spuitzone. Inmiddels is er veel jurisprudentie over het onderwerp spuitzones. Uit jurisprudentie valt af te leiden dat de Raad van State, een afstand van 50 m, in verband met het gebruik van bestrijdingsmiddelen, aanvaardbaar acht. Daarnaast volgt dat in voorkomend geval nader onderzocht moet worden of er aanleiding is om van die norm af te wijken. Wordt er van die 50 m afgeweken, dan is het wel zaak om aan die keuze een goede onderbouwing ten grondslag te leggen, met name blijkend uit een onderzoeksrapport. Bij het bepalen van de afstand dient eveneens rekening te worden gehouden met hetgeen planologisch mogelijk is op de aangrenzende gronden. Een met de teler/kweker gesloten privaatrechtelijke overeenkomst, waarin deze zich verplicht om niet met bestrijdingsmiddelen te spuiten en/of een notarieel beding waarin staat dat een strook bomen met een breedte van 50 meter vanaf de plangrens moet worden gerooid, betekent volgens de Raad van State niet dat daarmee ook in planologische zin is uitgesloten dat op die percelen met bestrijdingsmiddelen kan worden gespoten. Ook het feit dat er binnen 50 meter al woningen staan, betekent niet dat bij de bouw van nieuwe gevoelige functies (bijvoorbeeld woningen) geen acht behoeft te worden geslagen op mogelijke bedreigingen van het toekomstige woon- en leefklimaat.

In de regels is binnen de agrarische bestemmingen opgenomen dat de uitoefening van (glas)tuinbouw, fruit- en boomteelt niet is toegestaan op een afstand van 50 m van bestemmingsvlakken welke gevoelig zijn voor bestrijdingsmiddelen. Dit zijn alle functies met uitzondering van de agrarische bedrijvigheid. Het doel hiervan is het beschermen van het woon- en leefklimaat van gevoelige functies, zoals tuinen bij woningen, buitenruimte van sportvelden e.d.

Bij nieuwe ontwikkelen dient altijd rekening te worden gehouden met deze minimale afstand van 50 m vanaf boomkwekerijen, boomgaarden, fruittelers en glastuinders (hobbymatig en professioneel) tot gevoelige bestemmingen. Binnen dit bestemmingsplan worden bij recht geen nieuwe gevoelige bestemmingen mogelijk gemaakt nabij kwekerijen.

7.5 Externe veiligheid

Het aspect externe veiligheid heeft betrekking op de volgende aspecten: gasleidingen, hoogspanningsleidingen, Bevi-bedrijven en transport gevaarlijke stoffen over (spoor)wegen. De aspecten hoogspanningsleidingen en Bevi-bedrijven zijn reeds aan de orde gekomen in het vorige hoofdstuk (bij de bestemmingen en regelingen). Gasleiding komen aan de orde in hoofdstuk 7.6. Hier wordt niet verder op ingegaan.

Het aspect transport gevaarlijke stoffen over de wegen en spoorwegen wordt hier wel aangehaald, aangezien dit niet direct aan 1 bestemming kan worden gekoppeld. De regelgeving voor externe veiligheid met betrekking tot transport van gevaarlijke stoffen is geregeld in de circulaire “Risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen”. Deze circulaire kan worden gezien als voorloper van een eventuele wettelijke verankering van risiconormen.

Bij de berekening van de risico's van transporten van gevaarlijke stoffen wordt onderscheid gemaakt tussen het plaatsgebonden risico (PR) en groepsgebonden risico (GR). De normen die hiervoor gelden hebben als doel een voldoende veiligheidsniveau te garanderen voor de burger als persoon of als deel van een groep. Het PR is de kans per jaar dat een persoon die onafgebroken en onbeschermd op een plaats langs een transportroute verblijft, komt te overlijden als gevolg van een incident met het vervoer van gevaarlijke stoffen. In nieuwe situaties bedraagt de grenswaarde 10^{-6} . Het GR is de kans per jaar per kilometer transportroute dat een groep van tien of meer personen in de omgeving van de transportroute in één keer het dodelijk slachtoffer wordt als gevolg van een ongeval met gevaarlijke stoffen op die transportroute. In dit risico wordt rekening gehouden met de aard en dichtheid van de bebouwing in de nabijheid van die route.

wegen

Algemeen geldt dat het plaatsgebonden risico langs wegen niet als probleem wordt gezien. Het groepsgebonden risico wordt alleen een probleem daar waar de gebruikintensiteit van een gebied erg hoog is.

spoorwegen

De spoorlijn Arnhem-Nijmegen is in de huidige situatie ter hoogte van het plangebied nauwelijks relevant: In het gebied is slechts verspreide bebouwing aanwezig. Het groepsrisico zal daarom laag zijn. Ook het plaatsgebonden risico is geen probleem. Op basis van de vervoerscijfers (beschikbaar bij Prorail, realisatiecijfers 2007) is geen plaatsgebonden risicocontour aanwezig buiten het spoor.

Gezien het bovenstaande en gezien het feit dat geen ontwikkelingen in het plan plaatsvinden die de persoonsdichtheid langs de wegen en spoorwegen sterk beïnvloeden treden vanuit externe veiligheid geen belemmeringen op.

7.6 Gasleidingen

Voor hogedruk aardgastransportleidingen wordt gewerkt aan een AMvB. Op dit moment is er nog een circulaire van toepassing op aardgasleidingen. Het Ministerie van VROM raadt aan om bij toetsing van ruimtelijke plannen, zowel aan de aanstaande

AMvB te toetsen als aan de circulaire. In de planMER zijn de zogenaamde bebouwingsafstanden en toetsingsafstanden weergegeven, behorend bij de genoemde aardgasleidingen. De bebouwingsafstand geeft de afstand weer tot categorie I objecten, zoals woonwijken. Binnen deze afstand mag niet worden gebouwd op grond van de circulaire. De toetsingsafstand geeft de afstand weer, waarbinnen gemotiveerd moet worden waarom een ontwikkeling daar gerealiseerd mag worden. De bebouwingsafstand wordt in de AMvB vervangen door de 10-6 PR-contour, die in Lingezen alle gevallen op de leiding ligt; de toetsingsafstand wordt vervangen door het invloedsgebied (of inventarisatieafstand). Binnen de bebouwingsafstand en de toetsingsafstand worden in dit bestemmingsplan geen nieuwe kwetsbare objecten mogelijk gemaakt.

7.7 Explosieven

Het gebied tussen Arnhem en Nijmegen heeft tijdens de Tweede Wereldoorlog, in de periode september 1944 – april 1945, in de gevechtlinie gelegen waarbij het front een aantal malen op en neer golfde. Uit die periode zijn grote hoeveelheden Conventionele Explosieven (CE) achtergebleven, die van tijd tot tijd al dan niet spontaan worden aangetroffen. Door Riel Explosive Advice & Services Europe B.V. is een rapportage opgesteld waarin de resultaten voor het aspect Conventionele Explosieven (CE) met betrekking tot de toekomstige (grond-)werkzaamheden zijn beschreven. De rapportage is opgesteld volgens de laatste versie van de Beoordelingsrichtlijnen Opsporen Conventionele Explosieven (BRL-OCE, d.d. 8 februari 2007).

Riel Explosive Advice & Services Europe B.V. geeft een positief advies voor het project Park Lingezen in de gemeenten Overbetuwe en Lingewaard, gebaseerd op de volgende feiten:

- in en rondom het projectgebied hebben in de periode 17 september 1944 tot april 1945 grondgevechten plaatsgevonden waarbij veelvuldig gebruik is gemaakt van mortieren, artillerie en overig geschut alsmede een breed scala aan infanteriewapens;
- luchtfoto's geven voldoende duidelijkheid van oorlogsschade over het hele projectgebied;
- de geallieerde luchtmacht heeft tijdens de gevechten ondersteuning gegeven waarbij gebruik is gemaakt van luchtgrondraketten en bommen;
- in het hele gebied tussen Arnhem en Nijmegen hebben grote aantallen mijnenvelden dan wel mijnenverdachte gebieden gelegen;
- deze zijn na afloop van de gevechten zoveel mogelijk opgeruimd;
- de strijdende partijen hebben grote hoeveelheden CE achtergelaten dan wel zijn deze als blindganger achtergebleven. Tot op de dag van vandaag wordt met regelmaat CE aangetroffen;
- vanaf 1971 tot heden zijn in het projectgebied circa 250 meldingen geweest van aangetroffen CE;
- er kan binnen het projectgebied geen nadere afbakening worden gemaakt op verdachte gebieden. Vooralsnog is het hele projectgebied verdacht op het aantreffen van CE.

Uit dit Vooronderzoek is gebleken dat er een aantal leemten in kennis is, namelijk:

- het is slechts op hoofdlijnen bekend dat er gedurende de periode 1940-1945 en in de periode 1945 tot en met 1970 blindgangers en/of resten van vliegtuigbommen (en/of andere soorten CE) aangetroffen dan wel verwijderd zijn binnen het onderzoeksgebied en/of projectwerkgebied;
- de oorlogsschade op eventuele luchtfoto's na 15 maart 1945 is niet meegenomen in de rapportage;
- het is niet geheel bekend of na afloop van de Tweede Wereldoorlog alle mijnen zijn opgeruimd;
- de tussen 1945 en heden binnen het projectgebied uitgevoerde civieltechnische werkzaamheden zijn onvoldoende bekend.

Op basis van het onderzoek wordt geadviseerd om binnen het projectgebied Park Lingezegen voor werkzaamheden op nog niet naoorlogs geroerde grond een Projectgebonden Risicoanalyse (PRA) uit te laten voeren.

Een dergelijke PRA kan alleen zinvol worden uitgevoerd in projectteamverband, waarbij hele specifieke input van opdrachtgever essentieel is. De PRA heeft in voorkomend geval alleen betrekking op de Arboveiligheid voor de civieltechnische werkzaamheden die binnen het betreffende opsporingsgebied plaatsvinden.

Na het uitvoeren van een PRA is het zelfs mogelijk, afhankelijk van de aard van het project, in op CE verdachte gebieden, zonder aanvullende onderzoeken en/of opsporingsacties werkzaamheden op een veilige manier uit te voeren.

Op basis van het bovenstaande vormt de aanwezigheid van conventionele explosieven geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van dit bestemmingsplan.

7.8 Watertoets

Om te garanderen dat water voldoende aandacht krijgt bij het opstellen van ruimtelijke plannen is de zogenaamde '*watertoets*' in het leven geroepen. Hiertoe hebben Rijk, provincies, gemeenten en waterschappen de *Bestuurlijke notitie Waterbeleid in de 21^e eeuw* en de *Handreiking watertoets* ondertekend. Doel van de watertoets is het vroegtijdig en expliciet betrekken van de waterbeheerders bij het planproces. Het resultaat hiervan wordt vastgelegd in de zogenaamde '*Waterparagraaf*'.

Voorliggende waterparagraaf maakt verplicht onderdeel uit van het bestemmingsplan en bevat een overzicht van het watersysteem en de resultaten van de watertoets. Omdat het plangebied onderdeel uitmaakt van Park Lingezegen richt deze waterparagraaf zich in eerste plaats op het gebied van Park Lingezegen in zijn geheel en vervolgens op het deelgebied De Park. Tevens biedt de waterparagraaf inzicht in het overlegproces dat in het kader van de watertoets met de waterbeheerders is gevoerd.

De belangrijkste partners op het gebied van waterbeleid zijn op hoofdlijnen de Europese Unie en het Rijk en de provincie en meer specifiek Rijkswaterstaat, de waterschappen en gemeenten. Het Rijk geeft richting aan het beleid op hoofdlijnen, daarbij rekening houdend met de Europese '*Kaderrichtlijn Water*'. Binnen deze kaders zorgen provincies, waterschappen en gemeenten voor een integraal waterbeheer waarbij belangen worden afgewogen.

Het Waterschap Rivierenland behartigd alle aspecten van het beheer van de regionale wateren. Een uitzondering betreft de grondwateraspecten, waarvoor de provincie als waterbeheerder geldt. Een korte beschrijving van het voor het bestemmingsplan meest relevante waterbeleid is opgenomen in het beleidskader. Het relevante waterbeleid is voor een deel opgenomen in beleidsbijlage bij dit bestemmingsplan.

Een duurzaam en veilig watersysteem is van belang. Bij het opstellen van het bestemmingsplan is afstemming gezocht met het Waterschap Rivierenland. De A-watgangen zijn rechtstreeks opgenomen met een bestemming Water op de verbeelding. Doel van de Keur is het veiligstellen van de waterstaatkundige en daaraan verbonden ecologische belangen. De Keur bevat daartoe geboden en verboden (met betrekking tot wateren) ter bescherming van de aan- en afvoer van water en het bergend vermogen van het waterhuishoudkundig systeem. De Keur bestaat uit drie gedeelten: een algemeen gedeelte, een gedeelte met betrekking tot wateren en een gedeelte met betrekking tot waterkeringen. Voor overige zaken die in de Keur zijn geregeld is in het bestemmingsplan geen regeling opgenomen.

Dit zou immers resulteren in een dubbele regelgeving. Werkzaamheden die tot het normale onderhoud van watgangen behoren zijn vrij van een omgevingsvergunning ten behoeve van het uitvoeren van werken, geen bouwwerken zijnde, en werkzaamheden.

Het watersysteem in Park Lingezegen

In het plangebied stroomt grondwater vanaf de stuwwallen van Arnhem en Nijmegen af richting het plangebied. De grondwaterstroming in het gebied wordt sterk beïnvloed door de grondwaterwinningen die in het gebied plaatsvinden. Bij hoge rivierstanden vindt kwel plaats, bij lage rivierstanden zakt het grondwater weg. Het grondwater staat vrij laag, op ongeveer 1,20 m onder het maaiveld. De Linge zorgt voor de aan- en afvoer van water. De afwatering verloopt voornamelijk in westelijke richting via de Linge. Het overvloedige water wordt vanuit de omgeving onder vrij verval naar de Linge afgevoerd. Samen met de Linge vormen de sloten en singels een netwerk van waterlopen waar door middel van stuwen streefpeilen worden gehandhaafd. De chemische waterkwaliteit van de Linge voldoet niet aan alle normen. De waterkwaliteit in de Huissense Zeeg is slecht, hier worden diverse normen in hoge gehalten overschreden. In het zuiden van Park Lingezegen vindt drinkwaterwinning plaats. Hier wordt meer dan 1.000.000 m³ grondwater onttrokken.

Uitwerking watersysteem plangebied

De waterhuishouding in De Park wordt afgestemd op de functie van het gebied. De watgang aan de westzijde van het Romeinse lint zal naast een waterhuishoudkundige, ook een ecologische functie vervullen. Aan de oostzijde van het Romeinse lint wordt een nieuwe watgang gerealiseerd, die zorgt voor de aanvoer van water richting Driel. De zuidelijke oevers van de Linge krijgen een breedte van circa 8 meter ten behoeve van de benodigde waterberging. Aan de noordzijde is dit in De Park niet mogelijk door de aanwezigheid van de weg de Laar.

Notitie Recreatief medegebruik

Het waterschap heeft in de notitie 'Recreatief medegebruik van waterschapseigendommen' d.d. 29-10-2007 specifiek beleid ten aanzien van het recreatief medegebruik van schouwpaden opgenomen. Hierin is vastgelegd dat schouwpaden, die door aankoop of kavelruil in bezit zijn gekomen van het Waterschap, alleen mogen worden

opengesteld voor wandelaars indien de aangrenzende landeigenaren/grondgebruikers hiervoor uitdrukkelijk toestemming verlenen.

Conclusie

Dit bestemmingsplan heeft een positief effect op de waterhuishouding in het gebied. Een aanzienlijk gedeelte van het plangebied wordt ingezet voor waterberging. Met de aanleg van deze waterberging wordt voldaan aan de normen van WB21. Daarnaast worden bestaande watergangen verbreed door de aanleg van natuurvriendelijke oevers. Het aanleggen van natuurvriendelijke oevers zal voor een verbetering zorgen van de waterkwaliteit. De effecten van het plan op de waterhuishouding zijn uitvoering beschreven en getoetst in de PlanMER.

7.9 Toets Natuurbeschermingswet en Flora- en faunawet

In het kader van gebiedsbescherming en soortenbescherming zoals geregeld in de Natuurbeschermingswet (waarin de Vogel- en Habitatrichtlijn zijn opgenomen) en de Flora- en faunawet dient bij ruimtelijke ingrepen te worden getoetst of er sprake is van negatieve effecten op mogelijk aanwezige beschermde soorten. Het voorliggende plan is vooral gericht op het beheersmatig bestemmen van de huidige situatie, maar er worden ook kleinschalige ontwikkelingsmogelijkheden geboden. Deze ingrepen hebben mogelijk invloed op beschermde planten en dieren die ter plaatse voorkomen. Bij het toetsen aan de natuurbeschermingswet en de Flora- en faunawet wordt niet alleen gekeken naar het plangebied maar naar de ontwikkeling en het beheer van Lingezen als geheel.

De inrichting van park Lingezen heeft verschillende effecten. Zo wordt voorzien in recreatieve voorzieningen. Een dergelijke voorziening kan zorgen voor oppervlakteverlies, zowel door hun aanleg als door extra benodigde infrastructuur. Bij oppervlakteverlies gaat natuur verloren. Daarnaast zorgt recreatie voor meer bezoekers aan het Park en meer verkeersbewegingen. Hierdoor is er sprake van meer verstoring, vooral in de vorm van geluid. Bovendien kan een recreatieve voorziening ook zorgen voor optische verstoring en verstoring door verlichting.

Tegelijkertijd is in het plangebied veel aandacht voor natuurontwikkeling. Sommige percelen die nu in gebruik zijn als landbouwgebied, worden als bos of voor natte of droge natuur heringericht. Dit komt de natuur ten goede.

Gebiedsbescherming

De bescherming van natuurgebieden in Nederland is geregeld in de Natuurbeschermingswet. Deze wet implementeert onder andere de Europese Vogel- en Habitatrichtlijngebieden als Natura 2000-gebieden in de Nederlandse wetgeving. Park Lingezen grenst met de zuidoost punt van de Woerd aan Natura 2000-gebied Gelderse Poort, Natura 2000-gebied Uiterwaarden Waal ligt op ongeveer 2 km afstand van Park Lingezen.

Het Natura 2000 netwerk vormt de basis voor het behoud en herstel van de biodiversiteit in Europa. De Natura 2000-gebieden herbergen dan ook soorten en habitats die op Europees niveau van belang zijn, door bijvoorbeeld de functie als schakel van internationale trekroutes van trekvogels. Voor de Natura 2000-gebieden zijn in het ont-

werpbesluit tot aanwijzing van het gebied instandhoudingsdoelen opgesteld. De instandhoudingsdoelen beschrijven de doelen voor de instandhouding van leefgebieden, natuurlijke habitats en populaties van in het wild levende plant- en diersoorten, zoals vereist door de Vogel- en Habitatrichtlijn.

De ontwikkelingen die mogelijk worden gemaakt in Park Lingezegen hebben mogelijk effecten op instandhoudingsdoelen van soorten van de Natura 2000-gebieden Gelderse Poort en Uiterwaarden Waal. In het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 moet daarom getoetst worden of er kans is op significant negatieve effecten op de instandhoudingsdoelen van de Natura 2000-gebieden als gevolg van de ontwikkelingen in Park Lingezegen.

Het gaat dan om uitstralingseffecten vanuit het plangebied tot binnen Natura 2000-gebied (zogenaamde externe werking) en effecten op (vogel)soorten die afhankelijk zijn van rust- en foerageergebieden buiten de Natura 2000-gebieden.

Soortbescherming

In opdracht van DHV heeft EcoGroen Advies onderzoek uitgevoerd naar de aanwezigheid van op grond van de Flora- en faunawet beschermde flora en fauna en een aantal bedreigde soorten (Rode lijsten). Uit het onderzoek van EcoGroen Advies blijkt dat Park Lingezegen met name voor Steenuil en diverse beschermde vissoorten van belang is. Zo is van Steenuil een populatie aanwezig van 11 territoria in Park Lingezegen en 11 territoria in de directe omgeving van het park. De andere aanwezig beschermde soorten komen allen in lagere aantallen voor.

Soort/Soortgroep	Status	De Park	Het Waterrijk	Landbouwland + De Buitens	De Woerdt	Alleen nabijheid plangebied	Opmerkingen
Flora							
Eironde leeuwenbek	RL3	-	■	-	-		
Ruige weegbree	RL3	■	-	-	-		
Zoogdieren							
Bever	FF3/ HR IV	-	-	-	-	■	
Boommarter	FF3/ HR IV	-	-	-	■		Verkeerslachtoffer
Steenmarter	FF2	-	-	■	-		
Das	FF3	-	-	-	■		Geen burchten bekend
Waterspitsmuis	FF3	?	?	?	-		Aanvullend onderzoek noodzakelijk
Vleermuizen	FF3/ HR IV						Geen aantasting vaste verblijfplaatsen/ vliegroutes
Vogels							
Steenuil	RL3	■	■	■	■		
Kerkuil	RL3	-	-	-	■		
Grote bonte specht		■	-	-	■		
Buizerd		■	-	-	■		
Reptielen		-	-	-	-	-	
Amfibieën							
Poelkikker	FF3/ HR IV	-	■	-	?		Bij aantasting poel en omg. aanvullend onderzoek nodig
Rugstreeppad	FF3/ HR IV	-	-	-	-	■	
Kamsalamander	FF3/ HR IV	-	-	-	?	■	Bij aantasting poelen en omg. aanvullend onderzoek nodig
Vissen							
Giebel	FF2	-	-	-	■		
Bermpje	FF2	■	■	■	■		
Kleine modderkuiper	FF2	■	■	■	■		
Marmergrondel	FF2	-	■	■	■		
Witvingrondel	FF2	-	-	-	-	■	
Grote modderkruiper	FF3/ HR IV	-	■	-	■		
Bittervoorn	FF3/ HR IV	■	■	■	■		
Ongewervelden		-	-	-	-		

Legenda:

- FF = Flora- en faunawet
- HR IV = Habitatrichtlijn Bijlage IV
- RL = Rode lijst
- = aangetroffen
- = niet aangetroffen/ bekend/ te verwachten
- ? = onderzoek dient, indien nodig, te worden uitgevoerd

Aanvullend nader onderzoek naar de in de tabel onder De Park genoemde soorten dient te worden uitgevoerd wanneer het potentieel geschikte biotoop voor deze soorten wordt aangetast als gevolg van de voorgenomen plannen en werkzaamheden. Binnen het gebied park Lingezegen is echter voldoende ruimte voor compenserende maatregelen.

Activiteitenplan

De resultaten van het nader onderzoek komen op z'n vroegst pas eind 2011 beschikbaar. Om het project niet onnodig te vertragen is het wenselijk om het bestemmingsplan in procedure te brengen. Daarom is besloten het nader onderzoek niet af te wachten, maar uit te gaan van een "worst case scenario" en vooraf een activiteitenplan op te stellen dat de ecologische functionaliteit van het plangebied voor de verschillende te verwachten beschermde soorten waarborgt. Na afloop van het nader onderzoek kunnen de beoogde activiteitenplannen worden afgezwakt tot een niveau dat aansluit bij de werkelijke situatie.

In het activiteitenplan staan verschillende opties genoemd die de negatieve effecten van de ontwikkelingen zoveel mogelijk teniet doen. Bij al deze opties geldt dat voordat een ingreep in het plangebied wordt uitgevoerd, er een alternatief aanwezig moet zijn om de ecologische functionaliteit van het gebied over te nemen.

Met het activiteitenplan kan het bestemmingsplan in procedure worden gebracht omdat aangetoond wordt dat, met het treffen van bepaalde maatregelen, de negatieve effecten van de ontwikkeling zoveel mogelijk teniet gedaan kunnen worden. Hiermee is de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan aangetoond en wordt onderbouwd dat het bestemmingsplan niet in strijd is met de bepalingen uit de Flora en faunawet. Het activiteitenplan is als bijlage opgenomen bij dit bestemmingsplan.

7.10 Verkeer en parkeren

De ontsluiting van het gebied wordt aanzienlijk verbeterd. Dit geldt met name voor fietsers en voetgangers. Er worden diverse nieuwe routestructuren in het plangebied aangelegd. Daarnaast wordt het plangebied voor een groot deel autoluw gemaakt. Voor een verdere toelichting wordt verwezen naar de planbeschrijving. Bij het kasteelterrein worden parkeervoorzieningen aangebracht in de lanen.

7.11 Economische uitvoerbaarheid

Voor de aanleg van groene, blauwe, landschappelijke/ecologische en infrastructurele voorzieningen worden door het Rijk, de provincie, de Stadsregio, het Waterschap en diverse gemeenten voor het park Lingezegen gezamenlijk een bijdrage geleverd van 68,4 miljoen euro. De gemeente Lingewaard levert hieraan een bijdrage van 2,5 miljoen euro en de gemeente Overbetuwe levert hieraan een bijdrage van 3,5 miljoen euro. De realisering van de basisuitrusting (publieke delen) uit het Masterplan Park Lingezegen, zoals uitgewerkt in de Intergemeentelijke Structuurvisie Park Lingezegen en vastgelegd in dit bestemmingsplan worden volledig vanuit deze, reeds beschikbaar gestelde, publieke middelen gefinancierd. De betrokken partijen hebben concrete afspraken gemaakt over het beheer, de verdeling en het beschikbaar stellen van de be-

schikbare financiële middelen. Daarnaast is overeenstemming bereikt tussen de parkorganisatie en de eigenaar van de gronden over de aankoop van de gronden.

De realisatie en het beheer van het natuur- en zorgcentrum wordt door derden gefinancierd en zal niet leiden tot kosten voor de gemeente.

Met de vaststelling van voorliggend bestemmingsplan besluit de gemeenteraad dat de realisering met de beschikbare middelen zal worden gefinancierd en dat kostenverhaal op derden niet aan de orde is. Daarmee besluit zij tevens om bij dit bestemmingsplan geen exploitatieplan op te stellen.

Voor zover er binnen dit bestemmingsplan wijzigingsbevoegdheden zijn opgenomen ten behoeve van private ontwikkelingen, zijn er nog geen nadere afspraken gemaakt, en kan hier zo nodig bij de verlenging van de wijzigingsbevoegdheid in worden voorzien.

7.12 Handhaafbaarheid

Het bestemmingsplan is bindend voor zowel de overheid als de burger. De primaire verantwoordelijkheid voor controle en handhaving van de regels in het bestemmingsplan ligt bij de gemeente. Het handhavingsbeleid van de gemeente Overbetuwe vormt de basis van de handhaving binnen de gemeentelijke grenzen. Handhaving kan worden omschreven als elke handeling die erop gericht is de naleving van regelgeving te bevorderen of een overtreding te beëindigen. Het doel van handhaving is om de bescherming van mens en omgeving te waarborgen tegen ongewenste activiteiten en overlast. In het kader van het bestemmingsplan heeft regelgeving met name betrekking op de Wet ruimtelijke ordening en de Woningwet. Bij overtreding van deze regels kan gedacht worden aan bouwen zonder vergunning, bouwen in afwijking van een verleende vergunning en het gebruik van gronden en opstallen in strijd met de gebruiksregels van het bestemmingsplan.

Uitvoering van bestemmingsplannen dient strikt te worden toegepast en gehandhaafd, omdat met het bestemmingsplan het waarborgen en verbeteren van het leefmilieu kan worden aangestuurd. Een recent bestemmingsplan met duidelijke en hanteerbare regels maakt handhaving eenvoudiger. Wat hierbij wel noodzakelijk is zijn eenduidige en eenvoudige bestemmingsplanbepalingen die goed werkbaar zijn. De doeleindenomschrijving is daarbij belangrijk. Een duidelijke uitleg in de toelichting van het bestemmingsplan van de voorkomende bestemmingen kan verwarring en interpretatieverschillen voorkomen.

8 Procedure

8.1 Inspraak

Dit bestemmingsplan betreft een onderdeel van het voorontwerpbestemmingsplan Park Lingezegen van de gemeente Overbetuwe. Het voorontwerpbestemmingsplan Park Lingezegen en het bijbehorende plan- en besluitMER heeft voor een ieder ter inzage gelegen van 3 juni tot en met 14 juli 2010. Er zijn in totaal 22 reacties ontvangen die allemaal ontvankelijk zijn verklaard. Bij het opstellen van dit bestemmingsplan is rekening gehouden met de inspraakreacties op het voorontwerpbestemmingsplan Park Lingezegen voorzover deze betrekking hebben op dit bestemmingsplan. Dit heeft geleid tot enkele wijzigingen in dit bestemmingsplan ten opzichte van het voorontwerpbestemmingsplan Park Lingezegen.

8.2 Vooroverleg

Zoals in voorgaande paragraaf reeds vermeld is dit bestemmingsplan een onderdeel van het voorontwerpbestemmingsplan Park Lingezegen. Het voorontwerpbestemmingsplan Park Lingezegen is in het kader van het artikel 3.1.1 overleg Bro toegezonden aan onderstaande beleidsadviseurs:

Adviseurs MER en voorontwerpbestemmingsplan Park Lingezegen

- VROM-Inspectie Regio Oost
- Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
- Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed
- Rijkswaterstaat Oost-Nederland
- Waterschap Rivierenland
- Uit@Waarde
- Dienst Landelijk Gebied, Landinrichtingscommissie Overbetuwe Oost
- Provinciale Dienst Wegen
- Hulpverlening Gelderland Midden
- Staatsbosbeheer regio Oost
- Provincie Gelderland, cluster planbegeleiding/planbeoordeling
- Kamer van Koophandel Centraal Gelderland
- NV Nederlandse Gasunie
- TenneT BV
- Het college van b&w van Arnhem
- Het college van b&w van Nijmegen
- Het college van bestuur van de Stadsregio Arnhem Nijmegen
- ProRail BV
- Vitens Gelderland
- LTO Noord
- Klankbordgroep Park Lingezegen

Van de onderstaande beleidsadviseurs is een vooroverlegreactie ontvangen.

Nr.	op	indiener inspraakreactie/zienswijze
1	BP & MER	Dienst landelijk gebied; landinrichtingscommissie Over Betuwe-Oost, Rosendaalsestraat 64, Arnhem
2	BP	N.V. Nederlandse Gasunie, Concourslaan 17, Groningen
3	BP	Kamer van Koophandel Centraal Gelderland, Kronenburgsingel 525, Arnhem
4	BP	LTO Noord, Zwartewaterallee 14, Zwolle
5	MER	LTO Noord, Zwartewaterallee 14, Zwolle
6	BP & MER	Gemeente Nijmegen, Korte Nieuwstraat 6, Nijmegen
7	BP	ProRail
8	BP	Provincie Gelderland, Markt 11, Arnhem
9	BP	TenneT TSO B.V., Utrechtseweg 310, Arnhem
10	BP	VROM-Inspectie
11	BP & MER	Waterschap Rivierenland, De Blomboogerd 1, Tiel

Bij het opstellen van dit bestemmingsplan zijn de vooroverlegreacties die betrekking hebben op dit bestemmingsplan meegewogen. Dit heeft geleid tot enkele wijzigingen van dit bestemmingsplan ten opzichte van het voorontwerpbestemmingsplan Park Lingezegen. Hieronder is een overzicht opgenomen van de betreffende reacties, de gemeentelijke beantwoording en de eventuele wijzigingen die daaruit voortvloeien.

Reactie Gasunie

Inspreker heeft bij brief van 29 juli 2010 bij de gemeente Overbetuwe zijn reactie kenbaar gemaakt op het voorontwerpbestemmingsplan Park Lingezegen van de gemeente Overbetuwe.

Inspreker plaatst een opmerking bij het groepsrisico en het plaatsgebonden risico, De ligging van de leiding en de belemmerde strook voor gasleiding N-568-34. Voor de groepsrisico bepaling wordt door de inspreker in deze brief aanvullende informatie aangeleverd.

Beantwoording gemeente

De ontvangen informatie is conform het verzoek verwerkt.

Inspreker heeft het plaatsgebonden risico indicatief berekend. De risicocontour ligt op 0 meter waardoor het plaatsgebonden risico geen belemmering vormt voor de realisatie van het plan.

Beantwoording gemeente

De ontvangen informatie is conform het verzoek worden verwerkt.

Reactie ProRail

Inspreker heeft bij brief van 22 juli 2010 bij de gemeente Overbetuwe zijn reactie op het voorontwerpbestemmingsplan Park Lingezegen van de gemeente Overbetuwe kenbaar gemaakt.

Inspreker merkt op dat ten aanzien van het aspect externe veiligheid het transport van gevaarlijke stoffen over het spoor in het voorontwerpbestemmingsplan niet wordt genoemd als mogelijke risicofactor. Inspreker verzoekt om een analyse van de mogelijke effecten van het plan op het huidig en toekomstig vervoer van gevaarlijke stoffen.

Beantwoording gemeente

De conclusies ten aanzien van externe veiligheid rond het spoor (paragraaf 4.7.1 van het MER op de pagina's 80 en 82) worden in het bestemmingsplan opgenomen onder de paragraaf externe veiligheid. Het gaat om de volgende passage:

De spoorlijn Arnhem-Nijmegen is in de huidige situatie ter hoogte van het toekomstige Park Lingezegen nauwelijks relevant: er is slechts verspreide bebouwing aanwezig in het gebied Park Lingezegen. Het groepsrisico zal daarom laag zijn. Ook het plaatsgebonden risico is geen probleem. Op basis van de vervoerscijfers (beschikbaar bij ProRail, realisatiecijfers 2007) is geen plaatsgebonden risicocontour aanwezig buiten het spoor."

Reactie Waterschap Rivierenland

Inspreker heeft bij brief van 6 juli 2010 bij de gemeente Overbetuwe zijn zienswijze op het MER en zijn reactie op het voorontwerpbestemmingsplan Park Lingezegen van de gemeente Overbetuwe kenbaar gemaakt.

Inspreker verzoekt om in de toelichting, bij het recreatief medegebruik van paden, voorzover het schouwpaden van het waterschap betreft, te vermelden dat het waterschap hier beleid voor heeft opgesteld.

Beantwoording gemeente

In de toelichting zal in de waterparagraaf de volgende alinea worden toegevoegd: "Het waterschap heeft in de notitie 'Recreatief medegebruik van waterschapseigendommen' d.d. 29-10-2007 specifiek beleid ten aanzien van het recreatief medegebruik van schouwpaden opgenomen. Hierin is vastgelegd dat schouwpaden, die door aankoop of kavelruil in bezit zijn gekomen van het Waterschap, alleen mogen worden opengesteld voor wandelaars indien de aangrenzende landeigenaren/grondgebruikers hiervoor uitdrukkelijk toestemming verlenen".

Inspreker verzoekt om onder de bestemming 'Water' ook het medegebruik van schouw- en onderhoudspaden toe te voegen.

Beantwoording gemeente

De bestemming Water zal conform verzoek worden aangepast.

Gezien het bovenstaande kan gesteld worden dat aan de verplichting op grond van artikel 3.1.1 Bro voldaan is.

8.3 Reactie commissie m.e.r.

De commissie m.e.r. geeft aan dat in het voorontwerpbestemmingsplan Park Lingezegen in de regels van de bestemming recreatie geen begrenzing is opgenomen ten aanzien van maximale bezoekersaantallen.

Beantwoording gemeente

De bestemming Recreatie is zodanig gewijzigd dat het aantal evenementen dat per jaar kan worden gehouden maximaal 15 bedraagt met een maximum van 50.000 bezoekers per evenement. Met deze begrenzing in het aantal evenementen en het aantal bezoekers kan de recreatieve functie van het gebied versterkt worden zonder dat dit ten koste gaat van het versterken van de natuurfunctie van het gebied.

8.4 Ambtelijke wijzigingen

Naast bovenstaande wijzigingen is er een aantal ambtelijke wijzigingen doorgevoerd. Het betreft hier aan het plan ondergeschikte wijzigingen die voortkomen uit de laatste inzichten met betrekking tot de inrichting van het gebied. Dit betekent dat enkele bestemmingsgrenzen gewijzigd zijn en in een enkel geval een deel van een bestemming in zijn geheel gewijzigd is. De belangrijkste wijzigingen betreffen:

- De watergang ten westen van het kasteelterrein is komen te vervallen en krijgt de bestemming Natuur;
- De westelijke randweg naar het kasteelterrein vervalt en krijgt de bestemming Natuur;
- De zuidelijke laan wordt over een afstand van maximaal 10 meter in westelijke richting verschoven en krijgt aan weerszijden een dubbele bomenrij;
- De laan in westelijke richting is komen te vervallen. Binnen de bestemming Natuur is wel een wijzigingsbevoegdheid opgenomen om de betreffende gronden ten westen van het kasteelterrein te wijzigen in de bestemmingen Groen - Laanbeplanting en Verkeer om zodoende een laan met beplanting mogelijk te maken op het moment dat over de realisatie meer zekerheid kan worden gegeven;
- De teksten in de toelichting die betrekking hadden op het Rijksbufferbeleid zijn aangepast als gevolg van het feit dat Park Lingezegen door het toenmalige Ministerie van VROM formeel niet is aangewezen als Rijksbufferzone en dat het nieuwe Ministerie van I&M dit mogelijk ook niet zal doen.

8.5 Aanpassingen ten opzichte van het ontwerpbestemmingsplan

8.5.1 Als gevolg van zienswijzen

Op grond van artikel 3.8 van de Wet ruimtelijke ordening was het ontwerpbestemmingsplan Buitengebied, De Park 10 digitaal raadpleegbaar op de websites www.overbetuwe.nl en www.ruimtelijkeplannen.nl. Dit is openbaar bekend gemaakt door het plaatsen van een publicatie in 'Hét Gemeente Nieuws' en Staatscourant op woensdag 9 maart 2011. Een ieder is in de gelegenheid gesteld om vanaf donderdag 10 maart 2011 gedurende zes weken zienswijzen kenbaar te maken.

Daarnaast is de kennisgeving van het ontwerpbestemmingsplan op grond van art 3.8 lid 1 sub b Wro toegestuurd aan Diensten van het Rijk, Provincie, Waterschap, de Gasunie, LTO Noord, ProRail, Tennet en de gemeente Nijmegen.

Gedurende de termijn van inzage zijn 186 zienswijzen ingediend. Buiten de termijn zijn twee zienswijzen ingediend, deze zienswijzen zijn derhalve niet ontvankelijk verklaard. Het betreft in beide gevallen inhoudelijk dezelfde reactie als zienswijzen 7 t/m 183. Zienswijze nummer 4 heeft geen betrekking op het voorliggende bestemmingsplan en is derhalve ook niet ontvankelijk verklaard.

Met uitzondering van zienswijzen 4 en 6 worden de ingediende zienswijzen deels gegrond en deels ongegrond verklaard. Als gevolg hiervan is het bestemmingsplan op onderstaande onderdelen aangepast.

Regels

Artikel 8.1.2 (Recreatie) wordt gewijzigd van 15 evenementen per jaar met maximaal 50.000 bezoekers per evenement in:

- 1 evenement per jaar met maximaal 50.000 bezoekers
- 3 evenementen per jaar met maximaal 10.000 bezoekers
- 11 evenementen per jaar met maximaal 2.000 bezoekers

Voor een volledig overzicht van de zienswijzen en de gemeentelijke beantwoording hiervan wordt verwezen naar Bijlage 7.

8.5.2 Ambtelijke wijzigingen

Naast de wijzigingen als gevolg van de ingediende zienswijzen is er een aantal ambtelijke wijzigingen doorgevoerd. Het betreft de volgende wijzigingen:

Verbeelding

De verbeelding wordt op volgende punten aangepast:

- De bestemming Verkeer - Verblijf in het uiterste oosten van het plangebied is in noordelijke, zuidelijke en westelijke richting verruimd om te kunnen voorzien in een tunnelbak ten behoeve van een ondergrondse verbinding onder het spoor. Hiertoe is in de bepalingen van het betreffende artikel tevens de mogelijkheid voor de aanleg van een tunnel opgenomen;
- Ten zuiden van het evenemententerrein is op de verbeelding een maatschappelijke bestemming opgenomen. Binnen deze bestemming kunnen verschillende maatschappelijke functies plaatsvinden waaronder de realisatie van een natuur – en zorgcentrum dat zich richt op zorg, educatie en dagbesteding voor kinderen,

ouderen en mensen met een lichamelijk en / of geestelijke beperking. Binnen de bestemming is een bouwvlak opgenomen waarbinnen gebouwen ten behoeve van deze functies kunnen worden opgericht. Het bouwvak betreft een voortzetting van het vigerende agrarische bouwperceel op grond van het bestemmingsplan “Buitengebied 1979” er worden dan ook geen nieuwe bouwmogelijkheden geboden;

- De aanduidingen die Archeologische waarden aangeven zijn geactualiseerd op basis van het meest recent archeologiebeleid. Dit heeft tot gevolg dat er een extra aanduiding Waarde – archeologische verwachting op de verbeelding is opgenomen.

Regels

De regels worden op de volgende punten aangepast:

- Artikel Waarde – Archeologie is hernoemd tot Waarde – Archeologie 2, deze wijziging heeft niet geleid tot inhoudelijke aanpassingen;
- Er is een artikel toegevoegd met de naam Waarde – Archeologische verwachting 4. Dit artikel bevat de inhoud van het artikel Waarde – Archeologie verwachting 3 zoals opgenomen in het ontwerpbestemmingsplan. De artikelen Waarde – Archeologie verwachting 3 en 2 bevatten de inhoud van de artikelen Waarde – Archeologische verwachting 2 respectievelijk Waarde – Archeologische verwachting 1. Waarde archeologische verwachting 1 bevat een nieuwe inhoud waarbij is geregeld dat bij ingrepen groter dan 50 m2 door de aanvrager een rapport moet worden overlegd, waarin de archeologische waarden van de gronden waarop de aanvraag betrekking heeft in voldoende mate is vastgesteld;
- Er is een artikel toegevoegd met de naam Maatschappelijk. Dit artikel regelt de bestemming voor de voor Maatschappelijk aangewezen gronden;
- In Artikel 3 en Artikel 7 (Artikel 8 in het vast te stellen bestemmingsplan) is bij de duur van evenementen aangegeven dat het gaat om 7 *aaneengesloten* dagen per evenement;
- De algemene gebruiksregels zijn aangepast zodat niet alleen bepaald gebruik strijdig is, maar ook het doen gebruiken, laten gebruiken of in gebruik geven van gronden of bouwwerken;
- In Artikel 1 – Begrippen zijn de volgende begrippen aangepast: archeologische verwachting, archeologische waarde, intergemeentelijke structuurvisie, recreatieve voorzieningen en speelbos;
- Aan Artikel 1 – Begrippen zijn de volgende begrippen toegevoegd: bedrijfswoning, bijgebouw, nutsvoorzieningen, ondersteunende horeca;
- Aan artikel 3.3.1.e is de volgende zin toegevoegd: “, waaronder inbegrepen de belangen van bewoners van in de omgeving gelegen woningen en woongebieden.”;
- Aan artikel 4.1 (Bestemmingsomschrijving) zijn de termen educatieve voorzieningen en speelvoorzieningen toegevoegd;
- Aan artikel 5.1.e en artikel 8.1.a (in het vast te stellen bestemmingsplan 9.1.a) is de term ruiterspad toegevoegd;
- In artikel 5.2.2.b is de bouwhoogte van overige bouwwerken geen gebouwen gewijzigd van 2 meter naar 3 meter;

- Aan artikel 6.1 (in het vast te stellen bestemmingsplan 7.1) is de term educatieve voorzieningen toegevoegd;
- In artikel 10.2.2.c (in het vast te stellen bestemmingsplan 11.2.2.c) is de bouwhoogte van overige bouwwerken geen gebouwen gewijzigd van 4 meter naar 4,5 meter;
- In artikel 17.2.3 (in het vast te stellen bestemmingsplan 19.2.3) is de bouwhoogte van bouwwerken geen gebouwen zijde gewijzigd van 1 meter naar 2 meter en is de volgende zin toegevoegd: “, met dien verstande dat de bouwhoogte van bruggen maximaal 5 m mag bedragen.”

Toelichting

- Bij hoofdstuk 3.5.2 onder Recreatie en hoofdstuk 4.3 onder Het kasteel(terrein) is toegevoegd dat de nieuwe westelijke ontsluitingsweg door middel van een wijzigingsbevoegdheid mogelijk wordt gemaakt;
- Bij hoofdstuk 4.3 onder *Het kasteel(terrein)* is het woord manifestatieterrein gewijzigd in evenemententerrein;
- Bij hoofdstuk 4.3 onder *Het Romeinse lint* is het aantal doorsnijdingen van het Romeinse lint gewijzigd van drie naar twee waarvan er één door middel van een wijzigingsbevoegdheid mogelijk wordt gemaakt;
- Hoofdstuk 6 van de toelichting is aangevuld met de omschrijving van de bestemming Maatschappelijk. De omschrijving van de bestemmingen Bos en Natuur zijn aangevuld met het toestaan van educatief medegebruik. Daarnaast is de omschrijving van de Waarde – Archeologie gewijzigd op basis van de aanpassingen van de verbeelding en het wijzigen van de aanduiding Waarde- Archeologie.
- Hoofdstuk 7.4 onder *Bedrijven en milieuzonering* is aangevuld met een onderbouwing waarom ook bij de nieuwe woonvelden, welke dicht bij het evenemententerrein zijn gelegen dan de afstand van 500 meter die in het MER is gebruikt, geen onevenredige overlast ontstaat.

Bijlage 1

Beleidskader

Europees beleid

Het Verdrag van Malta

Het Verdrag van Malta, ook wel Conventie van Valletta genoemd, beoogt het cultureel erfgoed dat zich in de bodem bevindt beter te beschermen. Het Verdrag van Malta is de opvolger van een eerder Europees verdrag uit 1969 waarin vooral de bescherming van archeologische monumenten werd geregeld. Uitgangspunt van het nieuwe verdrag is dat het archeologische erfgoed al voordat het tot monument is verklaard, integrale bescherming nodig heeft en krijgt. In het kader van het verdrag van Malta dient bij ingrepen waarbij de ondergrond wordt geroerd te worden aangetoond dat de eventueel aanwezige archeologische waarden niet worden aangetast. Van gemeenten wordt gevraagd om hun bestemmingsplannen op te stellen in lijn met het verdrag van Malta.

Europees Vogelrichtlijn- en/of Habitatrichtlijngebied

Natuurgebieden of andere gebieden die belangrijk zijn voor flora en fauna kunnen aangewezen worden als Europees Vogelrichtlijn- en/of Habitatrichtlijngebied (Natura 2000-gebieden). De verplichtingen uit de Vogel- en Habitatrichtlijn zijn in Nederland opgenomen in de Natuurbeschermingswet 1998. Hierin zijn de al bestaande staatsnatuurmonumenten ook opgenomen. Op grond van deze wet is het verboden projecten of andere handelingen te realiseren of te verrichten die, gelet op de instandhoudingsdoelstelling, de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van soorten kunnen verslechteren, of een verstorend effect kunnen hebben op de soorten waarvoor het gebied is aangewezen.

Rijksbeleid

Nota Ruimte (2005) (Structuurvisie)

Het nationaal ruimtelijk beleid tot 2020 is vastgelegd in de nota Ruimte. De nota Ruimte bevat de visie van het rijk op de ruimtelijke ontwikkeling van Nederland en bevat de ruimtelijke bijdrage aan een sterke economie, een veilige en leefbare samenleving en een aantrekkelijk land. Het rijk schept ruimte voor ontwikkeling, uitgaande van het motto 'decentraal wat kan, centraal wat moet' en verschuift het accent van het stellen van ruimtelijke beperkingen naar het stimuleren van gewenste ontwikkelingen. De rijksverantwoordelijkheden en die van anderen zijn helder onderscheiden. De nota Ruimte is door het rijk op dit moment vastgesteld als structuurvisie met een uitvoeringsparagraaf.

Ten opzichte van het beleidsvoornemen wordt het aantal regels dat het rijk aan anderen oplegt verminderd, terwijl de ruimte voor decentrale overheden, maatschappelijke organisaties, private partijen en burgers wordt vergroot. Het rijk onderkent dat hierdoor de verschillen die er zijn tussen de verschillende provincies groter kunnen worden. In de nota Ruimte zijn regels opgenomen om met deze verschillen toch te zorgen voor een generieke basiskwaliteit in heel Nederland. Deze generieke regels zijn opgesteld

om een aantal waarden te garanderen, waaraan alle betrokken partijen zijn gebonden. De regels hebben betrekking op onder andere het bundelingsbeleid, een goede balans tussen rode en groen/blauwe functies, milieuwetgeving, veiligheid, watertoets en groen in en om de stad.

De nota Ruimte ondersteunt gebiedsgerichte ontwikkeling waarin alle betrokken partijen kunnen participeren. Het rijk richt zijn aandacht met name op de nationale ruimtelijke hoofdstructuur. In deze ruimtelijke structuur streeft het rijk naar meer kwaliteit dan de basiskwaliteit. Het gaat daarbij bijvoorbeeld om versterking van de dynamiek in de nationale stedelijke netwerken en om waarborging van de kwaliteit van de Ecologische hoofdstructuur en de nationale landschappen.

De centrale doelstellingen van de nota Ruimte zijn: versterking van de internationale concurrentiepositie van Nederland, bevordering van krachtige steden en een vitaal platteland, de borging en ontwikkeling van belangrijke (inter-)nationale waarden en de borging van veiligheid.

De nationale ruimtelijke hoofdstructuur bestaat enerzijds uit nationale stedelijke netwerken waarbinnen verstedelijking en infrastructuur worden gebundeld. De verhouding tussen de binnen deze gebieden gebundelde en de daarbuiten verspreide verstedelijking moet ten minste gelijk blijven. Dit draagt bij aan versterking van de economische positie van de (steden van de) nationale stedelijke netwerken en aan het draagvlak voor voorzieningen in en bij de steden.

In de nationale stedelijke netwerken moeten tevens voldoende recreatieve groenvoorzieningen zijn. Aanbod van voldoende groene ontspanningsmogelijkheden is echter belangrijk voor de leefbaarheid, het welzijn en de gezondheid van bewoners en voor de economische concurrentiepositie.

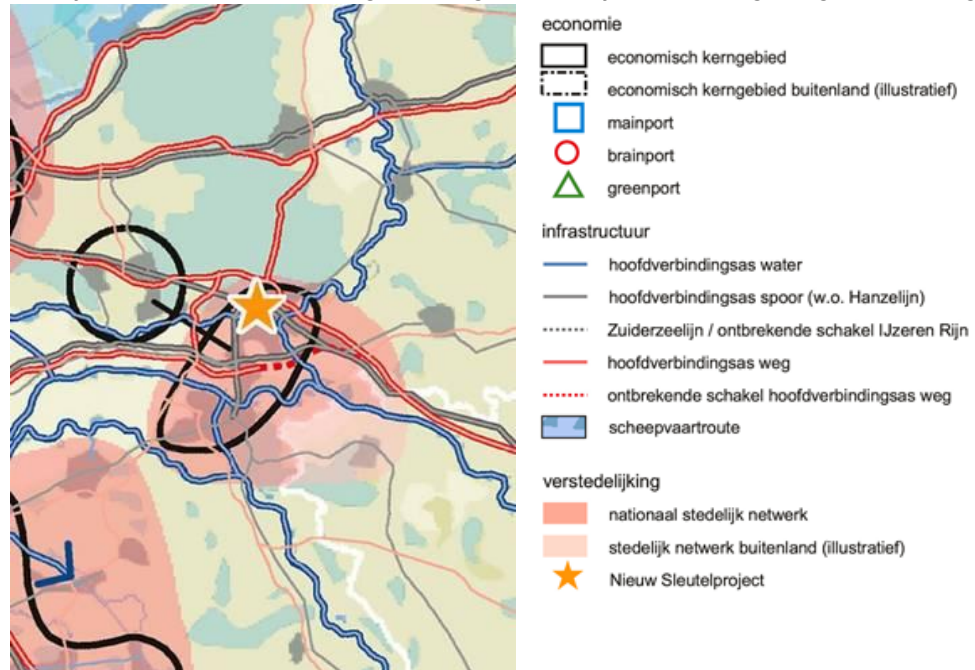
De nationale hoofdstructuur bestaat tevens uit de groene en blauwe waarden in het buitengebied. Provincies en gemeenten zijn in belangrijke mate verantwoordelijk voor de vormgeving en realisering van het ruimtelijk beleid in het buitengebied. Het rijk heeft daarbij speciale aandacht voor het hoofdwatersysteem, de Ecologische Hoofdstructuur (inclusief robuuste ecologische verbindingen) en de Vogel- en Habitatrichtlijngebieden en natuurbeschermingswetgebieden. Hetzelfde geldt voor de nationale landschappen, de Werelderfgoedgebieden en de greenports. Een gedeelte van park Lingezegen ligt binnen de globaal begrensde EHS. De provincie dient de globale begrenzing nader uit te werken in een structuurvisie en de gemeente dienen deze begrenzing op te nemen in hun bestemmingsplan.

Het rijk vraagt in de nota Ruimte de provincies om een planologisch kader op te stellen voor het thema bebouwing in het buitengebied om het hergebruik van leegstaande gebouwen te stimuleren en de mogelijkheden te benutten die nieuwbouw biedt om de kwaliteit en vitaliteit van de groene ruimte te vergroten.

Provincies dienen in hun structuurvisies voldoende ruimte te scheppen om de veranderende behoefte aan toeristisch-recreatieve voorzieningen in de samenleving te faciliteren.

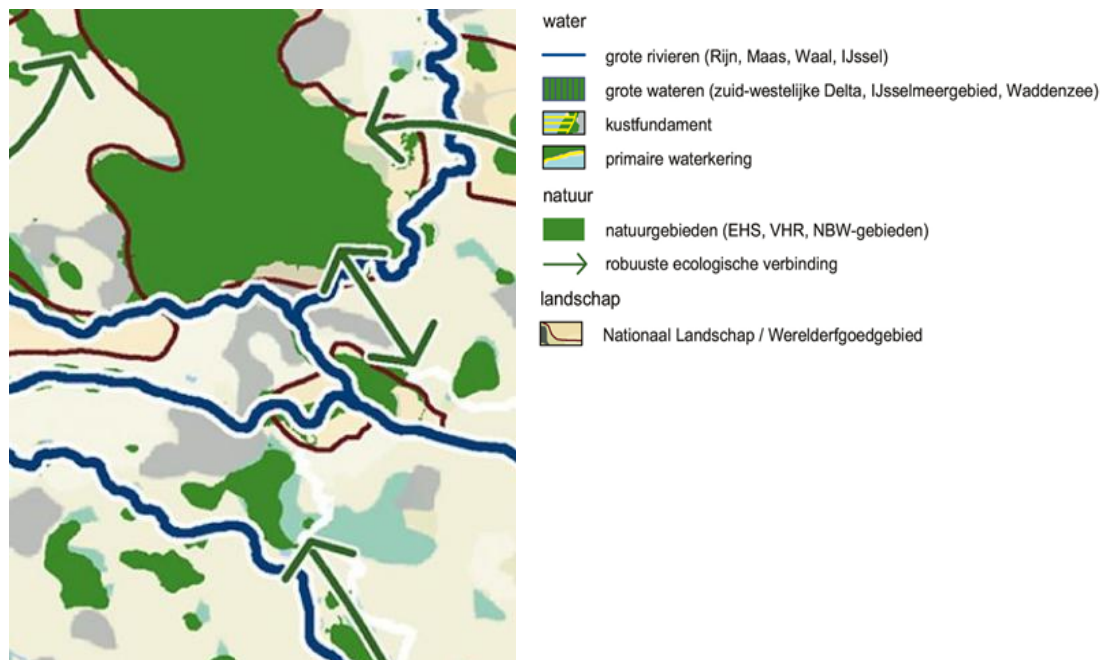
Concreet betekent dit dat rekening moet worden gehouden met nieuwe vormen van recreatie en toerisme en met uitbreiding en aanpassing van bestaande toeristische en

verblijfsrecreatieve voorzieningen. Het gaat daarbij ook om vergroting van de moge-

Nationale ruimtelijke hoofdstructuur: economie, infrastructuur, verstedelijking

lijkheden voor recreatie als nevenactiviteit op agrarische bedrijven.

Nationale ruimtelijke hoofdstructuur: water, natuur, landschap

Ontwerp-AMvB Ruimte (2009)

De Algemene Maatregel van Bestuur Ruimte (AMvB Ruimte) heeft tot doel de rijksbelangen directer door te laten werken in gemeentelijke bestemmingsplannen.. De AMvB bevat alle ruimtelijke beleidskaders van het Rijk en vormt het sluitstuk van het nieuwe stelsel van ruimtelijke ordening, zoals dat in 2008 met de nieuwe Wet ruimtelijke ordening (Wro) in werking trad. De kern van de nieuwe Wro is dat overheden hun ruimtelijke belangen vooraf kenbaar maken en aangeven langs welke weg zij die belangen denken te realiseren. Rijk en provincies bemoeien zich voortaan uitsluitend met wat daadwerkelijk van nationaal respectievelijk van provinciaal belang is. Ook moeten rijk en provincies duidelijk maken of de borging van een belang gevolgen heeft voor ruimtelijke besluitvorming door gemeenten. Met de AMvB Ruimte maakt het rijk duidelijk waar provinciale verordeningen en gemeentelijke bestemmingsplannen aan moeten voldoen. De AMvB Ruimte omvat alle ruimtelijke rijksbelangen uit eerder uitgebrachte planologische kernbeslissingen die juridisch doorwerken op het niveau van bestemmingsplannen.

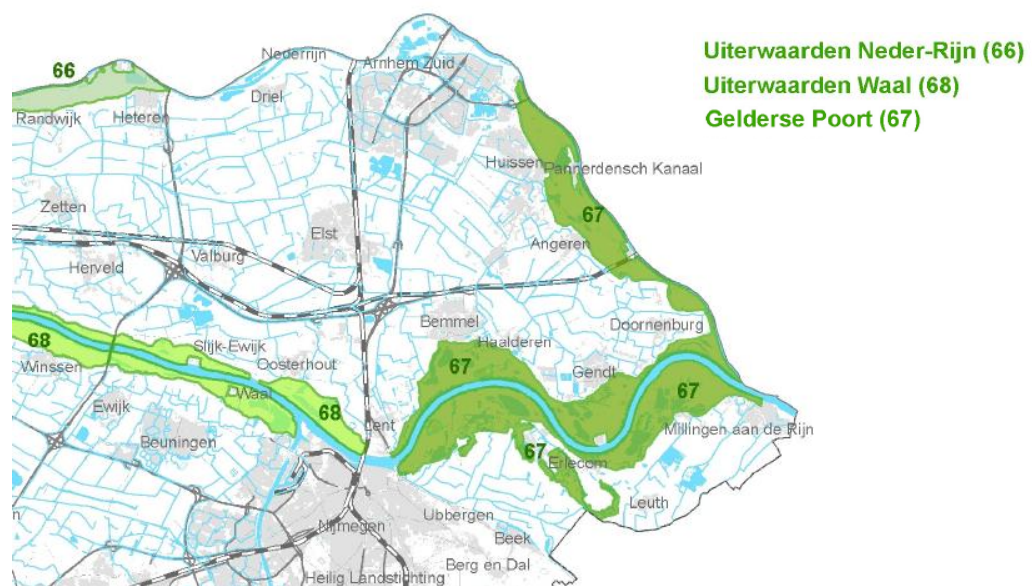
Natuurwetgeving: Flora- en faunawet, Natuurbeschermingswet

Bij planvorming moet rekening worden gehouden met bestaande natuurwaarden. Natuurbeschermingswetgeving vanuit de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn is in de Nederlandse situatie gescheiden in soortenbescherming en gebiedsbescherming.

Wettelijk kader voor de soortenbescherming in Nederland is de Flora- en Faunawet, die bescherming biedt aan vrijwel alle voorkomende diersoorten en sommige plantensoorten. Deze wet is altijd van toepassing. Bij ruimtelijke ontwikkelingen moet rekening worden gehouden met de bepalingen van de Flora- en Faunawet; voorafgaand aan de ontwikkeling dient te zijn getoetst of er sprake is van effecten op meer strikt beschermde soorten. Is dit het geval, dan moet er een ontheffing worden aangevraagd. Voor sommige strikt beschermde diersoorten zijn aan het toekennen van deze ontheffing strenge eisen verbonden.

Naast soortenbescherming heeft de Flora- en faunawet betrekking op jacht en de handel in dieren en planten. Dit is in het kader van het bestemmingsplan niet relevant.

Gebiedsbescherming vindt plaats in het kader van de Natuurbeschermingswet en daarmee de Natura 2000-gebieden. Dit zijn de Vogelrichtlijngebieden en (na aanwijzing) de Habitatrichtlijngebieden. De bescherming van de natuurwaarden heeft gevolgen voor het gebruik in en rondom dit gebied. Binnen de grenzen van park Lingezegen zijn geen Natura 2000 gebied gelegen. Binnen een straal van 4 km vanaf het plangebied zijn de Natura 2000 gebieden de Gelderse Poort en Uiterwaarden Waal gelegen. Activiteiten, plannen en projecten moeten vooraf worden getoetst op hun effecten op de natuur, waarbij ook de externe werking van een ingreep op het beschermde gebied en de aanwezige waarden getoetst dient te worden. De afstand van de externe werking is afhankelijk van de ingreep. Als er sprake is van ingrepen die een (significant) effect hebben op het betreffende beschermde gebied zal er een vergunning moeten worden aangevraagd bij het bevoegd gezag. In de meeste gevallen is dit de provincie.

Natura 2000-gebieden

Nationaal Waterplan

In december 2009 is het Nationaal Waterplan vastgesteld. Dit plan geeft op hoofdlijnen aan welk beleid het Rijk in de periode 2009 - 2015 voert om te komen tot een duurzaam waterbeheer. Het Nationaal Waterplan richt zich op bescherming tegen overstromingen, voldoende en schoon water en diverse vormen van gebruik van water. Ook worden de maatregelen genoemd die hiervoor worden genomen.

Het Nationaal Waterplan is de opvolger van de Vierde Nota Waterhuishouding uit 1998 en vervangt alle voorgaande nota's waterhuishouding. Het Nationaal Waterplan is opgesteld op basis van de Waterwet die met ingang van 22 december 2009 van kracht is. Op basis van de Wet ruimtelijke ordening heeft het Nationaal Waterplan voor de ruimtelijke aspecten de status van structuurvisie.

Waterbeleid 21^e eeuw

In Nederland verscheen in het najaar van 2000 het rapport "Waterbeleid voor de 21^e eeuw", een advies van de Commissie Waterbeheer 21e eeuw (Commissie WB21).

Deze door het Ministerie van Verkeer en Waterstaat en de Unie van Waterschappen ingestelde commissie doet aanbevelingen over hoe in de komende eeuw met water moet worden omgegaan. De Commissie WB21 stelt dat de 21^e eeuw om een andere aanpak van het waterbeleid vraagt dan de 20^e eeuw.

Er moet minder accent op het technische beheer komen te liggen. Het water moet niet langer als vijand, maar veel meer als bondgenoot worden gezien. Het waterbeheer dient te worden gebaseerd op:

- stroomgebiedsbenadering;
- ruimte geven aan water;
- vasthouden en tijdelijk bergen van water, alvorens af te voeren;
- kansen benutten voor meervoudig ruimtegebruik;
- geen afwenteling van problemen in het watersysteem zelf, noch van bestuurlijke verantwoordelijkheden of kosten;
- te ontwikkelen normenstelsel per stroomgebied.

Bij grootschalige en/of ingrijpende locatiebesluiten dienen de kwantitatieve en kwalitatieve gevolgen voor het watersysteem te worden onderzocht aan de hand van een zogenaamde watertoets. Zonodig moeten compensatiemaatregelen worden getroffen. Het huidige regime van schadevergoeding door de Rijksoverheid moet worden vervangen door een verzekeringsstelsel voor schade door regenval en, eventueel, overstroming van boezems. Het ministerie van Verkeer en Waterstaat en de provincie dienen op respectievelijk nationaal en regionaal niveau een sterkere regierol te vervullen.

Naar verwachting zal de door de Commissie WB21 voorgestane aanpak belangrijke voordelen opleveren, zoals een toegenomen veiligheid van mens en dier en een betere bescherming van materiële goederen. Een snelle implementatie van de maatregelen voorkomt bovendien dat op termijn duurdere oplossingen voor de steeds nijpender problemen moeten worden gezocht.

Ruimte voor water heeft tevens een positieve invloed op de natuurontwikkeling, de landbouw en de ruimtelijke kwaliteit in zowel stedelijk als landelijk gebied.

Nationale milieubeleidsplannen 3 en 4 (NMP3 en 4)

In het Nationaal Milieubeleidsplan 3 worden doelstellingen ten aanzien van milieukwaliteit geformuleerd. Het beleid is gericht op de instandhouding, het herstel of de ontwikkeling van functies en eigenschappen van bepaalde gebieden. Integraal waterbeheer wordt steeds belangrijker bij de inrichting van gebieden.

Door de watersysteembenadering worden de verschillende functies (landbouw, natuur en stedelijk gebied) aan elkaar gekoppeld. De waterschappen zijn in algemene zin verantwoordelijk voor het oplossen van lokale en regionale milieuproblemen die te maken hebben met integraal waterbeheer. De gemeente staat als overheid het dichtst bij de burger en heeft daarom een speciale verantwoordelijkheid om de burger bij het milieubeleid te betrekken.

NMP 3 blijft ook na het uitkomen van NMP 4 (juni 2001) onverkort van kracht. NMP 4 heeft echter een andere opzet waarbij de beleidshorizon in het jaar 2030 is gelegd, dertig jaar vooruit. Centraal staat daarbij “een gezond en veilig leven in een aantrekkelijke leefomgeving en temidden van een vitale natuur zonder de mondiale biodiversiteit aan te tasten en hulpbronnen uit te putten”.

Monumentenwet 1988

De Monumentenwet 1988 heeft niet alleen betrekking op gebouwen en objecten, maar ook op stads en dorpsgezichten en archeologische monumenten boven en onder water. In de Monumentenwet 1988 is geregeld hoe gebouwde of archeologische monumenten aangewezen kunnen worden als wettelijk beschermd monument. Daarnaast geeft de Monumentenwet 1988 voorschriften met betrekking tot het "wijzigen, verstoren, afbreken of verplaatsen" van een beschermd monument. Die voorschriften houden in dat er niets aan het monument mag worden veranderd zonder voorafgaande vergunning.

Het zonder meer opgraven van archeologische resten is op grond van de Monumentenwet 1988 niet toegestaan. De wet bevat voorschriften met betrekking tot de opgravingsvergunning en het melden van archeologische vondsten.

Met de inwerkingtreding van de Wet op de archeologische monumentenzorg is de Monumentenwet 1988 ook gewijzigd. Uitgangspunt van de Monumentenwet is het, waar nodig, beschermen van archeologische waarden. Artikel 38 geeft aan dat rekening gehouden moet worden met de aanwezige en/of te verwachten archeologische waarden. De wet is alleen van toepassing op (op)nieuw vast te stellen bestemmingsplannen.

Binnen de bepalingen van deze wet moet de gemeente de verantwoordelijk nemen voor het streven naar behoud 'in situ'. Ook moet de gemeente vroegtijdig het behoud van archeologische waarden afwegen tegen andere maatschappelijke belangen. Gemeenten moeten hun eigen archeologiebeleid opstellen en hier uitvoering aan geven. De wet eist archeologisch vooronderzoek om de belangen goed af te kunnen wegen. De onderzoeksplicht is echter niet van toepassing op projecten met een oppervlakte kleiner dan 100 m². Dit is het zogeheten archeologische vrijstellingenbeleid. De gemeenteraad heeft de bevoegdheid om (in een gemeentelijke archeologieverordening) een andere oppervlakte dan 100 m² vrij te stellen van de onderzoeksplicht. Overigens vallen activiteiten waarvoor geen of een lichte bouwvergunning is vereist buiten de werkingssfeer van de wet.

Wet luchtkwaliteit

Op 15 november 2007 is de Wet milieubeheer op het gebied van luchtkwaliteitseisen (hoofdstuk 5, titel 2 Wm, Stb. 2007, 414) gewijzigd. Deze wijziging wordt ook wel de 'Wet luchtkwaliteit' genoemd. Hieronder zal deze wetswijziging ook zo genoemd worden. De Wet luchtkwaliteit met onderliggende AMvB's en ministeriële regelingen vervangt het Besluit luchtkwaliteit 2005 en is een implementatie van de Europese kaderrichtlijn luchtkwaliteit 2008 en diverse dochterrichtlijnen, waarin onder andere grenswaarden voor de luchtkwaliteit ter bescherming van mens en milieu zijn vastgesteld. Met de Wet luchtkwaliteit, de bijbehorende bepalingen en maatregelenpakket wil de overheid een zodanige verbetering van de luchtkwaliteit bewerkstelligen dat aan de grenswaarden wordt voldaan en de gewenste ontwikkelingen in ruimtelijke ordening doorgang kunnen vinden.

De kern van de Wet is het 'Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit' (NSL). Dit instrument wordt door de rijksoverheid gecoördineerd en bevat de ruimtelijke ontwikkelingen die de luchtkwaliteit 'in betekenende mate' verslechteren en maatregelen die de luchtkwaliteit verbeteren. Het doel van het NSL is om in 2015 overal aan de grenswaarden te voldoen.

In het voorjaar van 2009 heeft de Europese Commissie ingestemd met deze Nederlandse aanpak. Concreet betekent dit dat Nederland uitstel (derogatie) heeft gekregen voor de ingangsdata voor de normen voor stikstofdioxide en fijn stof voor agglomeraties en zones die deel uit maken van het NSL. De ingangsdata zijn hier als gevolg van deze derogatie opgeschoven van januari 2010 naar juni 2011 (voor fijn stof) en januari 2015 (voor stikstofdioxide). De Derogatiewet implementeert de Europese richtlijn 2008/50/EG en de derogatie in de Nederlandse wetgeving. Tevens is hiermee het NSL sinds 1 augustus 2009 in werking getreden.

De wet maakt onderscheid in aard en omvang van projecten. Projecten die de concentratie meer dan 3% van de grenswaarde van een stof verhogen, dragen in betekenende mate (IBM) bij aan de luchtverontreiniging. Als dit niet het geval is, is de bijdrage van het project "niet in betekenende mate (NIBM). NIBM-projecten hoeven niet langer individueel getoetst te worden aan de Europese grenswaarden omdat ze niet leiden tot een significante verslechtering van de luchtkwaliteit. IBM-projecten moeten wel getoetst worden aan de grenswaarden. Deze projecten zullen veelal zijn opgenomen in het NSL die tevens aantoont met welke maatregelen er in het betrokken gebied wordt gezorgd dat de grenswaarden worden gehaald.

Voor fijn stof (PM₁₀) en stikstofdioxide betekent 3% van de grenswaarde van een stof een maximale toename van 1,2 µg/m³. Voor een aantal functies geeft de ministeriële regeling "niet in betekenende mate bijdragen" hier een cijfermatige invulling aan:

- woningen: 1.500 woningen met één ontsluitingsweg;
- kantoren: 10 hectare bruto vloeroppervlak (bvo) met één ontsluitingsweg;
- landbouwinrichtingen: akkerbouw of tuinbouw met open teelt, teelt van eetbare gewassen in een gebouw of onverwarmde glastuinbouw ongeacht de omvang en verwarmde opstanden van glas of kunststof van maximaal 2 hectare;
- kinderboerderijen.

Andere functies moeten getoetst worden aan het 3% criterium.

Het Besluit "gevoelige bestemmingen (luchtkwaliteitseisen)" vormt een uitwerking van artikel 5.16a van de Wet milieubeheer. Dit artikel is erop gericht te voorkomen dat door de bouw van een gevoelige bestemming op een plek met een (dreigende) grenswaardenoverschrijding voor luchtkwaliteit het aantal ter plaatse verblijvende personen gaat toenemen. In de AMvB zijn de volgende categorieën gevoelige bestemmingen gedefinieerd:

- gebouwen ten behoeve van basisonderwijs;
- voortgezet onderwijs of overig onderwijs aan minderjarigen;
- gebouwen ten behoeve van kinderopvang;
- bejaarden-, verzorgings- en verpleegtehuizen;
- een combinatie van genoemde functies.

Het gaat hierbij niet om bestemmingen in de meest enge zin van het woord, maar om alle vergelijkbare functies, ongeacht de exacte aanduiding ervan in bestemmingsplannen en andere besluiten.

De AMvB kent vaste zones langs drukke infrastructuur. Langs rijkswegen is deze zone 300 meter vanaf de rand van de weg. Langs provinciale wegen wordt een zone van 50 meter genoemd. Binnen de genoemde zones mag een gevoelige bestemming niet gerealiseerd worden als er sprake is van een (dreigende) grenswaardenoverschrijding voor luchtkwaliteit en dit leidt tot een toename van het aantal ter plaatse verblijvende personen.

Uitbreiding van bestaande gevoelige bestemmingen wordt in beperkte mate wel toegestaan. In een (dreigende) overschrijdingssituatie is dit toelaatbaar als de toename van het aantal ter plaatse verblijvende personen niet groter is dan 10%. Het besluit houdt een onderzoeksverplichting in binnen deze zones, in aanvulling op het onverkort geldende principe van een goede ruimtelijke ordening.

Het is nodig bij elke ruimtelijke ontwikkeling die 'in betekenende mate' leidt tot een verslechtering van de luchtkwaliteit of waarbij sprake is van een gevoelige bestemming, binnen respectievelijk 300 m en 50 m van een rijks- en provinciale weg aan de normen voor luchtkwaliteit te toetsen. Hierbij dient ook de toename van uitstoot door dieren meegenomen te worden.

In het kader van een goede ruimtelijke ordening moet wat betreft luchtkwaliteit verder worden gekeken dan alleen de juridische verplichtingen uit de Wet milieubeheer. De handreiking bij de Wet milieubeheer geeft expliciet aan dat de AMvB 'gevoelige bestemmingen' nadere regels betreft die verplicht nageleefd moeten worden en geen vervanging zijn van het principe 'goede ruimtelijke ordening'.

Uit het oogpunt van een goede ruimtelijke ordening zal afgewogen moeten worden of het aanvaardbaar is om een bepaald project op een bepaalde plaats te realiseren. Daarbij speelt de mate van blootstelling aan luchtverontreiniging een rol, ook als het project zelf niet of nauwelijks bijdraagt aan de luchtverontreiniging.

Provinciaal beleid

Streekplan Gelderland 2005 incl. herzieningen en uitwerkingen (Structuurvisie)

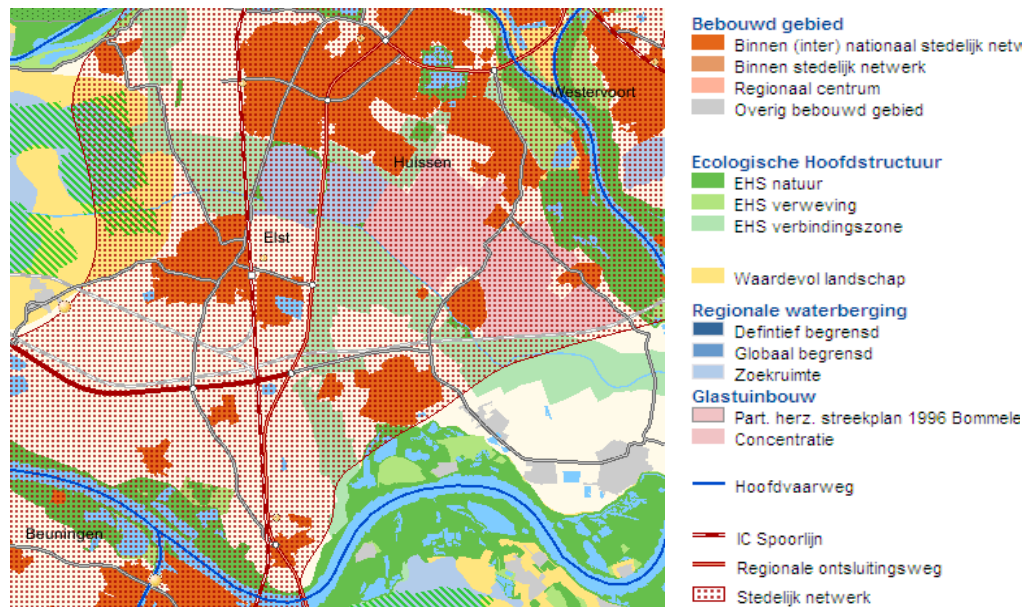
Het ruimtelijke beleid van de provincie Gelderland tot 2015 is vastgelegd in het Streekplan Gelderland 2005. Met de inwerkingtreding van de Wet ruimtelijke ordening per 1 juli 2008 heeft het streekplan Gelderland 2005 de status van structuurvisie gekregen. Dat betekent dat de inhoud van het streekplan voor de provincie de basis blijft voor haar eigen optreden in de ruimtelijke ordening.

De uitgangspunten van het provinciaal beleid worden gevormd door regionale inzet en versterking van de ruimtelijke kwaliteit. In het streekplan is generiek en regiospecifiek beleid opgenomen. Binnen de kaders van het generieke beleid hebben de (samenwerkende) gemeenten keuzevrijheid. Daarnaast hanteert de provincie een provinciale ruimtelijke hoofdstructuur waarbinnen provinciale ruimtelijke belangen in het geding zijn. Het provinciale beleid spitst zich toe op deze gebieden, terwijl in de overige gebieden, het multifunctionele gebied, de (samenwerkende) gemeenten meer beleidsvrijheid krijgen.

Daarnaast wil de provincie bijdragen aan de verbetering van de ruimtelijke kwaliteit, op het gebied van water en ruimtegebruik, bundeling van infrastructuur en ruimtegebruik en bundeling van stedelijke functies in stedelijke netwerken. Door het bundelen van stedelijke functies wordt bijgedragen aan een efficiënt ruimtegebruik en aan een versterking van draagvlak van een kwalitatief hoogwaardig voorzieningenniveau. Het provinciale beleid is verbeeld op de kaart ruimtelijke structuur. Hieronder is een uitsnede opgenomen.

Park Lingezegen ligt in het multifunctionele platteland en ligt in het stedelijk netwerk Arnhem Nijmegen. Gedeeltelijk is het plangebied aangewezen als ecologische verbindingzone en zoekruimte voor waterberging.

Het multifunctionele platteland behoort tot het multifunctionele gebied. Vitaliteit van de multifunctionele gebieden wordt bevorderd door planologische beleidsvrijheid voor samenwerkende gemeenten wat is gericht op grondgebonden landbouw, vitale steden en dorpen buiten het stedelijk netwerk en nieuwe economische dragers in het landelijk gebied.

Uitsnede kaart ruimtelijke structuur

Stedelijke ontwikkeling

In overeenstemming met het hoofddoel van het streekplanbeleid hanteert de provincie het bundelingsbeleid. Met het bundelingsbeleid wordt de economische en culturele functie van de steden en het draagvlak voor stedelijke voorzieningen gehandhaafd en versterkt. Met bundeling ontstaan kansen voor een combinatie van arbeid/scholing, ontspanning en zorg-taken. Tevens kan ingezet worden op een optimale benutting van infrastructuur en liggen er kansen voor openbaar vervoer en fietsgebruik. Het is van belang dat bij stedelijke ontwikkeling gelijktijdig wordt voorzien in de behoefte aan 'groen in en om de stad' (GIOS). In stedelijke netwerken en bij regionale centra zijn op de beleidskaart 'ruimtelijke ontwikkeling' daarom in aanvulling op de uitbreiding van het stedelijk gebied -recreatief in te richten- GIOS - zones aangegeven. Park Lingezegen is op deze kaart grotendeels aangewezen als GIOS - zone. In de ontwikkeling van stadsranden moet rekening worden gehouden met de waterbergingsbehoefte van het aangrenzende stedelijk gebied.

Functieverandering en nevenfuncties van gebouwen in het buitengebied

Vanwege ontwikkelingen in sectoren als land- en tuinbouw, zorg en defensie, verliezen in de komende periode veel (agrarische) gebouwen en bouwvlakken in het buitengebied hun huidige functie, of hebben die functie al verloren. Ook zijn er agrariërs die hun agrarische gebouwen deels willen gebruiken voor niet-agrarische activiteiten. De provincie wil bevorderen dat deze gebouwen op een goede wijze kunnen worden (her)gebruikt. Door functieverandering kan tegemoet worden gekomen aan de aanwezige behoefte aan wonen en werken in een landelijke omgeving. Bovendien wordt op deze wijze bijgedragen aan een verbetering van de ruimtelijke kwaliteit.

Van het provinciale beleid ten aanzien van functieverandering kan afgeweken worden, mits passend in een regionale beleidsinvulling voor functieverandering, welke goedgekeurd is door Gedeputeerde Staten van de provincie Gelderland.

Water

Binnen park Lingezegen bevindt zich een locatie die in het streekplan is aangewezen als 'zoekruimte regionale waterberging'. De waterschappen zullen binnen de zoekgebieden het areaal dat feitelijk nodig is voor regionale waterberging definitief begrenzen in overeenstemming met de gemeenten. In de Streekplanuitwerking waterberging worden richtlijnen gegeven om de tijdelijke berging van overtollig regenwater ruimtelijk mogelijk te maken. In deze streekplanuitwerking is de Linge aangewezen als te verruimen watergang waarbinnen waterberging plaats kan vinden. De zoekruimte is komen te vervallen. De provincie stelt dat voor het vasthouden van water waterlopen aangepast moeten worden, gericht op verruiming van de bergingscapaciteit van het watersysteem. Daarbij dient zo veel mogelijk een koppeling plaats te vinden met fysieke ingrepen in de nabijheid van bestaande waterlopen, bijvoorbeeld in het kader van het realiseren van andere (water)doelen.

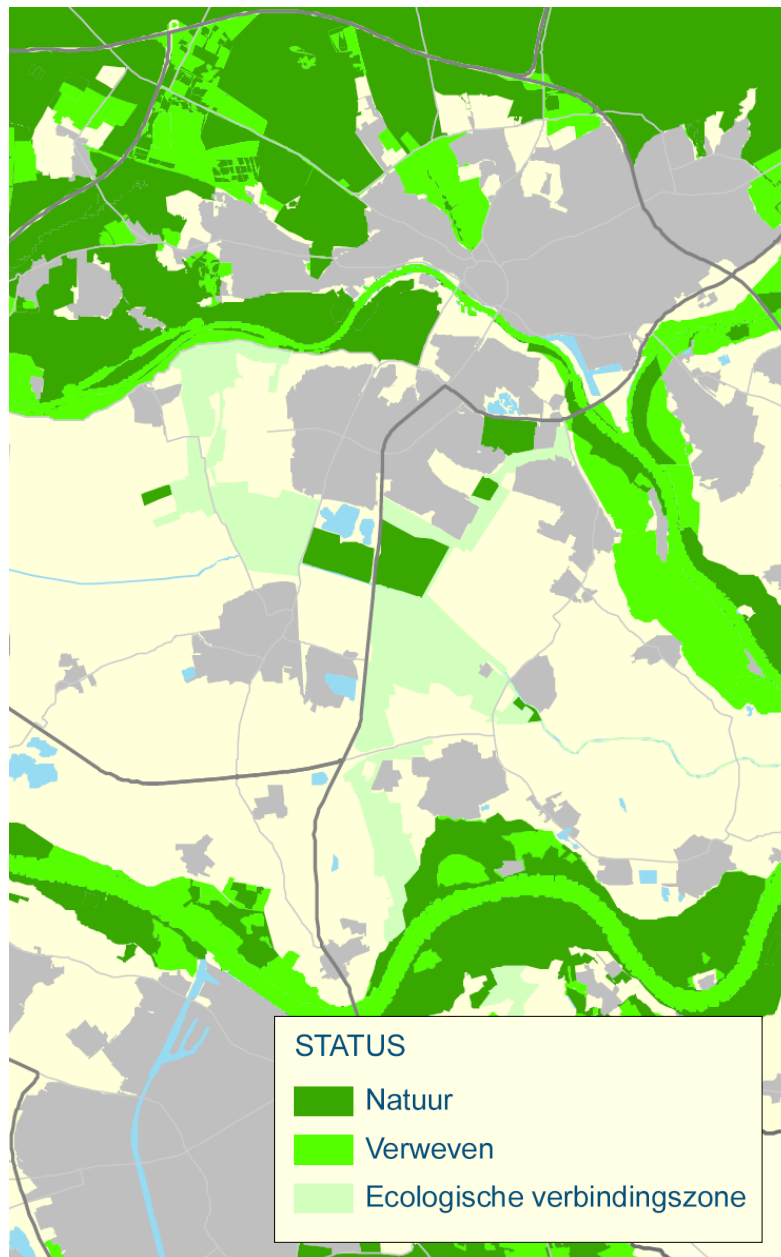
Natuur

De natuur in Gelderland is zeer divers van karakter. Bescherming en kwaliteitsverbetering is niet alleen ecologisch van belang, maar ook voor recreatie en toerisme en als vestigingsfactor voor wonen en bedrijvigheid.

De ecologische hoofdstructuur (EHS) in Gelderland (een samenhangend netwerk van kwalitatief hoogwaardige natuurgebieden en natuurrijke cultuurlandschappen) is in aanleg. Door het rijk aangewezen Natura 2000 gebieden behoren tevens tot de EHS. In juli 2009 is de EHS middels een streekplanherziening herbegrensd. Binnen de ecologische hoofdstructuur geldt de "nee, tenzij"-benadering. Dit houdt in dat bestemmingswijziging niet mogelijk is als daarmee de wezenlijke kenmerken of waarden van het gebied significant worden aangetast, tenzij er geen reële alternatieven zijn en er sprake is van redenen van groot openbaar belang.

Om een zorgvuldige afweging te kunnen maken, heeft de provincie de te beschermen en te behouden wezenlijke kenmerken en waarden gespecificeerd per gebied in de streekplanuitwerking 'Kernkwaliteiten en omgevingscondities van de Gelderse Ecologische hoofdstructuur'.

De EHS bestaat uit drie onderdelen, te weten EHS-natuur, EHS-verweving en ecologische verbindingzones. Op grond van de ruimtelijke structuurkaart uit het streekplan is een gedeelte van het grondgebied van park Lingezegen aangewezen als ecologische verbindingzone en een gedeelte als EHS-natuur.

De Ecologische Hoofdstructuur is binnen Park Lingezegen (voorheen Park Overbetuwe) ruim begrensd. Een groot deel van het Park is in het streekplan als EHS verbindingzone (evz) aangewezen. Om Park Lingezegen te realiseren, moet het Masterplan Park Lingezegen verder worden vertaald in een intergemeentelijke structuurvisie en bestemmingsplannen. Ten behoeve daarvan wordt een milieueffectrapportage uitgevoerd. De Intergemeentelijke Structuurvisie, die - naar verwachting - in 2010 wordt vastgesteld door de gemeenteraden van de gemeenten Overbetuwe en Lingewaard, zal de basis vormen voor het nader begrenzen van de EHS binnen Park Lingezegen.

Land- en tuinbouw

De Gelderse land- en tuinbouw is en blijft een sector waarin ingrijpende veranderingen plaatsvinden. Zuivere agrarische bedrijven die worden voortgezet hebben behoefte aan groei wat betreft oppervlakte, gebouwen en productie. Daarnaast is op veel bedrijven sprake van verbreding van functies en zijn er veel bedrijven die worden beëindigd. Dit zal leiden tot een forse toename van het aantal vrijkomende agrarische gebouwen. Uitgangspunt voor het ruimtelijk beleid is dat de bedrijfsontwikkeling in de landbouw wordt gefaciliteerd onder voorwaarden van economische en ecologische duurzaamheid en ruimtelijke kwaliteit.

De grondgebonden landbouw speelt een belangrijke rol als beheerder van het landelijk gebied. De sector staat onder druk en de algemene tendens is dat er veel bedrijven stoppen en een relatief gering aantal overblijft. Zij krijgen ruimte om hun agrarische activiteiten uit te breiden. Nieuwvestiging van volwaardige grondgebonden melkveebedrijven en akkerbouwbedrijven is toegestaan, behalve in het groenblauwe raamwerk en in de weidevogel- en ganzengebieden van provinciaal belang.

Recreatie en toerisme

De groeiende behoefte naar de beleving van natuur en landschap, rust en het buitenleven in het algemeen heeft geleid tot nieuwe toeristische concepten als natuurtoerisme, cultuurtoerisme en plattelandstoerisme. Deze vormen van recreatie en toerisme kunnen een waardevolle bijdrage leveren aan de leefbaarheid van het landelijk gebied en kunnen ook een nieuwe functie vormen voor vrijgekomen agrarische bedrijven. De provincie wil dan ook de extensieve vormen van recreatie en toerisme stimuleren.

Voorwaarde blijft dat de extensieve vormen van recreatie te verenigen moeten zijn met natuur- en landschapsdoelstellingen.

Binnen het groenblauwe raamwerk en de concentratiegebieden voor intensieve teelten is nieuwvestiging en uitbreiding van intensieve recreatieve en toeristische voorzieningen uitgesloten. In multifunctioneel gebied blijft uitbreiding en nieuwvestiging mogelijk. Terreinen met recreatiewoningen en/of stacaravans dienen gezien hun aard en functie een aan de omgeving aangepast karakter te hebben. Uitbreiding of nieuwvestiging van een dergelijk terrein mag alleen indien er sprake is van een bedrijfsmatig geëxploiteerd terrein, vastgelegd in het bestemmingsplan.

Regioparagraaf KAN

In het streekplan is regiospecifiek beleid opgenomen, waarin door de regio's aangeleverde structuurvisies gecombineerd is met het generieke provinciale beleid. In de regioparagraaf is de ambitie en het beleid voor de regio's weergegeven. Een van de ambities van de stadsregio Arnhem Nijmegen (KAN) voor het landelijk gebied is het ontwikkelen van een regionaal landschapspark als impuls voor plattelandsvernieuwing: park Over-Betuwe.

In het park Over-Betuwe staan recreatieve doelen in combinatie met water- en natuurdoelen voorop. Daarvoor zal onder andere een recreatieve (fiets)verbinding tussen Arnhem en Nijmegen worden aangelegd. Verder geldt het gebied als zoekgebied voor regionale waterberging en is het onderdeel van de EHS: circa een derde van het park moet worden ontwikkeld tot nieuwe natuur, gericht op rietvogels en organismen die afhankelijk zijn van vochtig loofbos met open plekken en structuurrijke randen. Het park geldt als stedelijk uitlooph gebied.

Ruimtelijke Verordening Gelderland

De Ruimtelijke verordening Gelderland is door Provinciale Staten op 15 december 2010 vastgesteld. Met deze verordening kan de provincie regels stellen over de inhoud, toelichting of onderbouwing van bestemmingsplannen. Deze regels kunnen betrekking hebben op het hele provinciale grondgebied, delen of gebiedsgerichte thema's. Gemeenten moeten binnen een bepaalde termijn hun bestemmingsplan afstemmen op de in de verordening opgenomen regels.

De regels voor de thema's die binnen het grondgebied van Park Lingezegen relevant zijn, werken direct door in het bestemmingsplan voor het park. De relevante thema's worden hieronder beschreven.

Nabij Doornik ligt een waterwingebied, met daaromheen een grondwaterbeschermingsgebied geprojecteerd. Deze moeten in het bestemmingsplan worden opgenomen. Binnen deze gebieden kunnen geen bestemmingen worden toegestaan met nadelige effecten voor het gebruik van grondwater voor drinkwaterconsumptie. De Linge en de zegen die in Park Lingezegen liggen zijn aangeduid als waterbergingsgebied. Indien het bestemmingsplan binnen deze gebied ontwikkelingen toestaan die bos- of natuurverlies tot gevolg hebben, dient dit te worden gecompenseerd.

Het gebied tussen de Rijksweg Noord, de Linge, de Huissense zeeg en de Zuidelijke Laarsche Pijp, en de Linge zijn aangewezen als EHS-natuur. Het overig deel van Park Lingezegen is aangewezen als EHS-verbinding.

Binnen de EHS zijn bestemmingsherzieningen en ontwikkelingen niet toegestaan, als de wezenlijke kenmerken of waarden van het gebied significant worden aangetast. De Ruimtelijke Verordening biedt in afwijking hiervan de mogelijkheid ontwikkelingen toe te staan die onder meer tot doel hebben de kwaliteit van de ecologische hoofdstructuur te verbeteren. Het resultaat moet zijn dat de kwaliteit of de oppervlakte van de EHS hierdoor per saldo verbetert respectievelijk vergroot. Aan deze ontwikkelingen dient een structuurvisie ten grondslag te liggen.

Op grond van de Ruimtelijke Verordening is nieuwvestiging van glastuinbouwbedrijven binnen Park Lingezegen niet toegestaan. Solitair gelegen glastuinbouwbedrijven kunnen eenmalig beperkt uitbreiden. Verdere uitbreiding kan alleen onder voorwaarden worden toegestaan. Aan bedrijven met glastuinbouw als neventak en aan gemengde bedrijven zijn tevens beperkte uitbreidingsmogelijkheden gegeven.

In het buitengebied is bouwen niet toegestaan, behalve voor functioneel aan het buitengebied gebonden bedrijvigheid. De provincie biedt ook ruimte voor nieuwe functies op voormalige agrarische bedrijven en voor nieuwe landgoederen. Hierbij dient geïnvesteerd te worden in natuur, water, landschap of recreatie.

Nieuwe recreatiewoningen zijn mogelijk op voormalige agrarische bedrijven en op locaties waar reguliere woningen kunnen worden gebouwd. Permanente bewoning van recreatiewoningen is niet toegestaan, behalve situaties die stammen van voor 31 oktober 2003 en niet zijn gelegen binnen het groenblauwe raamwerk. Voor Park Lingezegen betreft dit de gebieden buiten de EHS.

Gebiedsplan natuur en landschap

Het doel van dit gebiedsplan is het versterken van natuur, bos en landschap in de provincie Gelderland. Dit plan geeft voor de gehele provincie aan welke natuur-, bos- en landschapsdoelen Gedeputeerde Staten willen realiseren met de inzet van de Subsidieregeling Agrarisch Natuurbeheer en de Subsidieregeling Natuurbeheer. Het gebiedsplan vormt een belangrijke bouwsteen voor de realisering van natuur- en landschapsbeleid van rijk en provincie. Dat geldt in het bijzonder voor de totstandkoming van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). In het gebiedsplan worden zowel gebieden begrepen die al de hoofdfunctie natuur hebben (bestaande natuur), als landbouwgronden waar op termijn natuur kan worden ontwikkeld (nieuwe natuur). In nieuwe natuurgebieden kan op vrijwillige basis particulier natuurbeheer plaatsvinden. Ook kan de overheid gronden aankopen voor beheer door een natuurbeschermingsorganisatie. In het gebiedsplan wordt door middel van natuurdoeltypen aangegeven welke natuurdoelen gewenst zijn in begrensde natuurgebieden.

Om binnen en buiten de EHS voldoende natuurkwaliteit te garanderen heeft de provincie aangegeven welk soort natuur ze waar nastreeft, de zogenaamde natuurdoeltypen. Bij natuurdoeltypen gaat het niet om één bepaalde plantensoort, maar om een samenhangend geheel van planten en dieren die horen bij de omstandigheden in dat gebied. De gevlekte orchis houdt bijvoorbeeld van nattere, voedselarme omstandigheden, waar ook andere bijzondere plantensoorten van profiteren. Samen vormen deze soorten een zogenaamd 'blauwgrasland', dat weer een goede leefomgeving biedt voor bijzondere vogels, vlinders en amfibieën. Over de keuze voor een natuurdoeltype is goed nagedacht.

Op de provinciale site van het Gebiedsplan Natuur en Landschap staat exact aangegeven welke percelen in aanmerking komen voor vergoedingen voor beheer, behoud of ontwikkeling van natuur.

Nota Belvoir 2

In mei 2005 is de nieuwe beleidsnota cultuurhistorie voor de jaren 2005- 2008 vastgesteld, Belvoir 2. Hierin staat identiteit, ofwel het cultuurhistorische DNA van een gebied, centraal. Voor tien gebieden in Gelderland is een provinciale Cultuurhistorische Waarderingskaart met drie categorieën vervaardigd die een belangrijke factor is bij de ruimtelijke en economische ontwikkelingen. De provincie heeft via inventarisaties (Cultuurhistorische Waardenkaart) inhoud gegeven aan het begrip identiteit. Via gerichte keuzen uit deze inventarisatie is dit cultuurhistorisch DNA voor tien gebieden in Gelderland ontstaan: de Cultuurhistorische Beleidskaart.

Met deze Beleidskaart als uitgangspunt beschouwd de provincie cultuurhistorie wederom als belangrijke factor bij de ruimtelijke- en economische ontwikkelingen. Zo kan de provincie de identiteiten behouden, ontwikkelen en/of versterken.

Een krachtig cultuurhistorisch beleid dat erop gericht is de kwaliteit van de leefomgeving in de bestaande en toekomstige inrichting van Gelderland te behouden en verder te versterken door ontwikkeling is een onmisbaar onderdeel voor het Gelders omgevingsbeleid. Alleen op deze wijze wordt een kwalitatieve hoogstaande ruimtelijke inrichting mogelijk en blijft de culturele identiteit gewaarborgd. In de Nota Belvoir 2 wordt niet gekozen voor behoud of voor ontwikkeling van cultuurhistorische waarden, maar voor behoud in ontwikkeling.

Nota Belvoir 3 (2009-2012)

De nota is een vervolg op de eerdere nota's Belvoir 1 en 2 en vooral gericht op de uitvoering. In deze nota's is vastgelegd hoe de provincie haar cultuurhistorisch erfgoed wil bewaren en versterken. De provincie wil cultuurhistorische waarden actief betrekken bij de ruimtelijke inrichting en een actieve rol spelen bij de duurzame instandhouding daarvan. Het is een ontwikkelingsgericht beleid waarbij de cultuurhistorie als kernkwaliteit een volwaardige rol vertolkt bij de duurzame inrichting en ontwikkeling van de leefomgeving.

Waterplan 2010-2015

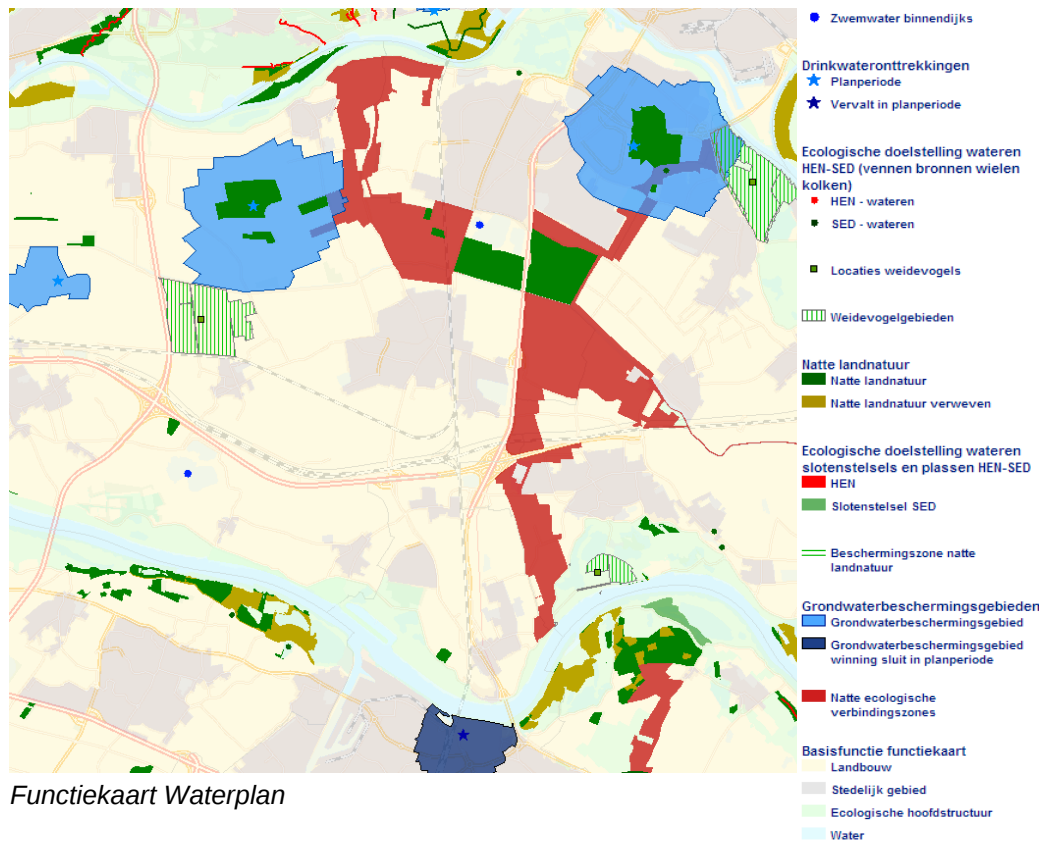
Het Waterplan Gelderland is de opvolger van het derde Waterhuishoudingsplan (WHP3). Het beleid uit WHP3 wordt grotendeels voortgezet. Het Waterplan Gelderland is tegelijk opgesteld met de water(beheer)plannen van het Rijk en de waterschappen. In onderlinge samenwerking zijn de plannen zo goed mogelijk op elkaar afgestemd. Het Waterplan is nog opgesteld onder de Wet op Waterhuishouding, maar valt na vaststelling onder het regime van de nieuwe Waterwet die in december 2009 in werking is getreden.

In het Waterplan is het waterbeleid beschreven aan de hand van een aantal thema's, zoals landbouw, wateroverlast, watertekort, natte natuur, grondwaterbescherming en hoogwaterbescherming. Voor deze thema's is beschreven welke doelstellingen voor 2027 en 2015 er liggen. In het kort zijn de belangrijkste doelstellingen voor de planperiode:

- voor de 35 gebieden van de TOP-lijst is de GGOR bestuurlijk vastgesteld en zijn de maatregelen voor herstel uitgevoerd;
- de maatregelen voor herstel van de HEN-wateren zijn uitgevoerd;
- de natte ecologische verbindingzones zijn gerealiseerd, tenzij onvoldoende financiële middelen beschikbaar zijn;
- wateroverlast vanuit het regionale watersysteem wordt voorkomen door inrichting van waterbergingsgebieden en verruiming van watergangen;
- in het stedelijk gebied is urgente wateroverlast opgelost;
- de zwemwateren voldoen als minimum aan de categorie aanvaardbaar;
- toekomstvast hoogwaterbeleid.

Met de komst van de Waterwet gaat de vergunningverlening voor grondwateronttrekkingen over naar de waterschappen. Er is een uitzondering in de Waterwet gemaakt voor een drietal categorieën onttrekking. Voor de openbare drinkwatervoorziening, industriële onttrekkingen van meer dan 150.000 m³ per jaar en bodemenergiesystemen blijft de provincie vergunning verlenen.

Het Waterplan krijgt zodra het overgangsrecht bij de Waterwet in werking treedt, de status van structuurvisie op grond van de Wro. Daarom is in het Waterplan beschreven welke onderwerpen van provinciaal belang zijn en waarvoor de provincie het tot haar beschikking staande instrumentarium uit de Wro wil inzetten. Het gaat om de volgende waterdoelen: regionale waterberging, de grote Gelderse rivieren, drinkwaterbescherming, de EHS, waterafhankelijke natuur en weidevogelgebieden.

In Park Lingezegen liggen met name gebieden met de hoofdfunctie landbouw. Binnen deze functie komt natte natuur verspreid in kleine elementen voor. In de gebieden met de functie landbouw is de inrichting en het beheer van het watersysteem allereerst gericht op:

- een ontwateringsdiepte met aanvaardbare risico's voor wateroverlast en vervolgens minimale vochttekorten;
- oppervlaktewaterpeilen die het meest voorkomende landbouwkundige grondgebruik accommoderen;
- beschikbaarheid van oppervlaktewater voor het op peil houden van de grondwaterstand en voor beregening;
- (zeer) lokale afstemming op verspreid liggende natuurelementen en waardevolle ecologie (vissen, waterplanten);
- een grondwaterpeil in de veenweidegebieden dat niet verlaagd wordt ten opzichte van het maaiveld (wel het volgen van maaiveld daling). De maximale drooglegging in veenweidegebieden is 60 cm onder maaiveld.

Een groot deel van Park Lingezegen heeft de dubbelfunctie natte ecologische verbindingzone. Stapstenen en corridors dragen bij aan de inrichting van watergangen binnen de EHS. Dit kan zijn binnen de EHS natuur, EHS verweving of in ecologische verbindingzones. Ecologische verbindingzones verbinden de natuurgebieden binnen de EHS met elkaar. Ecologische verbindingzones bestaan uit een aaneenschakeling van natuurelementen (corridors en stapstenen) al dan niet gelegen in een landschapszone. Beken of andere watergangen vormen veelal de as van de ecologische verbindingzone. Dergelijke watergangen lopen meestal door in de EHS natuur of EHS verweving. Afhankelijk van de natuurdoeltypen die verbonden worden en de eisen die de soorten van de specifieke populaties stellen zijn inrichtingsmodellen ontworpen en aan watergangen binnen de EHS toegekend.

Dit is vastgelegd in de Streekplanuitwerking kernkwaliteiten en omgevingscondities van de Gelderse ecologische hoofdstructuur.

Het is niet de bedoeling dat alle gronden die zich bevinden langs de aangegeven watergangen ook als nat terrein worden ingericht. Hiervoor zijn de specifieke inrichtingsmodellen richtinggevend. Er moeten wel voldoende natte elementen op de juiste afstand van elkaar in de zone aanwezig zijn. De inrichting van en langs de watergang is belangrijk voor het ecologisch functioneren. Voldoende water in de juiste periode is van belang, bijvoorbeeld voor de passeerbaarheid van stuwen. Stapstenen en landbouw kunnen waterhuishoudkundig gecombineerd worden door bij de inrichting rekening te houden met elkaars eisen. Nieuwe inzichten over de inrichting van watergangen om in elk jaargetijde de meest wenselijke waterstand te krijgen, moeten daarbij worden toegepast (verbreden en verondiepen van watergangen). In het Waterplan Gelderland is geen nieuw beleid geformuleerd voor de stapstenen en corridors. Inrichting van deze elementen vindt plaats op vrijwillige basis.

De functie 'natte natuur' geldt voor bestaande terreinen waarvan meer dan 50% van het areaal bestaat uit natte natuur. De inrichting en het beheer van het waterhuishoudkundige systeem zijn voor natte landnatuur gericht op:

- realisatie van de water- en milieuecondities conform de in de Streekplanuitwerking 'Kernkwaliteiten en omgevingscondities van de Gelderse ecologische hoofdstructuur' opgenomen natte natuurdoeltypen;
- het veiligstellen en zo mogelijk ontwikkelen van de landnatuur en minstens het handhaven van de huidige waterhuishoudkundige situatie. Dit betekent minimaal een 'stand still' van de huidige gemiddelde grondwaterstand;
- het beperken van nadelige effecten van grondwateronttrekkingen en het optimaliseren van ont- en afwatering in de omgeving;
- het afstemmen van het oppervlaktewaterbeheer in de natuurgebieden en wateren en in de omgeving daarvan op de natuurwaarden en doelen;
- het bewerkstelligen van een minimale nadelige invloed van menselijk handelen op de kwaliteit en kwantiteit van het grond- en oppervlaktewater.

Rondom de Rijkerswoerdse Plassen is in het streekplan zoekgebied voor waterberging opgenomen. In de streekplanuitwerking waterberging (2006) zijn de definitieve waterbergingsgebieden begrensd. De waterbergingsopgave wordt niet alleen opgelost door de aanleg van waterbergingsgebieden, maar ook door water vast te houden in bovenstrooms gelegen watergangenstelsels (haarvaten) en berging in verruimde watergangen. Op grond van de streekplanuitwerking is het zoekgebied waterberging in het plangebied vervallen en zijn in plaats daarvan twee watergangen aangewezen waarbinnen waterberging plaats kan vinden.

Regionaal beleid

Regionaal plan 2005-2020

De Stadsregio Arnhem Nijmegen legt in dit regionaal plan de gemeenschappelijke beleidsambities vast voor de ontwikkeling van de regio Arnhem Nijmegen. Dit regionaal plan laat zien hoe de betrokken gemeenten binnen de stadsregio streven naar een hoogwaardige regionale ontwikkeling van het stedelijk netwerk Arnhem Nijmegen als geheel. Er worden vier doelstellingen onderscheiden:

- versterken van het economisch vestigingsklimaat;
- verbetering van de bereikbaarheid;
- vergroten van de toegankelijkheid en aantrekkelijkheid van het landelijk gebied voor de natuur en voor de recreatie;
- verbeteren van de kwaliteit van het wonen in stad, dorp en landelijk gebied, waarbij de relatie met landschap, bereikbaarheid en voorzieningen kwaliteitsfactoren zijn.

De stadsregio zet met dit plan in op het verbeteren van de bestaande kwaliteiten in stad en land boven nieuw ruimtebeslag. Voor de beleidsthema's is aansluiting gezocht bij het Streekplan. Alleen ten aanzien van het onderwerp hergebruik en functieverandering heeft de regio een nadere uitwerking gemaakt.

Eén van de tien prioriteiten in het regionaal plan is de aanleg van het regionaal landschapspark Over-Betuwe (het huidige Park Lingezegen). De aanleg van het park is aangewezen als strategisch project dat als doel heeft om de toegankelijkheid en aantrekkelijkheid van het gebied te vergroten. Binnen het park wordt een recreatief routenetwerk ontwikkeld. Deze doelstelling heeft ertoe geleid dat in 2009 een fietsroutenetwerk met knooppunten en een snelfietsroute is ontwikkeld. Binnen het regionale landschapspark wordt daarnaast de ontwikkeling van natuur en landschap en cultuurhistorische hotspots en zones als speerpunten genoemd.

Het Regionaal Plan is richtinggevend voor het handelen van de vaststellende overheden en bevat essentiële beleidsuitspraken die door de KAN-gemeenten bij de uitwerking van gemeentelijke plannen moeten worden toegepast. Het Regionaal Plan wordt door de provincie Gelderland als uitwerking van het Streekplan Gelderland (voor de periode) 2005-2015 beschouwd en vormt daarmee het toetsingskader voor lokale plannen.

Notitie functieverandering buitengebied (2008)

Deze notitie bevat de regionale beleidsinvulling voor functieverandering van vrijkomende (agrarische) bedrijfsgebouwen in het buitengebied. In het regionaal plan is gekozen voor kwaliteitsverbetering, waarbij wordt uitgegaan van de aanwezige en potentiële kwaliteiten van de verschillende deelgebieden in de regio. Ook wordt gekozen voor een ontwikkelingsgerichte aanpak, waarbij de kansen die zich voordoen zoveel mogelijk worden benut. In deze notitie wordt onderscheid gemaakt naar verschillende deelgebieden en worden verschillende mogelijkheden geboden om gewenste kwaliteitsverbetering te bereiken.

In ruil voor de mogelijkheid van hergebruik of functieverandering verwacht de provincie een tegenprestatie in de vorm van verevening met als doel een verbetering van de ruimtelijke kwaliteit. Bij verevening wordt gedacht aan sloop, verkleining van het bouwvlak, behoud van karakteristieke/monumentale bebouwing, natuurontwikkeling, landschappelijke inpassing, verbetering van de infrastructuur, aanleg van recreatieve voorzieningen en eventueel een financiële bijdrage.

In de notitie worden de volgende mogelijkheden geboden:

- functieverandering naar wonen;
- hergebruik bedrijfsbebouwing voor wonen;
- sloop en vervangende nieuwbouw;
- functieverandering naar werken;

- woon-werkcombinaties;
- nevenfuncties;
- uitbreidingsmogelijkheden bij bestaande niet-agrarische bedrijven.

Op basis van de regionale nota geldt dat niet-agrarische bedrijven in het buitengebied in beperkte mate mogen uitbreiden. De omvang van de uitbreiding is afhankelijk van de ligging binnen het plangebied (in EHS of in multifunctioneel gebied) en de aard van het bedrijf (gebiedsgebonden of niet-gebiedsgebonden). De uitbreidingsmogelijkheden zijn gebaseerd op het hiervoor aangehaalde beleid.

Het volgende beleid is van toepassing op gebiedsgebonden bedrijven, zoals loonbedrijven, gelegen:

- in EHS-Verweving en EHS-Verbinding:
 - bij recht 20% uitbreiding van de bestaande bebouwing tot maximaal 500 m²;
 - met afwijking 10% uitbreiding van de bestaande oppervlakte bebouwing;
- in multifunctioneel gebied:
 - bij recht 10% uitbreiding van de bestaande oppervlakte bebouwing;
 - met afwijking 20% uitbreiding van de bestaande oppervlakte bebouwing.

Het volgende beleid is van toepassing op niet-gebiedsgebonden bedrijven, zoals aannemers/rietdekkers, gelegen:

- in EHS:
 - bij recht 20% uitbreiding van de bestaande bebouwing tot maximaal 375 m²;
 - met afwijking 10% uitbreiding van de bestaande oppervlakte bebouwing;
- in multifunctioneel gebied:
 - bij recht 20% uitbreiding van de bestaande bebouwing tot maximaal 500 m²;
 - met afwijking 15% uitbreiding van de bestaande oppervlakte bebouwing.

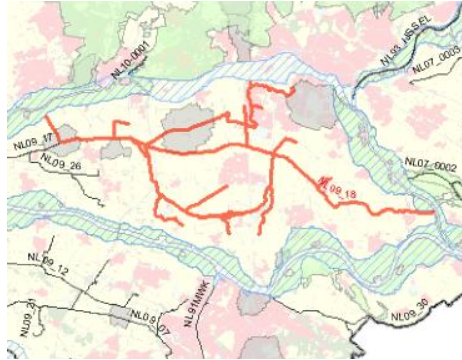
Waterbeheerplan 2010-2015

Waterschap Rivierenland heeft een nieuw waterbeheerplan opgesteld voor de periode 2010-2015. Het waterbeheersplan gaat over het waterbeheer in het hele rivierengebied en het omvat alle watertaken van het waterschap: waterkwantiteit, waterkwaliteit, waterkering en waterketen.

Het waterschap wil het beheergebied in 2015 klimaatbestendig hebben op basis van de huidige klimaatscenario's. De primaire waterkeringen zijn dan op orde -dat wil zeggen dat ze voldoen aan de dan geldende normen- en het bergend vermogen van watersysteem van het landelijk gebied is zodanig vergroot, dat slechts bij zeer uitzonderlijke regenval, wateroverlast optreedt. Met betrekking hierop wordt in Park Lingezegen retentie voorzien en worden natuurvriendelijke oevers in verbrede watergangen aangelegd. Daarnaast stelt het waterschap zich tot doel dat in 2027 de KRW-doelstellingen voor de waterkwaliteit worden gehaald. Hiervoor is het nodig in de periode 2010 tot en met 2015 een groot aantal maatregelen te treffen om vooral de ecologische waterkwaliteit te verbeteren. Ook het stedelijk gebied zal klimaatbestendig moeten worden gemaakt.

Samen met de gemeenten gaan we in de planperiode verder op de ingeslagen weg om het waterbergend vermogen van stedelijk water te vergroten en de waterkwaliteit te verbeteren. Daarnaast geeft het waterschap met de gemeenten verder vorm aan de samenwerking in de afvalwaterketen.

Het waterschap vindt het belangrijk dat het Waterbeheerplan niet alleen betrekking heeft op de ontwikkeling van nieuwe waterpartijen en waterkeringen, maar dat het ook gaat over de wijze waarop het beheer en onderhoud plaatsvindt. Bijvoorbeeld over peilbeheer, natuurvriendelijk onderhoud en energiebewust beheer.

In 2006 heeft de provincie een planwijziging ex artikel 84 van de Landinrichtingswet vastgesteld. De planwijziging heeft betrekking op ruilverkaveling van gronden gelegen in de gemeenten Arnhem, Lingewaard, Overbetuwe en Nijmegen. De omvang van het plangebied is ca. 4.700 ha. Vanaf 1991 wordt in dit gebied een ruilverkavelingsplan uitgevoerd. De planwijziging vormt een aanpassing van dit ruilverkavelingsplan, waarbij recente ontwikkelingen en nieuwe inzichten zijn meegenomen. De planwijziging vormt een belangrijke basis voor het plan van toedeling, welke in 2009 is opgesteld. De planwijziging heeft betrekking op maatregelen en voorzieningen met betrekking tot ontsluiting, waterbeheersing, landschapsplan en verkaveling. Per onderdeel zijn de

gerealiseerd, nog te realiseren, te vervallen en nieuwe voorzieningen weergegeven. Vervolgens is weergegeven op welke wijze het plan wordt uitgevoerd.

Gemeentelijk beleid Overbetuwe

Kadernota Visie op Ruimte (2004)

In 2004 heeft de gemeente Overbetuwe de Kadernota Visie op Ruimte vastgesteld. Deze kadernota biedt een landschappelijk en stedenbouwkundig kader waarin criteria zijn gegeven die de geschiktheid en beperkingen van gebieden voor verschillende vormen van grondgebruik aangeven. De kadernota gaat uit van twee uitgangspunten. In de eerste plaats geldt dat eerst gezocht wordt naar mogelijkheden voor inbreiding van bestaande kernen, alvorens gezocht wordt naar uitbreidingslocaties. Het onderscheid tussen het landelijk gebied en stedelijk gebied dient te worden behouden. De grootschaliger stedelijke ontwikkelingen kunnen in het oostelijke gelegen stedelijke deelgebied plaatsvinden, terwijl in het westelijk gelegen landelijke gebied het behoud van het lokale en landelijke karakter centraal staat.

Voor het gehele grondgebied van de gemeente is de landschappelijke karakteristiek in beeld gebracht. Op grond van de landschappelijke karakteristiek en de uitgangspunten is een afwegingskader opgesteld. Hiermee kan worden afgewogen welke functies op welke locaties gerealiseerd kunnen worden.

Toekomstvisie+ (2009)

De Toekomstvisie+ van Overbetuwe is het kader voor de ontwikkeling van Overbetuwe tot 2020. De visie geeft een richting voor de ruimtelijke, maatschappelijke en economische ontwikkeling. De Toekomstvisie+ omvat het gehele gemeentelijke beleids-terrein. Voor wat betreft de ruimtelijke onderdelen is de Toekomstvisie+ te zien als structuurvisie in de zin van artikel 2.1 van de Wet ruimtelijke ordening (Wro).

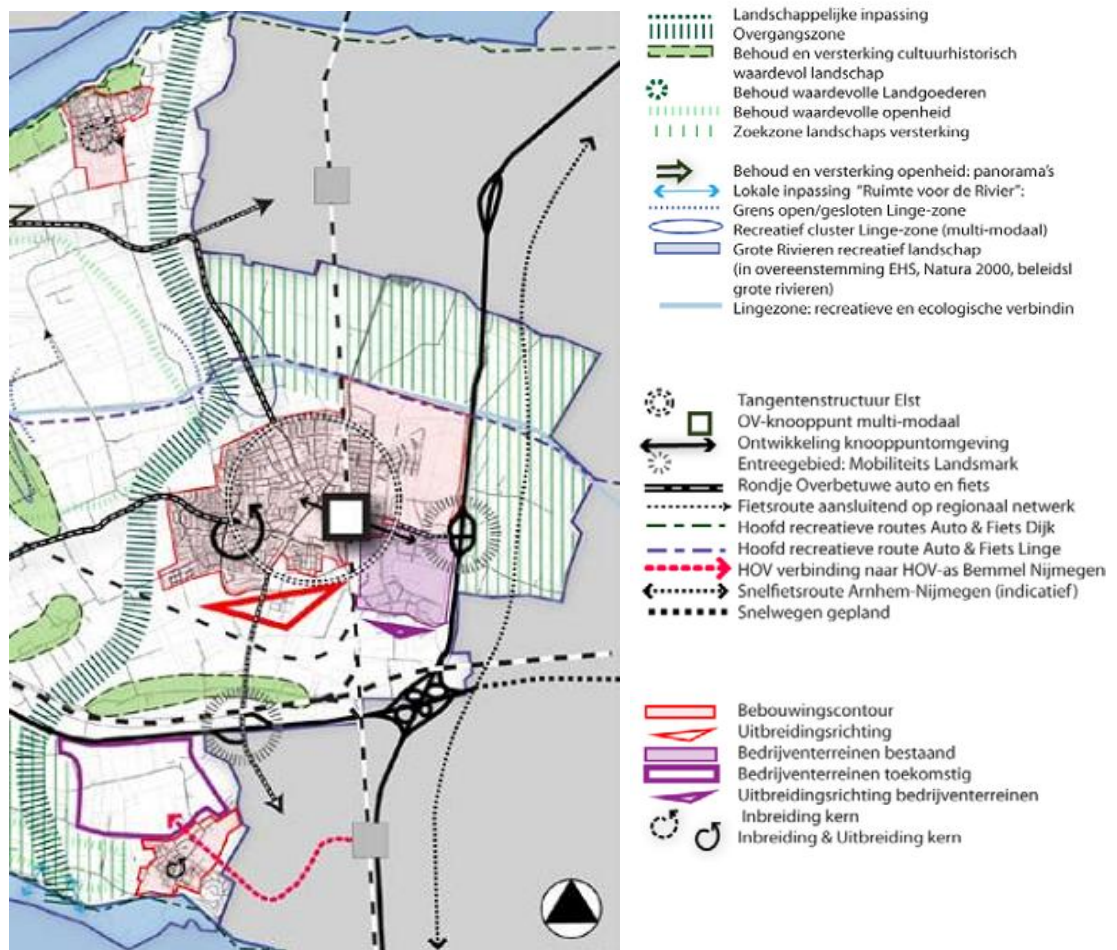
De Toekomstvisie+ bouwt voort op bestaande beleidskaders, zoals het streekplan, het regionaal plan en de Kadernota Visie op Ruimte. De Toekomstvisie+ geeft geen kaders voor de ontwikkeling van Park Lingezegen, omdat hier een afzonderlijke structuurvisie voor wordt opgesteld.

Doelstelling van de Toekomstvisie+ is om Overbetuwe verder te ontwikkelen als een onderscheidende, krachtige gemeente die voortbouwt op de aanwezige omgevingskwaliteiten en kwaliteiten in de samenleving rekening houdend met de interne en externe ontwikkelingen in de toekomst. In de toekomstvisie zijn kernopgaven en de gewenste ontwikkelingsrichtingen voor de toekomst van Overbetuwe geformuleerd.

Het grondgebied van Overbetuwe dat binnen Park Lingezegen valt, is op de visiekaart aangewezen als zoekzone landschappelijke versterking. De kenmerkende waarden en de eigenheid van de gemeente Overbetuwe moeten beschermd, behouden en daar waar mogelijk versterkt worden. De bestaande landschapstypen, met het kenmerkende onderscheid tussen oeverwallen en komgronden, vormen de basis van de (historische) identiteit van de gemeente Overbetuwe. Deze landschapstypen zijn uitgangspunt en worden gebruikt als afwegingskader voor verdere ontwikkelingen. Bij nieuwe ontwikkelingen in het buitengebied is slechts ruimte voor extensieve recreatie, agrarisch gebruik in de vorm van weiland, natuurontwikkeling, landgoederen en wa-

terbeheersing. Voor agrarische gebouwen gelden de afmetingen zoals deze zijn opgenomen in bestemmingsplan(en) buitengebied.

Park Lingezen valt op de visiekaart binnen het recreatief cluster Lingezone. De Lingezone wordt gezien als een kralensnoer van kwaliteiten, waarbij een aantal clusters van recreatief gebruik kan worden ontwikkeld. De route langs de Linge wordt onderdeel van het recreatieve netwerk binnen de gemeente Overbetuwe, waarbij gebruik wordt gemaakt van de aanwezige cultuurhistorische kwaliteiten. Het (doorgaande) verkeer wordt zoveel mogelijk geweerd op de weg langs de Linge (Weteringsewal). Binnen het recreatief cluster zijn mogelijkheden voor (extensief) recreatief medegebruik.

Visiekaart

Overbetuwe zet zich in op het verbeteren van de doorstroming van het verkeer op het hoofdwegennet door het breder inzetten en inpassen van de knooppunten benadering. De aansluiting van de tangentenstructuur op de A325 ('Aamsepoort') wordt verbeterd om een hoogwaardig knooppunt ontstaat. De A15 wordt uitgebreid en zal daarmee een meerwaarde hebben voor de gemeente. De gemeente wil verder onderzoeken hoe de snelwegentrees naar de gemeente toe verbeterd vormgegeven kunnen worden.

Door Park Lingezen is een hoofd recreatieve route voor fiets en auto gepland langs de Linge, als onderdeel van de oost-west verbinding in de Lingezone. Dit draagt bij aan de versterking van het recreatieve netwerk in combinatie met het versterken van het landschap en het zichtbaar en beleefbaar maken van cultuurhistorie. Hier liggen

kansen voor projecten waarin recreatie, cultuurhistorie en landschap gecombineerd worden. Dit willen wij doen in samenwerking; bijvoorbeeld met eigenaren en (agrari-sche) bedrijven in deze gebieden. Ook liggen mogelijkheden in het landschappelijk afronden en recreatief ontwikkelen van recreatieplassen, zoals de Rijkerswoerdse Plas-sen.

Tussen Arnhem en Nijmegen is een snelfietsroute gepland, wat een belangrijk onder-deel is van de oplossing van mobiliteits- en milieuproblemen. Overbetuwe zet zich in voor realisatie van een snelfietsroute ten oosten van de A325. Belangrijk hierbij is dat de aansluiting met woon- en werkgebieden ten westen van de A325 goed is. Vol-doende stallingsmogelijkheden bij belangrijke voorzieningen horen hier uiteraard ook bij.

De Toekomstvisie+ benoemt ook als opgave het verbeteren van waterkwaliteit in wa-teren met recreatieve en/of ecologische functies, waaronder de Linge. Deze benade-ringswijze kan de ecologische kwaliteit en de beleving van watergangen verhogen.

Beleidsregel functieverandering en nieuwvestiging in het buitengebied (2008)

De gemeente Overbetuwe heeft recent het bestaande beleid voor vrijkomende agrari-sche bedrijfsgebouwen en functieverandering geactualiseerd en vastgelegd in de be-leidsregel 'Functieverandering en nieuwvestiging in het buitengebied' (1 november 2008). Deze beleidsregel is een actualisatie van het huidige gemeentelijke beleid voor hergebruik en is tevens de implementatie van het provinciale en regionale beleid ten aanzien van functieverandering in het buitengebied.

De beleidsregel is bedoeld als toetsingsinstrument voor functieverandering en nieu-w-vestiging van agrarische en niet-agrarische functies in het buitengebied. Dit beleid heeft als algemene doelstelling vrijkomende bebouwing in het buitengebied her te kunnen gebruiken om hierdoor de ruimtelijke kwaliteit te verbeteren/op peil te houden. Een functieverandering kan hiermee bijdragen aan behoud van karakteristieke be-bouwing in het buitengebied. De mogelijkheden voor functieverandering en nieuwves-tiging zijn gekoppeld aan verschillende gebiedstypen, namelijk de uiterwaarden, bij-zonder gebied, agrarisch gebied met waarden en agrarisch gebied.

Het grondgebied van Overbetuwe dat behoort tot Park Lingezegen valt geheel binnen het bijzonder gebied. In de bijzondere gebied is behoud en herstel van de voorko-mende waarden belangrijk. In het algemeen wordt hier terughoudend omgegaan met nieuwe activiteiten door functieverandering, behalve binnen een concreet project van grootschalige aard, zoals het landschapspark. Hier wordt bekeken welke activiteiten en functies passen binnen de doelstellingen van het project, bijvoorbeeld op recreatief gebied.

Functieverandering

Functieverandering is alleen van toepassing op fysiek bestaande, legale vrijgekomen (en ook vrijkomende) gebouwen die gelegen zijn in het buitengebied. Deze beleidsre-gel is niet alleen van toepassing op vrijkomende agrarische bebouwing, maar ook op overige functieveranderingen. Door functieverandering van bestaande gebouwen kan tegemoet worden gekomen aan de aanwezige behoefte aan wonen en werken in het buitengebied, zonder daarvoor extra bouwlocaties toe te voegen.

Per gebiedstype zijn voorwaarden opgesteld voor één of meer van de volgende mogelijkheden:

- functieverandering naar wonen;
- functieverandering naar werken;
- functieverandering naar woon-werkcombinaties;
- functieverandering bij glastuinbouw;
- nevenfuncties;
- nieuwvestiging.

Hieronder worden alleen de mogelijkheden voor het bijzonder gebied besproken.

Functieverandering naar wonen door sloop en nieuwbouw of hergebruik opstallen

Bij bedrijfsbeëindiging van een (agrarisch) bedrijf waarbij sloop van alle opstallen (met uitzondering van de voormalige bedrijfswoning en karakteristieke opstallen) kan nieuwbouw ten behoeve van wonen plaatsvinden. De volgende bepalingen gelden:

Te slopen oppervlakte bedrijfsbebouwing	Aantal gebouwen en woningen
100 m ² - 500 m ²	maximaal 1 woning in één bestaand bijgebouw
500 m ² - 1.500 m ²	maximaal 1 nieuwe vrijstaande woning óf maximaal 2 woningen in één bestaand bijgebouw óf
1.500 m ² tot 3.000 m ²	maximaal 2 woningen in één nieuw gebouw maximaal 3 woningen in één bestaand bijgebouw óf 1 woning in één bestaand bijgebouw en maximaal 2 woningen in één nieuw gebouw óf maximaal 3 woningen in één nieuw woongebouw óf
Meer dan 3.000 m ²	maximaal 2 nieuwe vrijstaande woningen maatwerk (uitgangspunt maximaal 3 woningen)

Als voorwaarden gelden dat alle voormalige bedrijfsgebouwen gesloopt dienen te worden, met uitzondering van de karakteristieke bijgebouwen (welke gebruikt kunnen worden voor de functieverandering). Uitgangspunt is een reductie van minimaal 50% van de bebouwing. Het terugbouwen van nieuwe woongebouwen en/of woningen mag tot maximaal 50% van de gesloopte oppervlakte. De nieuw te realiseren woningen hebben een minimale inhoudsmaat van 400 m³ en een maximale inhoudsmaat van 600 m³.

Bijgebouwen (garage/berging) bij de nieuw te realiseren woningen (dus niet de voormalige bedrijfswoning) mogen een oppervlakte krijgen van maximaal 75 m² per woning. De nieuwe bijgebouwen moeten binnen 25 m vanaf de nieuwe woning worden opgericht binnen het voormalige bouwvlak/bestemmingsvlak.

Daar waar meerdere nieuwe woningen worden opgericht dienen de bijgebouwen voor de nieuwe woningen in één gebouw te worden ondergebracht.

Ten behoeve van de te handhaven voormalige bedrijfswoning mag één bijgebouw met een maximale oppervlakte van 150 m² behouden blijven voor machineberging, als er minimaal 1 ha grond in eigendom is/blijft wat onderhouden moet worden. Het totaal

bebouwd oppervlak mag echter nooit meer bedragen dan maximaal 50% van de gesloopte bebouwing.

Nevenactiviteiten en hergebruik

Het soort bedrijvigheid dat kan worden toegestaan staat aangegeven in de indicatieve lijst met hergebruiksactiviteiten. Deze lijst is niet uitputtend, maar geeft wel een indicatie. Bedrijvigheid met een milieucategorie 3 of hoger (VNG-brochure Bedrijven en milieuzonering) is zeker uitgesloten. In de beleidsregel worden de hergebruiksvormen en nevenactiviteiten in acht categorieën ingedeeld:

- landbouw verwante functies;
- opslag (o.a. boten, caravans, meubels);
- recreatie (dag- en verblijfsrecreatie);
- medisch (verwante) dienstverlening;
- overige dienstverlening;
- publieksgerichte beroeps- of bedrijfsactiviteit aan huis;
- aan huis verbonden beroeps- of bedrijfsactiviteit;
- ambachtelijke landbouwverwerkende bedrijven.

Enkele vormen van hergebruik worden expliciet uitgesloten, vanwege verkeersaan-trekkende werking, milieuhinder, de planologische situatie of een landschappelijk ongewenste activiteit. Dit zijn:

- detailhandel, anders dan de verkoop van lokaal geproduceerde agrarische producten en/of industriële bedrijvigheid;
- bedrijven met een gemiddelde of hoge milieubelasting (categorie 3 en 4 van de VNG-Brochure Bedrijven en Milieuzonering), met uitzondering van categorie 3 bedrijven welke sterk aan de agrarische sector verwant zijn;
- bordelen en seksinrichtingen.

Functieverandering naar werken

Het kan voorkomen dat een agrarisch bedrijf stopt en dat de bedrijfsgebouwen worden hergebruikt voor werk-, recreatieve of maatschappelijke functies (bijvoorbeeld door voortzetting van nevenactiviteiten bij een voormalig agrarisch bedrijf).

De beoogde functieveranderingsactiviteit dient plaats te vinden in maximaal 50 % tot maximaal 500 m² van de bestaande bebouwing. In het multifunctioneel gebied (zie streekplankaart) is functieverandering naar werken mogelijk tot maximaal 50 % van de bestaande bebouwing tot een maximum van 750 m² in bestaande gebouwen. De overige bebouwing dient gesloopt te worden, met uitzondering van karakteristieke bebouwing. Indien meer dan 500 m² gebruikt wordt voor de nieuwe werkfunctie, dient verevening plaats te vinden.

In het bijzonder gebied kan functieverandering naar activiteiten die gericht zijn op natuur- en landschapsbeheer en -educatie en (kleinschalige verblijfs)recreatie mogelijk zijn. Indien sprake is van functies voor verblijf- of dagrecreatie of zorg (maatschappelijke functie), of de functieverandering komt in de nabijheid van het recreatief routenetwerk en versterkt deze, wordt het hiervoor genoemde maximum verhoogd met 250 m².

Indien het een woon-werkcombinatie vormt, dient tussen het wonen en het werken een maximale afstand van 25 m te bestaan.

Nevenactiviteiten

Nevenactiviteiten mogen plaatsvinden bij agrarische bedrijven. In het bijzonder gebied zijn nevenactiviteiten onder voorwaarden mogelijk bij bestaande agrarische bedrijven. Hiervoor geldt dat maximaal 25% van de bestaande oppervlakte bebouwing tot maximaal 350 m² mag worden gebruikt voor een nevenactiviteit. In het multifunctioneel gebied mag ten hoogste 50 % van het bebouwd oppervlak tot een maximum van 750 m² voor nevenfuncties worden gebruikt. Bij gebruik van meer dan 350 m² voor nevenfuncties dient verevening plaats te vinden. Voor specifieke functies zoals verblijfsrecreatie, dagrecreatie en zorg en voor functies die het nabijgelegen recreatief routenetwerk versterken, is minder verevening nodig dan voor de overige functies.

Nieuwvestiging

Nieuwvestiging van agrarische bedrijven is in het bijzonder gebied nergens mogelijk, vanwege de waarde die deze gebieden hebben en het toekomstperspectief dat voor deze gebieden geldt, namelijk gericht op de natuur, het landschap, de cultuurhistorische waarden en de recreatie. Nieuwe agrarische bedrijven zouden deze functies in de weg staan.

Algemene voorwaarden

Bij het toestaan van nieuwe activiteiten en/of functieverandering dient daarnaast aan de volgende algemene voorwaarden te worden voldaan:

- de activiteit moet binnen de bestaande bebouwing plaatsvinden; nieuwbouw ten behoeve van functieverandering is niet mogelijk. Bij volledige sloop is herbouw ten behoeve van functieverandering onder voorwaarden mogelijk;
- het uitgangspunt is een reductie van de bebouwing met tenminste 50%. Eventueel kan gezocht worden naar een andere vorm van verevening. Vormen van verevening worden beschreven in de Toelichting van de beleidsregel;
- de karakteristieke bebouwing met cultuurhistorische en/of architectonische waarde moet behouden blijven;
- de landschappelijke inpassing moet gewaarborgd zijn en eventuele voorwaarden moeten in een (privaatrechtelijke) overeenkomst opgenomen worden;
- buitenopslag, detailhandel (anders dan verkoop van lokaal geproduceerde agrarische producten) en/of industriële bedrijvigheid is niet toegestaan;
- de bestaande infrastructuur moet voldoende zijn voor de nieuwe activiteit; aanpassingen zijn niet toegestaan. Verkeersaantrekkende werking in principe niet meer dan 50 verkeersbewegingen per dag. Voorts moet meegewogen worden eventuele verkeersbewegingen op een zelfde wegtraject van andere bedrijfsactiviteiten in het buitengebied;
- er mag geen nadelige invloed worden uitgeoefend op al aanwezige agrarische bedrijven en woningen en andere functies als scholen, campings, niet-agrarische bedrijven, door het veroorzaken van milieu- of verkeersoverlast. De actueel aanwezige milieuwaarden moeten worden afgewogen;
- de parkeervoorzieningen moeten op het bestaande erf gerealiseerd worden.

Beleidsplan Recreatie en Toerisme (2008)

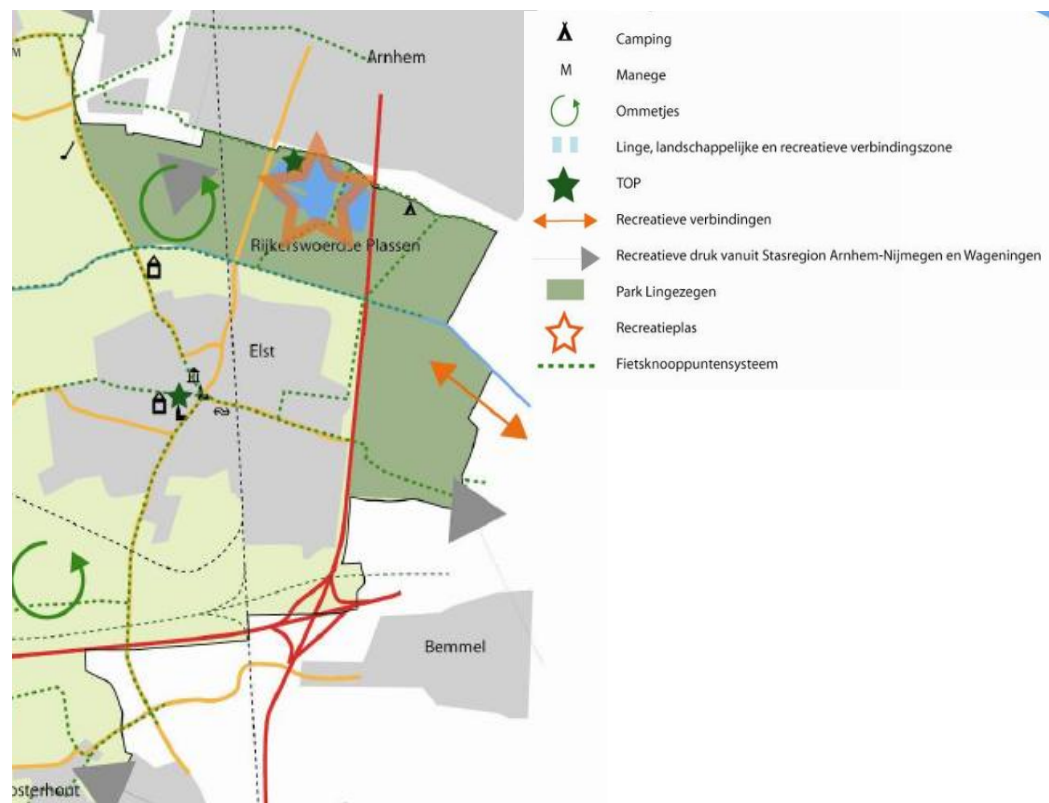
De gemeente Overbetuwe heeft haar gemeentelijke beleid voor recreatie en toerisme geactualiseerd om beleidsmatig beter te kunnen inspelen op nieuwe ontwikkelingen en veranderingen. Het beleidsplan heeft tot doel de toeristisch recreatieve aantrekkelijkheid van het Overbetuwse grondgebied te vergroten. Dit wil de gemeente doen

door het zicht- en beleefbaar maken van kunst, cultuur, historie, landschap en evenementen. Daarnaast wil de gemeente ruimte bieden aan nieuwe economische impulsen op het gebied van recreatie en toerisme.

Op basis van het aanwezige toeristisch-recreatief product, waarden en kwaliteiten in combinatie met de marktontwikkelingen heeft de gemeente haar visie opgesteld. Deze strategische visie heeft vervolgens tot specifieke beleidsdoelstellingen en een concreet actieprogramma geleid.

De gemeente kiest voor een versterking en doorontwikkeling van het toeristisch-recreatieve product, waarbij de gemeente zich erop richt een attractief recreatief uitloopgebied te creëren, waarbinnen uiteenlopende kleinschalige agro-, natuur en cultuurtoeristische ontwikkelingen mogelijk zijn. In bepaalde delen is daarnaast ook ruimte voor meer intensieve vormen van dagrecreatie. De ontwikkeling van het toeristisch-recreatieve product dient aan te sluiten op het karakteristieke landschap en de cultuurhistorische waarden van de gemeenten en zo mogelijk gebruik maken van deze kernkwaliteiten.

De beleidsdoelstellingen hebben betrekking op het versterken van verschillende soorten routegebonden recreatie, dagrecreatie en verblijfsrecreatie. Bij het versterken van routes kan bijvoorbeeld gedacht worden aan het realiseren van lokale ommetjes, het ontwikkelen van een fietsknooppuntensysteem, een snelfietsroute en toeristische overstappunten (TOP's). Op het gebied van dagrecreatie zijn er mogelijkheden voor de verkoop van streekproducten en verbrede landbouw. De ontwikkeling van een Fruitpark, bijvoorbeeld in Park Lingezegen wordt als concreet project genoemd. Verder wil de gemeente ruimte bieden aan niet alledaagse vormen van verblijfsrecreatie, wat zich kan onderscheiden van andere producten.

Visiekaart

Nota Kampeerbeleid (2008)

De gemeente Overbetuwe heeft tegelijk met het actualiseren van haar toeristisch-recreatieve beleid haar kampeerbeleid opgesteld. In de nota zijn beleidskeuzes gemaakt voor de mogelijkheden voor de verschillende vormen van verblijfsrecreatie in de gemeente Overbetuwe, met uitzondering van recreatiewoningen. In de nota wordt onderscheid gemaakt tussen de volgende vormen van verblijfsrecreatie:

- kampeerterreinen;
- kleinschalig kamperen;
- tijdelijk kamperen;
- natuurkampeerplaatsen;
- vrij kamperen en kamperen voor eigen gebruik.

Kampeerterreinen zijn regulieren kampeerterreinen welke mogelijkheden bieden voor toeristisch kamperen, stacaravans en chalets. In de nota is voor elk van deze drie typen beleid opgesteld. Een verblijfsrecreatieterrein wordt aangeduid als kleinschalig kampeerterrein wanneer maximaal 25 kampeerplaatsen aanwezig zijn. Kamperen op deze terreinen is van 31 oktober tot 15 maart niet toegestaan. De gemeente acht een koppeling met het agrarisch bedrijf niet nodig.

Tijdelijk kamperen hangt samen met evenementen en festiviteiten zoals de Nijmeegse Vierdaagse. Deze vorm kan vastgelegd worden in het bestemmingsplan door middel van een wijzigingsbevoegdheid. Natuurkampeerterreinen worden beheerd door natuurorganisaties. De beleidskeuzes sluiten aan op de voorwaarden van stichting Natuurkampeerterreinen. Vrij kamperen en kamperen voor eigen gebruik wordt niet toegestaan.

In de nota heeft de gemeente voor alle categorieën de gemeente beleidskeuzes gemaakt. In de nota zijn de mogelijkheden voor nieuwvestiging of uitbreiding van kampeerterreinen gekoppeld aan een zonering. Voor de mogelijkheden in Park Lingezegen, één van de deelgebieden, zijn echter geen beleidskeuzes gemaakt in het kader van deze nota. In de huidige situatie zijn geen kampeerterreinen in het Overbetuwse deel van Park Lingezegen aanwezig.

Erfgoedplan Sleutel tot de schatkist

Het erfgoedplan van de gemeente Overbetuwe beoogt versterking van de plaats en de betekenis van cultuurhistorie als factor in het ruimtelijk beleidsproces. Geïntegreerd zijn historisch landschap, monumentenzorg en archeologie een belangrijke richtinggevende factor in dat proces. Het erfgoedplan draagt daarvoor tal van bouwstenen aan: kaartmateriaal, beleidsaanbevelingen, inrichtingsschetsen voor in- en beleving.

De geschiedenis van de mens in het landschap speelt in het erfgoedplan een belangrijke rol. De overgebleven waarden moeten worden uitgelegd en begrepen als een erfenis uit het verleden; fysiek erfgoed waaraan mensen zicht kunnen spiegelen, zich mee kunnen identificeren of hechting aan ontleen. Het zijn mentale waarden en kwaliteiten voor zowel inwoners als bezoekers.

Doel van het erfgoedplan is het geven van een integraal kader met beleidsvoornemens om het cultuurhistorisch erfgoed, met name archeologie, beter te verankeren in de ruimtelijke planvorming, beter zichtbaar maken in de gemeente en de educatieve en recreatieve waarde ervan te verhogen.

Het erfgoedplan bevat verschillende kaarten, aanbevelingen voor beleids- en gebiedsgerichte maatregelen, de planologisch-juridische inbedding van het archeologisch erfgoed en de toeristisch-recreatieve en educatieve ontwikkeling van het Ro-meinse verleden.

Het erfgoedplan is de 'sleutel' waarmee de 'schatkist vol parels en kroonjuwelen' wordt ontsloten.

De archeologische beleidsadvieskaart geeft inzicht in de bestaande archeologische toestand van het landelijke en bebouwde gebied van de gemeente Overbetuwe. Dit inzicht is noodzakelijk om in de beleidsuitvoering een weloverwogen omgang met archeologie te bereiken. De archeologische beleidsadvieskaart geeft een zo actueel mogelijk inzicht overzicht van bekende en te verwachten archeologische waarden. Door aan deze waarden een advies te koppelen ten aanzien van het te voeren beleid, vormt de kaart een instrument om behoedzaam om te gaan met archeologische waarden in ruimtelijke planvorming en ontwikkeling. Tevens biedt de kaart perspectieven met betrekking tot het ontwikkelen/versterken en verbeelden van cultuurhistorische waarden.

De archeologische beleidsadvieskaart is gebaseerd op een verwachtingsmodel: de verspreiding van vindplaatsen, met name nederzettingsterreinen, is niet willekeurig, maar sterk gerelateerd aan de opbouw van het landschap. Aan de hand van een analyse van de bewoningsmogelijkheden van het landschap door de tijd, is een gemeentespecifiek verwachtingsmodel geformuleerd op grond waarvan een archeologische verwachtingskaart is vervaardigd. Hierop staat de verwachte relatieve dichtheid aan archeologische resten vlakdekkend weergegeven.

Het landschap is onderverdeeld in zones met een lagen, middelmatige en (zeer) hoge archeologische verwachting.

Startnota archeologische monumentenzorg Overbetuwe 2010

In de Startnota is opgenomen dat de gemeente Overbetuwe al enkele jaren praktijkervaring met archeologie binnen ruimtelijke projecten. Met de vaststelling van de nieuwe Monumentenwet 1988 wil de gemeente de wettelijke verplichtingen op een pragmatische manier nakomen. Behalve het nakomen van de wettelijke verplichtingen heeft de gemeente natuurlijk ook haar eigen koers.

Overbetuwe is zich bewust van haar landschappelijke, cultuurhistorische en natuurlijke kwaliteiten. Het beleid is daarom gericht op het beschermen, beheren, in stand houden en ontwikkelen van gebieden en cultuurhistorische (en dus ook archeologische) elementen in het landschap. Belangrijke doelstellingen daarbij zijn de bewustmaking van de burgers van de cultuurhistorische elementen in het landschap en het promoten van de gemeente op het gebied van cultuurhistorie. Daarnaast heeft de gemeente als doelstelling om waardevolle gebieden en elementen in ons landschap te beschermen en in te passen in nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen.

Het verbeteren van de informatievoorziening, de zichtbaarheid en de verbeelding van het cultuurhistorische en archeologische erfgoed, is op grond van de Startnota cruciaal voor de archeologische en cultuurhistorische beleidsopgave van de gemeente Overbetuwe in de komende jaren.

Waterplan Overbetuwe (2008)

De gemeente Overbetuwe en waterschap Rivierenland hebben gezamenlijk een waterplan opgesteld. Het waterplan draagt bij aan het verwezenlijken van een gezond, veerkrachtig en goed functionerend watersysteem en waterketen in samenhang met de ruimtelijke inrichting. Binnen het waterplan wordt het beleidskader geschetst en worden concrete maatregelen voor het watersysteem uitgewerkt. Het beleidskader heeft betrekking op het watersysteem, waterketen, water en RO en waterorganisatie. Voor het voorkomen van wateroverlast en watertekort wordt de drietrapsstrategie vasthouden - bergen - af-/aanvoeren gehanteerd. Hemelwater dient zoveel mogelijk geweerd te worden uit de afvalwaterketen. Water is met betrekking tot ruimtelijke plannen meeordenend, om mogelijke toekomstige problemen te voorkomen. Anderzijds kan water een bijdrage leveren aan het verhogen van de leefomgeving en levenswaarde.

Beleidsnota prostitutiebeleid

Met het verdwijnen van het bordeelverbod uit het Wetboek van Strafrecht in 2000 is de noodzaak ontstaan om niet-verboden vormen van exploitatie van prostitutie te reguleren en daarvoor beleid te ontwikkelen. Bij de formulering van het prostitutiebeleid zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- ruimtelijke planologische criteria opstellen waaraan voldaan moet worden wil een seksinrichting zich kunnen vestigen;
- regulering van seksinrichtingen door middel van de APV;
- het maximum aantal te vestigen seksinrichtingen of escortbedrijven te bepalen op één;
- op voorhand geen sekswinkel toestaan;
- straatprostitutie niet toestaan.

In de bestemmingsplannen wordt een verbod opgenomen voor seksinrichtingen/ escortbedrijven of sekswinkels.

De gemeente Overbetuwe wil ruimte geven aan de agrarische sector en natuur- en landschapsontwikkeling in het buitengebied. Dit is mogelijk door bijvoorbeeld de ontwikkeling van bedrijvigheid anders dan agrarische bedrijvigheid te beperken tot agrarisch verwante bedrijven of bedrijven die functioneel zijn verbonden aan het buitengebied. Toestemming tot vestiging van een seksinrichting in het buitengebied zal aan de hand van ruimtelijke criteria worden afgewogen. Alleen via een herziening van het bestemmingsplan kan een eventuele vestiging, onder de genoemde voorwaarden in de beleidsnota, worden toegestaan.

Landschapsontwikkelingsplan (ontwerp)

Het hoofddoel van het landschapsontwikkelingsplan is het formuleren van de gewenste ontwikkelingsrichting voor het landschap voor de komende 10 jaar. De voornemens in het LOP moeten in vervolgprojecten tot uitvoering worden gebracht. Meer concreet is het de bedoeling dat het LOP een bijdrage levert aan:

- behoud, herstel, versterking en vernieuwing van landschappelijke kwaliteiten;
- een vitaal en veerkrachtig landschap;
- het bijsturen van ontwikkelingen;

- een gezamenlijke aanpak.

Meer specifieke doelen van de gemeente zijn:

- (mede)gebruik van het buitengebied vergroten;
- bestaande natuurgebieden en potentiële natuurwaarden versterken;
- monumenten, archeologie en kunst meer zichtbaar en beleefbaar maken.

In eerste instantie geeft het landschapsontwikkelingsplan een visie op het veranderende landschap. Het landschapsontwikkelingsplan kent een ontwikkelingsgerichte benadering, in tegenstelling tot het oude landschapsbeleidsplan. Tevens geeft het landschapsontwikkelingsplan de gemeente een duidelijk toetsingskader voor landschapsplannen, aanleg- en kapvergunningen en subsidieaanvragen.

Het landschapsontwikkelingsplan is daarnaast ook voor het vergroten van het maatschappelijk draagvlak voor natuur en landschap in brede zin. Het helpt de kwaliteit van het landschap te verbeteren en betreft de burgers bij het beleid van de gemeente.

Door projectvoorstellen is het uitvoeringsgericht en geeft het financieringsmogelijkheden aan. Het landschapsontwikkelingsplan heeft een directe relatie met verschillende gemeentelijke plannen. Adviezen over de inpassing van een gebouw in het landschap kunnen bijvoorbeeld een goede aanvulling vormen op de welstandsbepalingen.

Milieubeleidsplan 2010-2014

Het Milieubeleidsplan bestaat uit drie delen: het Milieukompas, het Milieubeleid op Hoofdpijnen en het Uitvoeringsplan Milieu. Het Milieukompas is een strategische nota en geeft de koers aan voor de langere termijn. Het Milieubeleid op hoofdpijnen geeft aan welke Milieukwaliteit de gemeente wil bereiken en waar de prioriteiten liggen. Het Uitvoeringsplan Milieu is gericht op de uitvoering van het milieubeleid en geeft aan waar de gemeente zich in de periode van 2010 tot 2014 op gaat richten. De basis voor het uitvoeringsplan zijn de instrumenten en strategieën die de gemeente ter beschikking staan bij de uitvoering van het beleid.

De gemeente Overbetuwe kenmerkt zich als een gebied met zeer uiteenlopende milieukwaliteiten. Er zijn op het niveau van de gehele gemeente grofweg vijf milieutypen met een specifieke milieukwaliteit te onderscheiden:

- 1 intermediair gebied tussen Arnhem en Nijmegen;
- 2 wegzones langs grote infrastructuren zoals A50 en A15/Betuwelijn;
- 3 uiterwaarden met directe omgeving;
- 4 waardevolle open gebieden (landbouwgronden en weidevogelgebieden);
- 5 dorpen en kernen.

Bij het stellen van prioriteiten, het maken van keuzes en het uitvoeren van het milieubeleid, zal de gemeente Overbetuwe rekening houden met de volgende strategische beleidsdoelen:

- Bij de uitvoering van het Milieubeleid op hoofdpijnen is gekozen voor een heldere strategie gericht op gebiedsgericht werken aan milieu in beleid en uitvoering;
- Binnen milieu wordt een afweging gemaakt tussen duurzaamheid, ecologie en milieuhygiëne:
 - Duurzaamheid en ecologie gaan voor milieuhygiëne. Wel zal een minimale milieuhygiënische kwaliteit moeten worden behaald;

- Duurzaamheid gaat voor jonge, vervangbare natuur (compensatie verplicht) en milieuhygiëne (waarborg minimale kwaliteit);
- Oude, niet-vervangbare natuur gaat voor duurzaamheid en milieuhygiëne (waarborg minimale kwaliteit).
- Bij het overheidshandelen wordt het goede voorbeeld gegeven. Dit resulteert in 'good practices' voor particulieren en bedrijven;
- De gemeente zal voorwaarden scheppen voor milieuvriendelijk gedrag voor particulieren en bedrijven;
- De gemeente zal kansrijke initiatieven voor milieu zoveel mogelijk steun geven;
- Goed uitgevoerde milieu-initiatieven worden door de gemeente actief gecommuniceerd;
- De gemeente zet bij de uitvoering van het milieubeleid in op het brede palet aan voorhanden zijnde instrumenten;
- De gemeente zal geen medewerking verlenen aan en niet investeren in projecten die (grote) inbreuk doen op duurzaamheid, ecologie en milieuhygiëne.

Welstandsnota

De welstandsnota gaat over het duurzaam bevorderen van de kwaliteit van de bebouwing en omgeving in de gemeente Overbetuwe. Oude en nieuwe gebouwen, in al hun verscheidenheid, vormen met elkaar het aanzien en daarmee de welstand van de gemeente. De gemeente Overbetuwe wil zorgvuldig omgaan met de bebouwing en de openbare ruimte. Zij wil ook haar burgers inspireren en stimuleren zorgvuldig om te gaan met (verbouwingen aan) hun gebouwde eigendommen.

Met de welstandsnota geeft de gemeente uitvoering aan de eisen die de gewijzigde Woningwet stelt ten aanzien van het welstandstoezicht.

Een aantal ruimtelijke plannen is van invloed op welstandsbeleid. Daartoe behoren in ieder geval bestemmingsplannen en beeldkwaliteitplannen. Voor de gebieden waarvoor een beeldkwaliteitplan is vastgesteld en die nog in ontwikkeling zijn, geldt het beeldkwaliteitplan in plaats van de welstandsnota. De welstandstoets is een belangrijk instrument bij de uitvoering van het ruimtelijk beleid van de gemeente.

In de welstandsnota zijn voor de welstandstoets criteria geformuleerd. Het gaat enerzijds om meer algemene criteria, zoals de criteria voor architectonische kwaliteit. Anderzijds gaat het om objectgerichte criteria, bijvoorbeeld de criteria voor monumenten, nutsgebouwen, civieltechnische bouwwerken etc.

De gemeente Overbetuwe is in vijftien gebieden ingedeeld. Ieder gebied is beschreven en aan de hand daarvan zijn welstandscriteria opgesteld. De vijftien gebieden die de gemeente telt zijn in drie categorieën onder te verdelen: generiek, specifiek en buitengebied. De generieke gebieden, zoals de woonwijken uit de wederopbouw, komen door de hele gemeente voor. De specifieke gebieden zijn unieke gebieden, voorbeelden zijn de kern van Elst of Zetten. Het buitengebied is naar aanleiding van landschappelijke aspecten in drie gebieden ingedeeld: oeverwallen en stroomruggen, kommengebied en uiterwaarden. De gebiedsbeschrijving is de basis voor de formulering van het welstandsbeleid. Het beleid is uitgewerkt in welstandscriteria. De criteria zijn toegespitst op drie schaalniveaus van de bouwplannen:

- situering;
- vormgeving,
- detaillering, kleuren en materiaalgebruik.

Alle vergunningplichtige gebouwen worden aan de welstandscriteria getoetst. Voor licht vergunningplichtige bouwaanvragen gelden sneltoetscriteria.

Bijlage 2
Erratum Milieu Effect Rapportage

Bijlage 3
Milieu Effect Rapportage MER

Bijlage 4
Archeologische verwachtingskaart

Bijlage 5

Archeologisch vooronderzoek: bureau- en inventariserend veldonderzoek

Bijlage 6
Activiteitenplan Flora en fauna

Bijlage 7
Rapport Zienswijzen